

Nedre Eiker
kommune

ÅRSRAPPORT 2018

Nedre Eiker kommune

Nærhet til alt og muligheter for alle

Nedre Eiker kommune ligger ved den vakre Drømmenselva med tett bebyggelse på begge sider av elva, og med store skogarealer i åsene rundt. I dag bor det 24 963 innbyggere i Nedre Eiker kommune. Kommunens historie er preget av industriens framvekst og tilbakegang.

I middelalderen fantes det møller og sagbruk som produserte for eksport. Senere ble det etablert spikerverk, teglverk, kalkovner, gummivarebedrift og et stort bomullspinneri. Det ble for første gang registrert tømmerfløting i året 1349. Da treforedlingsindustrien vokste fram for 100 år siden ble Nedre Eiker en industri-kommune av dimensjoner.

Rundt 1970 ble de fleste av våre tradisjonsrike bedrifter nedlagt og tømmeret forsvant fra elva. Det ble starten på en endring fra et industristed til et sted hvor det satses på service og handel som næringsvei.

INNHold

3	Ordførerens kommentar	17	Utvikling i frie inntekter	37	Kultur og fritid
4	Politisk sektor	18	Økonomisk stilling	41	Helse og omsorg
5	Rådmannens kommentar	19	Internkontroll	49	NAV – Sosiale tjenester
6	Organisasjonskart	20	Ansatte	51	Tekniske tjenester
9	Året som gikk	21	Sykefravær	57	Vann og avløp
10	Årsberetning	22	Innbyggere og folketallet	60	Nedre Eiker
12	KOSTRA	23	Sentraladministrasjon		kirkelige fellesråd
14	Investeringer	26	Oppvekst	63	Kart over Nedre Eiker
15	Balansen	33	Spesialtjenester		
16	Arbeidskapital og likviditet		barn og unge		

Besøksadresse: Rådhusgata 2, 3050 Mjøndalen
 Postadresse: Postboks 399, 3051 Mjøndalen
 Tlf. 32 23 25 00 nedre-eiker.kommune.no
 Alle KOSTRA-tall er hentet fra SSB.no/KOSTRA
 15. mars 2019

Foto: Torbjørn Tandberg © 2019 og
 Markus Sanden (bilde av skateparken)
 Grafisk formgivning: Nedre Eiker kommune
 Trykk: Eiker Trykkeri AS, 3300 Hokksund

BENT INGE BYE (Ap) *Ordfører i Nedre Eiker kommune*

Forberedelsene til etablering av Nye Drammen har satt sitt sterke preg på aktiviteten i 2018. Prosjektrådmann Elisabeth Enger og hennes stab var i full sving fra årsskiftet. Fra første stund ble både politikere og ansatte i Nedre Eiker, Drammen og Svelvik involverte i prosessen blant annet gjennom arbeidsgrupper og arbeidsverksteder der politiske og driftsmessige temaer ble drøftet inngående. Det er vist et sterkt engasjement, og representantene fra Nedre Eiker har markert seg i arbeidet med å bygge den nye kommunen. Jeg vil berømme både ansatte og politikere for den interesse og aktive deltakelse som er blitt vist og det viktige arbeidet som er nedlagt så langt. Jeg tror ikke det ville vært mulig å oppnå gode resultater uten positiv og konstruktiv medvirkning fra de ansatte og deres organisasjoner. Det er ikke til å legge skjul på at prosessen har vært krevende for de ansatte. De har ivaretatt sine daglige arbeidsoppgaver og samtidig deltatt i planleggingsprosesser for Nye Drammen.

Protokollene fra formannskap og kommunestyre viser en betydelig saksmengde. Det er behandlet 117 saker i kommunestyret og 109 saker i formannskapet. Mange av de er knyttet nettopp til Nye Drammen. Det har vært min ambisjon å holde det politiske nivå i Nedre Eiker godt informert om prosessene. Nye Drammen har også lagt opp til bred innbyggerinvolvering gjennom dialogmøter, som å få inn synspunkter og skape engasjement for arbeidet med utvikling av den nye kommunen.

Gjennom mange år har bygging av nytt sykehjem vært en topp prioritert oppgave for Nedre Eiker kommune, men det har vært noe uklart om plasseringen. 2018 er et lite merkeår. Kommunestyret besluttet å starte arbeidet med nytt sykehjem på Brekkejordet i Krokstadelva, og prosjektet ble prioritert under behandling av budsjettet for 2019. Jeg frykter at kommunen ville fått akutt mangel på sykehjems plasser om planene for nytt sykehjem ikke hadde kommet over i en aktiv fase. Presset på omsorgssektoren har vært høyt, blant annet som følge av for få plasser. Buskerudbyen har vært en «gjenganger» også i 2018 med bompengefinansiering som det vanskelige stridstemaet.

Nedre Eiker har vært inne i en periode med store utbygginger både på bolig- og næringsområdet. 2018 har ikke vært noe

unntak. Utbyggingen av Stadionkvartalet i Mjøndalen har fortsatt, pluss at planer for videre utbyggingen rundt fotballstadion er behandlet. Arbeidet med boligkomplekset Munkhaughjørnet kom i gang. Planene for videre utbygging i Åsen har vært på politikernes bord. Både på Orkidehøgda i Mjøndalen og i Solbergelva har det vært arbeidet med å reise store nærings- og forretningsbygg. Dette er bare noen eksempler som viser at Nedre Eiker er attraktivt område for både boliger og næring.

Men dette slo ikke ut i befolkningsvekst i 2018. Nedre Eiker hadde ved årsskiftet 24.963 innbyggere – en vekst på 0,2 prosent som er langt lavere enn det var forventet. Kommunen må imidlertid planlegge for vekst. Kapasiteten er allerede presset på helse- og omsorgsområdet og oppvekstområdet. Jeg er tilfreds med at kommunestyret gikk inn for å bygge ny Langløkka barnehage på Hovjordet. Det er utarbeidet og behandlet en skolebruksplan som viser at det i de nærmeste årene er behov for utvidelser ved blant annet Mjøndalen skole. Utvidelse av Veivangen ungdomsskole er allerede godt i gang.

Ved inngangen til 2018 fikk kommunene vigselfmyndighet. I løpet av året har jeg viet rundt 30 par. De aller fleste i rådhuset i Mjøndalen. Det har vært en ny oppgave, men også en hyggelig oppgave.

Nytt opplegg for barn – og unges kommunestyre ble forsøkt i 2018. Det ble meget vellykket. Representantene fra skolene gikk inn for oppgaven med iver og engasjement. Jeg ble imponert. Det er meget viktig å engasjere barn og ungdom i lokaldemokratiske prosesser. Om noen år skal de nye generasjoner overta oppgavene med å utvikle lokalsamfunnet videre.

Det kan ikke herske tvil om at 2018 har vært et travelt og krevende år. Jeg vil takke de ansatte for deres innsats. Til tross for stramme budsjetter og forberedelser til etablering av Nye Drammen, har de maktet å opprettholde driften og ivaretatt sine oppgaver. Nok en gang ser vi hvilken solid organisasjon Nedre Eiker kommune har. Jeg vil takke alle ansatte for innsatsen. Samtidig vil jeg takke politikerne for samarbeidet og den innsatsen de har nedlagt i løpet av året.

Ordfører Nedre Eiker kommune

Mjøndalen 31. mars 2019

POLITISK SEKTOR

Det er avholdt åtte politiker dager med utvalgsmøter på formiddagen og kommunestyre på ettermiddagen. I tillegg hadde kommunestyret et ekstramøte 14. mars for å behandle Buskerud-bypakke 2. Fra morgen til kveld den 21. juni var kommunestyrene i Nedre Eiker og Svelvik og bystyret i Drammen på befarings til utvalgte steder i alle tre kommunene. Samlingen ble avsluttet på Portåsen med kulturelle innslag, taler og bespisning av lokale favoritter.

Formannskapet har i tillegg til sine faste møter deltatt på generalforsamling i Vestregionen.

Fellesnemnda for Nye Drammen og felles partssammensatt samarbeidsutvalg har avholdt ti møter.

Temamøter og befaringer

Det ble presentert et tema i flere kommunestyremøter:

- **21. februar:** Prosjektrådmann Elisabeth Enger orienterte om Nye Drammen
- **25. april:** Kommunal sjef Tekniske tjenester Siri M. Skøien orienterte om flomberedskap
- **30. mai:** Lensmann Stig Rønneberg orienterte
- **30. mai:** Leder av Legevakta IKS, Liv Heidi Brattås Remo orienterte
- **26. september:** Rådmannen orienterte om økonomien pr. august
- **19. desember:** Prosjektrådmann Elisabeth Enger orienterte om Nye Drammen

Formannskapet har avholdt strategisamling over to dager i juni. Utvalg for Sentraladministrasjon og Tekniske tjenester avholdt to møter med tema områdeplan for Mjøndalen sentrum.

Utvalg for Sentraladministrasjon og Tekniske tjenester har vært på syv befaringer i forbindelse med saker som har vært til behandling.

Utvalg for Sentraladministrasjon og Tekniske tjenester, Utvalg for Helse og velferd og utvalg for Oppvekst og kultur var på befarings til Tusenårsstedet 30. mai.

Barn og unges kommunestyre

Under budsjettbehandlingen for 2018 vedtok kommunestyret å gjeninnføre Barn og unges kommunestyre og bevilget 100.000 kroner til formålet.

Budsjettet ble delt i to. 50.000 kroner skulle fordeles likt på skolene, 5.000 kroner på hver skole. Hver skole fikk i oppdrag å skrive en orienteringssak til Barn og unges kommunestyre hvor de orienterte om hva de ønsket å bruke pengene til:

- Mjøndalen skole – Kin-ball, smashballer og tennisballer
- Rosendal skole – Beachvolleyballutstyr
- Åsen skole – Smashballstativ og baller
- Eknes ungdomsskole – Aktivitetsutstyr
- Steinberg skole – Akematter og puslespill
- Stenseth skole – Merkespray og uteleker
- Veivangen ungdomsskole – Fotballer, boccia etc
- Krokstad skole – Akematter
- Killingrud ungdomsskole – kanonballsett, smashballstang
- Solberg skole – Dragonskin og bordtennisutstyr

De resterende 50.000 kronene ble gitt som tilskudd til veldedige organisasjoner. Hver skole fikk i oppdrag å skrive en godt begrunnet sak til Barn og unges kommunestyre om hvilken organisasjon de ville gi penger til. Dette bidro til gode diskusjoner og samarbeid på tvers av skolene for å komme fram til noe felles fremfor at hver skole kun skulle forhandle om penger til sin egen skole slik det ble gjort tidligere.

Barn og unges kommunestyre vedtok enstemmig å gi tilskudd til følgende organisasjoner:

- **SuperSelma** - 20.000 kroner
- **ADRA – Adventistsamfunnets globale utviklings- og nødhjelpsorganisasjon** - 5.000 kroner
- **Kreftforeningen** - 25.000 kroner

Tilbakemeldingene fra lærere, elever og andre involverte var veldige positive. Flere lærere er erfarne som ansvarlige på skolene for Barn og unges kommunestyre. Endringen som ble gjort med å dele budsjettet i to ble sett på som veldig positivt. Formålet med møtet om å gi et innblikk i lokaldemokrati ble oppnådd.

UTVALG	ANTALL MØTER 2018	ANTALL SAKER 2018	ANTALL MØTER 2017	ANTALL SAKER 2017
Kommunestyret	9	117	10	130
Formannskapet	14	109	12	106
Utvalg for Sentraladministrasjon og Tekniske tjenester	13	150	14	148
Utvalg for Helse og velferd	7	32	7	38
Utvalg for Oppvekst og kultur	8	56	7	53
Partsammensatt utvalg	5	15	7	21
Kontrollutvalget	7	57	7	59
Klagenemnda	5	15	5	12
Fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne	8	55	6	50
Kommuneplanutvalget	2	2	7	14
Valgstyret	3	5	4	17
Interpellasjoner	3	3	3	3

TRULS HVITSTEIN

Rådmann i Nedre Eiker kommune

Årsrapporten er en del av rådmannens rapportering til kommunestyret og gir en beskrivelse av utviklingen i kommunen på viktige områder som økonomi, tjenester, innbyggere og ansatte. Årsrapporten må leses i sammenheng med regnskapet for å få det hele og fulle bildet.

Årsrapporten innledes med en oversikt over politisk og administrativ organisering, en overordnet analyse av økonomiske resultater og status, nøkkeltall og KOSTRA-tall. Rapport for hvert rammeområde følger med hovedfokus på mål og resultater på tjenesteområdene.

2018 ble et år der kommunen, som i de to foregående år, klarte å drive i økonomisk balanse, med et lite overskudd på rammeområdene. Det er svært gledelig å se at tjenesteområdene har god økonomisk styring og kontroll på utgiftssiden. Selv med stram økonomi klarer kommunen å levere gode tjenester til innbyggerne. I tillegg bidro ekstraordinære skatteinntekter til at netto driftsresultat ble på 45,6 millioner kroner. Ved utgangen av året har kommune ikke lenger et akkumulert underskudd, og vil i løpet av sommeren bli utmeldt av ROBEK. I tillegg vil kommunen kunne sette av til disposisjonsfond. Kommunen har ved utgangen av året et disposisjonsfond på 68 millioner kroner, og vil kunne avsette ytterligere 44,5 millioner kroner av årets overskudd. Det er imidlertid svært viktig å være klar over at skatteinngangen i de tre siste årene, i hele landet, av spesielle årsaker har vært høy, men at denne ekstra inntekten ikke kan påberegnes i årene fremover.

Rammebetingelsene ellers er ikke blitt spesielt bedre og kommunen vil fortsatt stå overfor mange utfordringer.

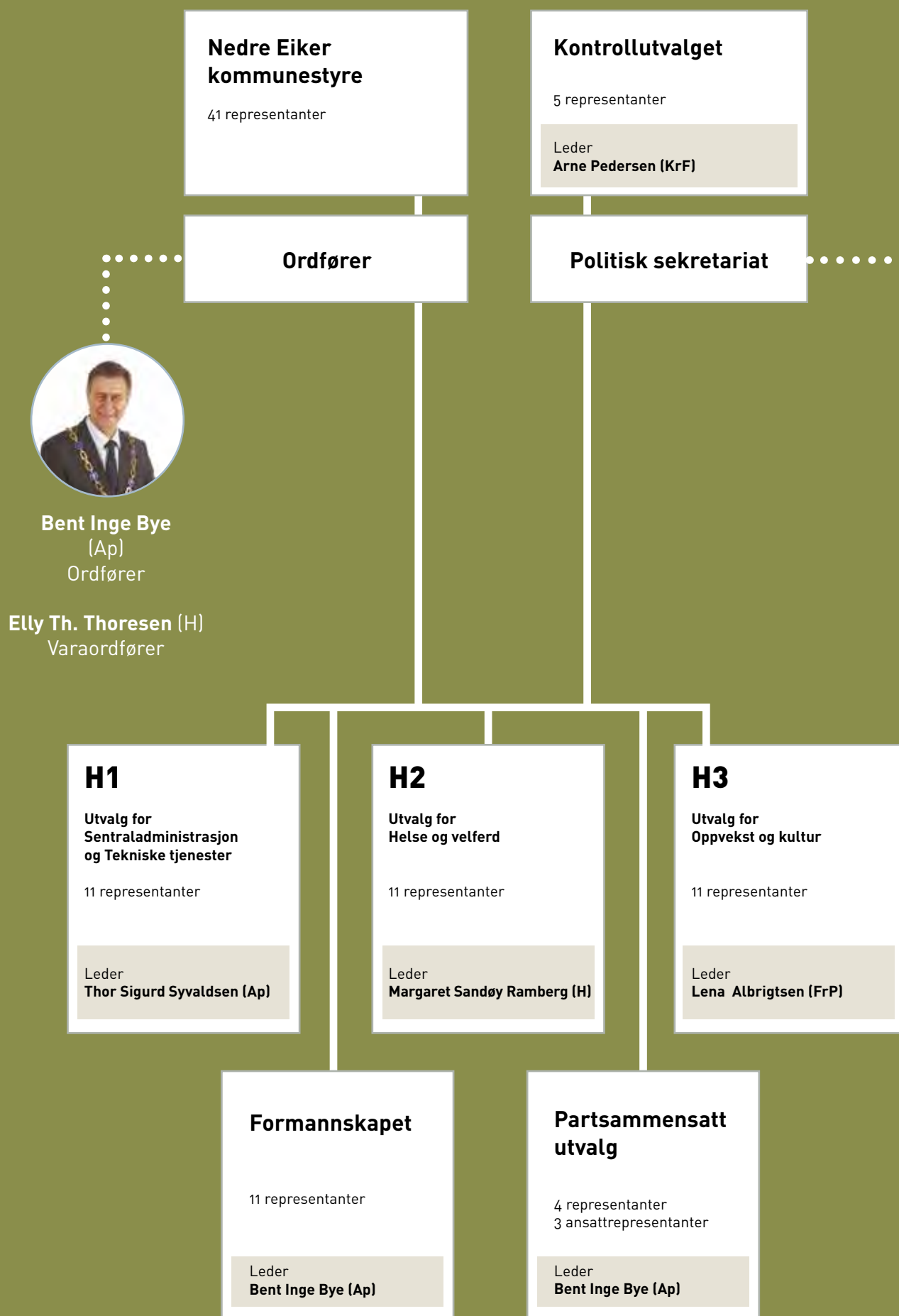
Fra administrasjonens side er det viktig å påpeke at en kommune ikke kan basere tjenesteproduksjonen på enkelte gode skatteår. Med et disposisjonsfond på ca.100 millioner kroner vil dette være en god buffer i forhold til uforutsette utgifter. Videre vil det, dersom 2019 også går i balanse, være et godt bidrag inn i den nye kommunen slik at denne vil ha bedre muligheter til å møte det store investeringsbehovet Nedre Eiker kommune står overfor. Planlegging av nytt sykehjem er på ny kommet i gang og kommunestyret har besluttet plassering. Dette og flere andre store økonomiske løft hadde ikke kommunen hatt økonomiske muskler til å klare alene.

Arbeidet med å bygge opp den nye kommunen har involvert mange av våre ansatte, og har preget kommunen ressursmessig i året som er gått. Våre dyktige ansatte har bidratt med gode faglige innspill og faktaopplysninger til prosjektstaben i etableringen av nye Drammen kommune. Kunnskapsgrunnlagene og de sakene som er behandlet i fellesnemda viser tydelig at den politiske plattformen som Nedre Eiker gav sin tilslutning til 2016 står ved lag.

Nedre Eiker kommune går med dette spennende tider i møte. Med fokus på kommunens innbyggere, gode tjenester og begeistring for den jobben alle ansatte daglig gjør skal vi sammen løse de utfordringer som kommer.

Rådmann Nedre Eiker kommune
Mjøndalen 31. mars 2019

POLITISK ORGANISERING OG LEDELSE

ADMINISTRATIV ORGANISERING OG LEDELSE

Rådmann

Politisk sekretariat

Ine Helen Haugan
Fagansvarlig

Truls Hvitstein
Rådmann

ETAT TEKNISKE TJENESTER

Siri Marie Skøien
Kommunalsjef

Andreas Farsjø
Konstituert 1. oktober

Samfunnsutvikling

- Overordnet planlegging og utvikling
- Arealplan
- Byggesak
- Geodata

Eiendom

- Nybygg
- Rehabilitering
- Bygningsdrift og vedlikehold
- Boligforvaltning
- Park og grønt
- Kommuneskogene

Renhold

Bestiller kommunalteknikk

- Vei
- Vann og avløp
- Renseanlegg
- Dammer og vassdrag
- Renovasjon

Kommunalteknikk drift

- Vei
- Vann og avløp
- Renseanlegg
- Dammer og vassdrag
- Maskinforvaltning
- Verksted

PERSONALSEKSJONEN

Jan Tore Skjørshammer
Personalsjef

Beredskap

- Informasjon og service
- Sentralarkiv
- Innbyggerkontakt
- Kommunikasjon

Lønningskontor

- Nedre Eiker, Øvre Eiker, Lier og kommunale foretak

ETAT OPPVEKST OG KULTUR

Siri Sørensen
Kommunalsjef

Oppvekst

- Læringssenteret
- Kulturskolen
- Krokstad skole
- Solberg skole
- Mjøndalen skole
- Steinberg skole
- Stenseth skole
- Åsen skole
- Veiavangen ungdomsskole
- Killingrud ungdomsskole
- Eknes ungdomsskole
- Sagstedbrua ungdomsskole
- Grinde barnehage
- Stensethalleen barnehage
- Hatten barnehage
- Møllenhof barnehage
- Langløkka barnehage
- Åsen barnehage
- Steinberg barnehage
- Stenberghaugen barnehage
- Vassenga barnehage

Spesialtjenester barn og unge

- Barnevernet
- Forebyggende enhet
- Pedagogisk psykologisk tjeneste
- Fagteam barnehage
- Helsestasjon
- Skolehelsetjenesten
- Familiehuset

Kultur og fritid

- Kulturkontor
- Frivilligsentralen
- Vaktjeneste/utleie
- Nedre Eiker bibliotek
- Eiker Arkiv
- Down Under
- Juniorklubber
- Eknes svømmehall

ETAT HELSE OG VELFERD

Hege Rokke
Kommunalsjef

Maria Scheffe
Konstituert 1. oktober

Tjenestetildeling og samordning

- Saksbehandling
- Boligtjenesten
- Fellesoppgaver

Samordna hjemmetjenester

- Bråta helse- og aktivitetssenter
- Dagtilbud
- Hjemmesykepleie
- Hjemmehjelp

Institusjonstjenesten

- Bråta omsorgsboliger
- Solberglia sykehjem
- Haglund omsorgsboliger
- Spinnerisletta

Tjenester til funksjonshemmede

- Bofelleskap
- Dagtilbud
- Ambulerende team

Helsetjenesten

- Fastleger og sykehjemsleger
- Veksthuset
- Berggården
- Fysio- og ergoterapitjenester
- Psykiske helsetjenester
- Ambulant team psykisk helse
- Transport og hjelpemiddelformidling
- Innsatsteam

Sosiale tjenester og tiltak

- NAV Nedre Eiker
- Rusomsorg
- Økonomisk sosialhjelp
- Booppfølging

Flyktningetjenesten

- Introduksjonsprogrammet
- Myrabakken bofelleskap

ØKONOMISEKSJONEN

Liv B. Østberg
Økonomisjef

- Innkjøp
- Regnskap
- IKT
- Skatt

ÅRET SOM GIKK

MOT NY STORKOMMUNE DRAMMEN

Det er lagt ned mye innsats for å rigge den nye kommunen best mulig, noe som har generert mye arbeid for både politikere og administrasjonen. Noen prosjekt har vært ledet av prosjektorganisasjonen for den nye kommunen, mens andre prosjekt har vært ledet av lederne i kommunene. Arbeidsgrupper og styringsgrupper har vært arbeidsformen hvor både ansatte, politikere, tillitsvalgte og vernetjenesten har bidratt i stor skala. Arbeidene i prosjektene har for en stor del pågått parallelt. Dette har medført at ansatte og ledere har hatt et til tider

svært travelt år. Arbeidet med å gi prosjektorganisasjonen gode faglige kunnskapsgrunnlag og anbefalinger har foregått i grupper satt sammen av medlemmer på tvers av kommunene. I perioden mars-september gjennomførte prosjektorganisasjonen syv arbeidsverksteder med politisk nivå (AP2) innen: Oppvekst, Barnevern, Kultur, Idrett og fritid, Helse og sosial, Tekniske tjenester, Pleie og omsorg, og Utdanning

Til hvert verksted var det i forkant utarbeidet et faktagrunnlag og forslag til harmonisering og strategi. Kommunalsjefene i kommunene ledet dette arbeidet. I etterkant av hvert verksted ble politiske innspill samlet i en rapport for hvert verksted.

VIKHAGAN

Den politiske plattformen om sammenslåingen med Drammen og Svelvik sier at hver av kommunene får 10 millioner kroner til stedsutvikling før sammenslåing. I mai vedtok kommunestyret at 4 millioner kroner av disse midlene skal brukes til å utvide prosjektet i Vikhagan fra nærlekeplass til folkepark.

Sentrumsområdene Mjøndalen og Krokstadelva er hovedfortettingsområder. Behovet for en stor og god lekeplass for flere aldersgrupper og en park for rekreasjon er stort. Falt valget på å utvikle Vikhagan i Mjøndalen og 1000-årsstedet i Krokstadelva.

Ideen til utforming av lekeplass og park ble politisk behandlet i august 2014. Deretter ble det gjennomført medvirkningsprosjekt i skolene Mjøndalen og Veiavangen, hvor barna tegnet og beskrev den lekeplassen de ønsket seg. I juni 2015 ble planen for Vikhagan vedtatt, med framdriftsplan, og hefte med utarbeidete landskapstegninger og illustrasjoner.

Lekeplassen og parken åpnet i juni med lekeapparater som sklie, en klatreskulptur i trestokker, husker, karusell, en stor vippe, og noen mindre lekeapparater. Terrengplanering, herunder en liten kulle med sklie mot Drammensveien, og avrenning er utført. Det ble også laget en stor kum med fonteneutstyr i bakken. Belysning, wifi og benker er på plass. For å øke trafiksikkerhet ble det installert rekkverk langs Drammensveien. Videre ble gangfelt i Drammensveien fra Løpene flyttet litt østover. Gangsti gjennom parken ble flyttet tilsvarende.

Det som gjenstår av den opprinnelige planen å gjennomføre er fonteanlegg på overflaten (dyser og belysning) og steinbelegg på hele torgområdet hvor dysene skal plasseres. Amfiet skal også få noen mindre mellomtrinn, og sitteplater og beplantningen skal ferdigstilles.

■ Politiske prosjekter (P)

P1 Politisk organisering
Politisk utvalgsstruktur
Lokaldemokrati

P2 Identitet, symboler og kultur

P3 Regional posisjon

■ Administrativt-politiske prosjekter (AP)

AP1 Overordnede planer

AP2 Strategier for tjenesteutvikling

AP3 Stedsutvikling

AP4 Arbeidsgiverpolitikk

AP5 Interkommunale samarbeid og eierskap

AP6 Økonomisk politikk og handlingsregler

AP7 Innovasjon og digitalisering

AP8 Valg 2019

■ Administrative prosjekter (A)

A1 Administrativ organisering, ledelse
og tjenesteorganisering

A1.1 Organisering, styring og kontroll

A1.2 Virksomhetsoverdragelse

A1.3 HR

A2 Eiendom

A3 Kommunikasjon

A4 IKT, arkiv, matrikkel

A4.1 Samordne arkiv

A4.2 Samordne IKT-systemer

A4.3 Matrikkel

A4.4 Nye adresser

A5 Anskaffelser

ÅRSBERETNINGEN

for Nedre Eiker kommune 2018

I henhold til forskrift om årsregnskap, årsberetning og GKRS (GodKommunalRegnskaps Skikk) nr. 6 skal rådmannen utarbeide årsberetning og fremme denne for formannskapet eller annet organ etter kommunestyrets bestemmelse.

Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret samtidig med at årsregnskapet legges fram. Årsberetningen er rådmannens redegjørelse for kommunens virksomhet det siste året. Det skal redegjøres for kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultat og finansiell stilling. Årsberetningen er pliktig informasjon etter lov og forskrift, og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet.

DRIFTSREGNSKAP

Resultat

Driftsregnskapet er gjort opp med netto driftsresultat på 45,6 millioner kroner som utgjør 2,6 % av driftsinntektene. Teknisk beregningsutvalg (TBU) mener at kommunene bør ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av driftsinntektene for å kunne sette av midler til å møte en midlertidig ubalanse i driften og til finansiering av investeringer. Dette målet er nådd for Nedre Eiker i 2018. Årets netto driftsresultat er 24,7 millioner kroner svakere enn 2017. I vedtatt budsjett var budsjettet med et netto driftsresultat på 4,45 millioner kroner, mens det i justert budsjett er budsjettet med 5,4 millioner kroner.

Det er brukt 95,5 millioner kroner av tidligere års avsetninger, og gjort nye avsetninger med 96,6 millioner kroner. Både budsjettet inndekning av underskudd på 31,6 millioner kroner og avsetning til disposisjonsfond på 29 millioner kroner er gjennomført. Etter pliktige og vedtatte avsetninger gjøres regnskapet opp med et regnskapsmessig overskudd på 44,5 millioner kroner. Det er ikke noe akkumulert underskudd igjen å dekke.

	REGNSKAP 2018	BUDSJETT (JUST.) 2018	AVVIK
RAMMEOMRÅDE			
Formannskapet	0	-30	30
Sentraladministrasjon	63 551	69 240	-5 689
Spesial tjenester barn og unge	131 575	129 800	1 775
Oppvekst	448 079	451 250	-3 171
Kultur	17 996	17 990	6
Helse og velferd	384 454	385 300	-846
Sosiale tjenester og tiltak	98 099	93 800	4 299
Tekniske tjenester	122 154	123 349	-1 195
Vann og avløp	-1 230	3 346	-4 576
Kirken og Hermanseneteret	11 100	11 100	0
Finans (B)	-12 796	-13700	904
*Sum rammeområder	1 262 982	1 271 445	-8 463
Finans (A)	-1 262 982	-1 271 445	8 463
Sum rammeområder/ Finans A	0	0	0
DETALJER FINANS (A)			
Merinntekt skatt			-10 964
Merinntekt rammetilskudd			-7 616
Mindreutgift avdrag			-139
Mindreutgift lånerenter			-5 160
Merinntekt utbytte			-4 320
Statstilskudd flyktninger			-7 688
Mindreinnt. rentekomp. Husbanken			2 932
Merinntekt renteinntekter			-2 182
Netto renter Startlån			-840
Ny kommune			-84
Avsetning til bundne fond			9
Inndekning underskudd	31 644	31 644	0
Avsetning til disp. fond	29 075	29 075	0
Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)	44 515	0	44 515

Avvik, mindreforbruk, på rammeområder (8,5) pluss avvik, merinntekt, Finans (36,0) er lik overskudd 44,5 millioner kroner.

DRIFTSREGNSKAP HELE 1000 KRONER	REGNSKAP 2018	BUDSJETT 2018	REGNSKAP 2017	REGNSKAP 2016	REGNSKAP 2015	REGNSKAP 2014	REGNSKAP 2013	REGNSKAP 2012	REGNSKAP 2011
Sum driftsinntekter	-1 768 597	-1 768 597	-1 699 932	-1 626 669	-1 520 768	-1 457 775	-1 416 493	-1 347 416	-1 222 123
Sum driftsutgifter	1 723 111	1 723 111	1 630 275	1 553 150	1 490 636	1 482 679	1 421 947	1 307 644	1 184 764
Brutto driftsresultat	-45 487	-45 487	-69 657	-73 520	-30 132	24 904	5 454	-39 772	-37 359
Finansransaksjoner	75 862	75 862	69 515	70 794	75 799	67 048	61 872	63 580	61 731
Motpost avskrivninger	-75 995	-75 995	-70 176	-66 334	-59 584	-56 817	-52 719	-49 783	-48 674
Netto driftsresultat	-45 620	-45 620	-70 318	-69 059	-13 916	35 135	14 607	-25 975	-24 303
Bruk av midler fra tidligere år	-95 507	-64 470	-64 951	-17 638	-17 585	-16 060	-30 130	-9 323	-20 923
Avsatt til kommende år*	96 612	78 747	78 999	43 764	31 501	23 311	30 643	20 257	42 675
Sum anvend. av netto driftsresultat	1 105	14 278	14 048	26 126	13 916	7 251	513	10 934	21 752
Regnskapsresultat	-44 515	-31 342	-56 270	-42 933	0	42 386	15 120	-15 042	-2 550

¹⁾ - inntekter + utgifter

²⁾ - = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

³⁾ - = overskudd + = underskudd

I sak om regnskap 2018 vil det foreslås å avsette overskuddet til disposisjonsfond.

Driftsinntekter

Samlede driftsinntekter var på 1.768,6 millioner kroner. Dette er en økning på 68,6 millioner, eller 4,0 % fra 2017, og 39,5 millioner kroner høyere enn budsjettert for 2018.

Frie inntekter var på 1.306,6 millioner kroner, en økning på 44,9 millioner, eller 4,9 % fra 2017, og 18,6 millioner kroner høyere enn budsjettert for 2018.

Skatteinngangen ble på 633,8 millioner kroner, en økning på 23,9 millioner eller 3,9 % fra 2017. Det var budsjettert med en skatteinngang på 622,8 millioner kroner. Med andre ord fikk kommunen en merinntekt på 11 millioner kroner. Samlet skatterøkning pr. innbygger for kommunene ble på 3,8 %, mens for Nedre Eiker ble det en økning på 3,9 % i 2018 i forhold til 2017. Nedre Eikers skatteinngang i prosent av landsnittet ble 82,9 % i 2018.

Rammetilskuddet ble på 672,8 millioner kroner, en økning på 21 millioner fra 2017. Det var budsjettert med 665,2 millioner kroner i rammetilskudd, og merinntekten ble på 7,6 millioner kroner. Nedre Eikers skatt og utgiftutjevning ble på 94,5 % av landssnittet.

Andre statlige overføringer er mottatt med 53,7 millioner kroner, som er 9,2 millioner mer enn budsjettert. Merinntekten skyldes i hovedsak integreringstilskudd for flyktninger.

Overføring med krav til motytelse er mottatt med 231,4 millioner kroner, som er en økning på 13,3 millioner kroner i forhold til 2017.

Driftsutgifter

Samlede driftsutgifter var 1.723,1 millioner kroner. Dette er en økning på 92,8 millioner fra 2017, og 10,7 millioner høyere enn budsjettert for 2018. Lønnsutgifter inkl. sosiale kostnader økte med 59,7 millioner kroner, eller 2,3 % fra 2017. Kjøp av varer og tjenester økte med 23,7 millioner kroner fra 2017.

Finanstransaksjoner

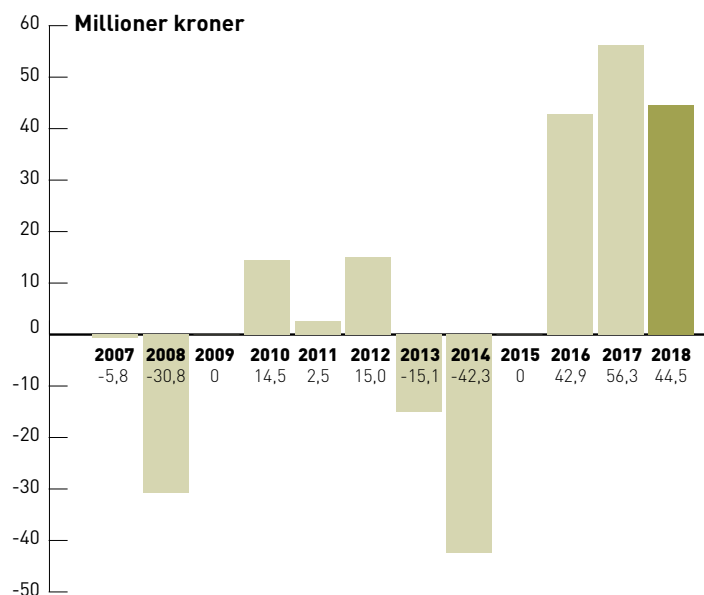
Netto finansutgifter var 75,9 millioner kroner, en økning på 6,3 millioner fra 2017, og 4,3 millioner lavere enn budsjettert for 2018.

Avdragsutgiftene var på 57,9 millioner kroner, en økning på 9,3 millioner kroner fra 2017, og 138.000 kroner lavere enn budsjettert for 2018. Bokførte avdragsutgifter er innenfor grensen for minste tillatte avdrag i henhold til KommuneLovens §50 nr. 7. Renteutgiftene ble 32,4 millioner kroner, som er 1,6 millioner kroner høyere enn i 2017, og 5,3 millioner kroner lavere enn budsjettert i 2018. Utbytte og renteinntekter var på 16,2 millioner kroner, en økning på 4,5 millioner fra 2017 og 7 millioner kroner høyere enn budsjettert i 2018. Dette skyldes at avkastningen på kraftrelaterte eiendeler har blitt høyere etter år med lav avkastning pga. investeringer.

Avsetninger

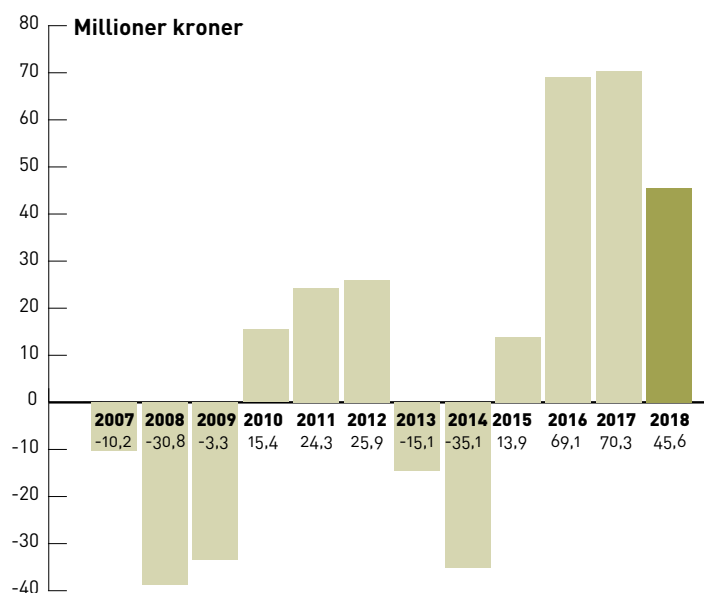
Avsetning til bundne fond ble 96,6 millioner kroner, mens bruk av bundne fond ble 95,5 millioner kroner. Inndekning av underskudd og avsetning til disposisjonsfond er gjennomført som budsjettert.

REGNSKAPSRESULTAT

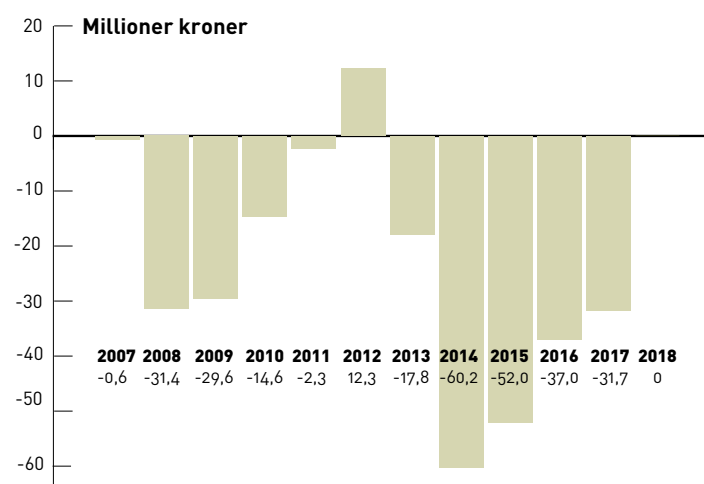
Diagrammet viser at det ble et regnskapsmessig mindreforbruk, overskudd på 44,5 millioner kroner.

NETTO DRIFTSRESULTAT

Diagrammet viser at det ble et positivt netto driftsresultat på 45,6 millioner kroner.

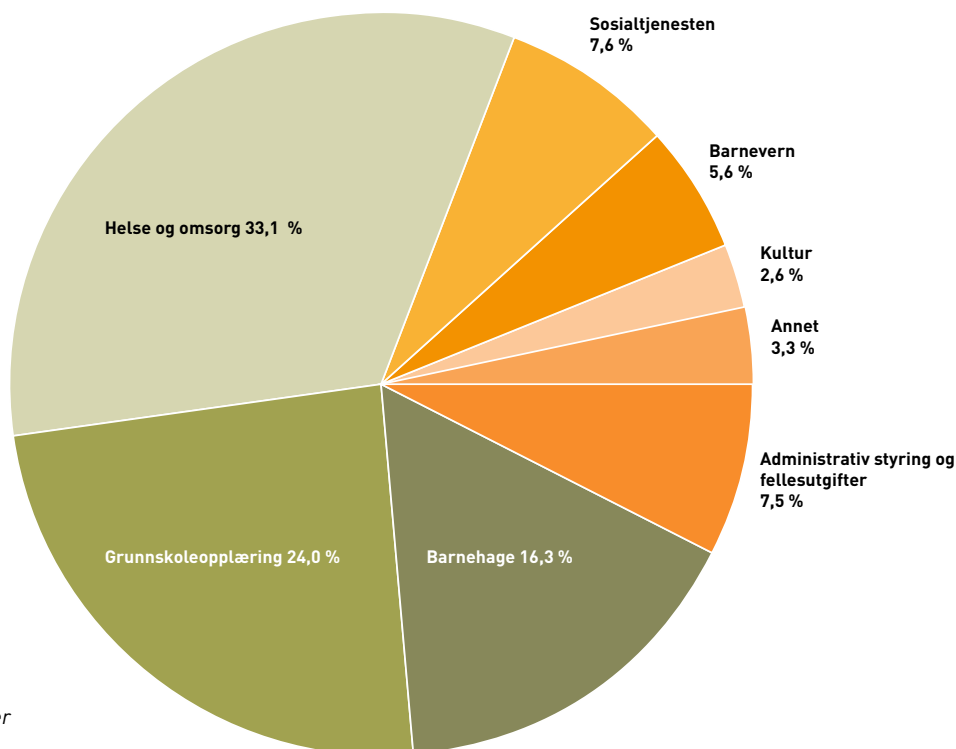
AKKUMULERT UNDERSKUDD

Diagrammet viser at det ikke er akkumulert underskudd ved utgangen av 2018.

KOSTRA

KOmmunal SStatlig RApportering

Diagrammet viser netto driftsutgifter på KOSTRA-funksjoner i prosent av totale driftsutgifter.

KOSTRA Netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA- gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Adm. styring, fellesutgifter	6,7 %	6,6 %	6,8 %	7,3 %	8,0 %	7,1 %	7,1 %	7,5 %	7,4 %	8,1 %
Barnehage	17,3 %	17,2 %	16,5 %	17,3 %	17,3 %	17,6 %	17,1 %	16,3 %	15,4 %	14,3 %
Grunnskoleopplæring	25,9 %	25,6 %	24,5 %	24,2 %	24,8 %	25,1 %	24,3 %	24,0 %	23,5 %	23,6 %
Helse og omsorg	34,5 %	37,8 %	36,9 %	37,3 %	32,5 %	32,1 %	31,4 %	33,1 %	36,1 %	36,1 %
Sosialtjenesten	5,1 %	4,5 %	4,5 %	5,1 %	6,2 %	6,7 %	7,2 %	7,6 %	6,5 %	6,5 %
Barnevern	5,0 %	5,5 %	4,9 %	5,4 %	5,3 %	5,6 %	5,8 %	5,6 %	3,9 %	3,9 %
Kultur	2,8 %	2,6 %	2,4 %	2,6 %	2,5 %	2,7 %	2,5 %	2,6 %	4,0 %	3,9 %
Annet	2,7 %	0,2 %	3,5 %	0,8 %	3,4 %	3,1 %	4,6 %	3,3 %	3,2 %	3,6 %

Nedre Eikers andel til Barnehage er fortsatt høyere enn landssnittet og kommunegruppe 13, men har gått ned i 2018.

Andelen til Grunnskoleopplæring er høyere enn landssnittet, mens andelen til Helse og omsorg er noe lavere enn både landssnittet og kommunegruppe 13.

Andelen til Barnevern er fortsatt vesentlig høyere enn landssnittet og kommunegruppe 13. Andelen til Barnevern er redusert i år.

Andelen til Sosialtjenesten er høyere enn kommunegruppe 13, og andelen er økt mye i forhold til i fjor.

Inndelingen i tjenesteområder avviker en god del fra det som omtales som rammeområder videre i denne årsrapporten. Tjenester som bygg til skole, barnehage og helseinstitusjoner er i KOSTRA ført på den respektive tjenesten, mens i kommunens regnskap og budsjett er kostnadene ført på rammeområde Tekniske tjenester.

KOSTRA Finansielle nøkkeltall (konsern)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA- gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-0,4 (-0,3)	-1,7 (-1,6)	2,0 (1,8)	4,5 (4,5)	4,1 (4,0)	2,5	1,6	1,7
Netto driftsresultat i % av netto driftsinntekter	-1,0 (-0,3)	-2,4 (-2,2)	0,9 (0,9)	4,2 (4,)	4,1 (4,1)	2,6	1,9	2,1
Netto avdrag i % av brutto driftsinntekter	2,4 (2,4)	2,7 (2,7)	2,9 (2,9)	2,8 (2,8)	2,8 (2,8)	3,3	3,6	3,6
Netto lånegjeld i prosent av brutto inntekter	77,3 (75,6)	82,0 (80,4)	83,4 (83,7)	83,4 (83,8)	83,3 (83,4)	85,8	86,3	85,5
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter	199,6 (195,6)	212,5 (208,3)	215,9 (212,7)	208,9 (205,3)	212,6 (208,7)	211,2	213,0	217,4
- herav pensjonsforpliktelse i % av brutto driftsinntekter	113,8 (111,7)	118,7 (116,4)	117,9 (114,8)	113,7 (110,2)	113,1 (109,6)	108,0	107,4	113,3

Nedre Eiker oppnådde et bedre brutto og netto driftsresultat enn både KOSTRA-gruppe 13 og landet. Avdragen er lavere enn sammenligningsgruppene.

REGNSKAPSSKJEMA 1A DRIFTSREGNSKAPET	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	BUDSJETT	REGNSKAP
	2018	2018	2018	2017
Skatt på inntekt og formue	633 764 441	622 800 000	622 800 000	609 858 734
Ordinært rammetilskudd	672 815 597	665 200 000	665 200 000	651 777 390
Skatt på eiendom	0	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	53 737 733	44 500 000	44 500 000	54 423 163
Sum frie disponible inntekter	1 360 317 771	1 332 500 000	1 332 500 000	1 316 059 287
Renteinntekter og utbytte	15 166 788	8 144 000	8 100 000	10 670 861
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	32 370 972	37 700 000	37 700 000	30 750 473
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	57 861 142	58 000 000	53 000 000	48 518 562
Netto finanstransaksjoner	-75 065 326	-87 556 000	-82 600 000	-68 598 174
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	31 644 479	31 644 479	22 000 000	5 360 000
Til ubundne avsetninger	29 075 143	29 075 143	4 450 000	43 533 115
Til bundne avsetninger	32 892 795	32 582 541	0	27 106 157
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	56 269 622	56 269 622	0	42 933 115
Bruk av ubundne avsetninger	5 000 000	5 000 000	22 000 000	0
Bruk av bundne avsetninger	34 237 384	29 663 697	0	22 017 659
Netto avsetninger	1 894 589	-2 368 843	-4 450 000	-11 048 498
Overført til investeringsregnskapet	3 000 000	3 000 000	0	3 000 000
Til fordeling drift	1 284 147 034	1 239 575 157	1 245 450 000	1 233 412 615
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 239 632 529	1 239 575 157	1 245 450 000	1 177 142 993
Regnskapsmessig mindreforbruk	44 514 505	0	0	56 269 622

Hele 1000 kroner.

Driftsregnskapet – regnskapsskjema 1A

Det er i regnskapet fordelt 1.239,6 millioner kroner, som er 57.000 kroner mindre enn budsjettet. Budsjettavvikene er forklart under de enkelte rammeområdene.

REGNSKAPSSKJEMA 2A INVESTERINGSREGNSKAPET	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	BUDSJETT	REGNSKAP
	2018	2018	2018	2017
Investeringer i anleggsmidler	210 594 058	253 413 844	207 500 000	184 883 482
Utlån og forskutteringer	52 373 448	52 373 448	0	38 319 818
Kjøp av aksjer og andeler	4 177 100	4 300 000	4 300 000	38 906 651
Avdrag på lån	8 551 458	8 551 458	0	35 773 765
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetninger	6 341 114	6 341 114	0	9 962 450
Årets finansieringsbehov	282 037 178	324 979 865	211 800 000	307 846 166
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	228 771 370	253 189 343	172 500 000	169 670 984
Inntekter fra salg av anleggsmidler	3 325 638	3 325 638	0	49 114 911
Tilskudd til investeringer	3 400 000	0	0	15 779 756
Kompensasjon for merverdiavgift	20 775 287	20 600 000	20 600 000	15 596 947
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	19 039 916	41 139 916	18 700 000	22 965 184
Andre inntekter	17 300	17 300	0	0
Sum ekstern finansiering	275 329 511	318 272 197	211 800 000	273 127 782
Overført fra driftsregnskapet	3 000 000	3 000 000	0	3 000 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	3 707 667	3 707 667	0	31 718 384
Sum finansiering	282 037 178	324 979 865	211 800 000	307 846 166
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Hele 1000 kroner.

Investeringsregnskapet – regnskapsskjema 2A

Det er gjennomført investeringer for 210,6 millioner kroner, som er 42,8 millioner kroner lavere enn budsjettet. Investeringene ble i hovedsak finansiert med lån. Postene utlån, forskutteringer, avdrag på lån og refusjoner gjelder Startlån fra Husbanken.

INVESTERINGER

De største investeringene har vært på Vann og avløp, flomsikring og ENØK-prosjektet, samt oppføring av bygget «Aktiv i teten».

■ Kommunen har to hovedforsyninger av vann. Den ene som går gjennom Solbergelva er renovert. På Munkhaughjørnet bygges det ny pumpestasjon, og ny avløpsledning legges fra pumpestasjonen til renseanlegget. Ytterkollen-Daler gjelder sanering av vann- og avløpsledninger for fem husklynger i Daler vest. I Baneveien separeres vann- og avløpsledningene for å få bort store mengder fremmedvann.

■ På Mjøndalen barneskole er det foretatt ombygging. Økt elevtall krevde flere klasserom. På Krokstad skole er det bygd nytt tak over mellombbygg, og kjellervinduer er skiftet ut. Forprosjektet for Veiavangen ungdomsskole er ferdigstilt. I tillegg er det utført branntekniske oppgraderinger ved flere skoler. I "ENØK – prosjektet" har det vært gjennomført en rekke omfattende tiltak som utskifting og optimering av ventilasjonsanlegg, etablering av ny sentral for driftskontroll, utskifting av vinduer og dører, etterisolering av tak, installasjon av varmepumper,

skifte til LED-lys og lysregulering. Om lag 2/3 av tiltakene i prosjektet er utført på skolebygg.

■ Bygging av «Aktiv i teten» har merforbruk som skyldes at prosjektet har forsinket framdrift. Budsjettert tilskudd fra Husbanken blir utbetalt etter ferdigstillelse i 2019, og ikke i 2018 som planlagt.

■ De største flomsikringsprosjektet har vært flomsikring av Møllenhofbekken og ny pumpestasjon på Tusenårsstedet. I forbindelse med flomsikring av Møllenhofbekken er det etablert ny kulvert for overløp under Prestbråtaveien mot åpent terreng. Bekken skal nå håndtere 25 % større vannmengde enn under flommen «Frida» i 2012.

■ Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) har startet på flomsikring av Mjøndalen med blant annet bygging av pumpestasjon på Orkidehøgda. Flomsikring av Krokstadbekken er ferdigstilt. Bekkeløpet er sikret mot flom og erosjon fra Lysaker bru ned mot Tråkka med Tusenårsstedet til Langrandbru. Kommunen dekker 20 % av kostnadene til NVEs flomsikringstiltak.

DE STØRSTE INVESTERINGER FORDELT ETTER TJENESTEOMRÅDE	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK
Avløpsnett	41 484	38 007	3 477
Distribusjon av vann	38 275	37 054	1 221
Skolelokaler	29 856	37 295	-7 439
Aktivisering- servicetjenester, eldre og personer med funksjonsnedsettelse	24 826	18 890	5 936
Naturforvaltning og friluftsliv	8 955	7 859	1 096
Kommunalt disponerte boliger	8 932	15 271	-6 340
Kommunal næringsvirksomhet	5 854	9 026	-3 172

Brutto driftsutgifter tall i hele 1 000 kroner

Avvik mellom budsjett og regnskap viser et netto mindreforbruk på 24,12 millioner kroner. Det er 49 enkeltprosjekter med et samlet mindreforbruk på 41,37 millioner kroner, og 16 prosjekter med et samlet merforbruk på 17,25 millioner kroner. Det vil bli lagt fram forslag til budsjettendringer i forbindelse med regnskapsaken for 2018. Prosjekter på fellesområdene er ikke med. Dette er i hovedsak IKT og KLP. Årsaken til mindreforbruk er dels sykefravær og mangelen på tilgang på kvalifiserte vikarer, dels utsettelse uforutsette forsinkelser på prosjekt som må gjennomføres først.

BALANSEN

Balansen viser forholdet mellom kommunens bokførte eiendeler (aktiva) på den ene siden, og gjeld og egenkapital (passiva) på den andre siden. Balansen gir grunnlag for å vurdere utviklingen i kommunens finansielle stilling og likviditet. Sum eiendeler og sum egenkapital er oppført i balansen med 4.533,8 millioner kroner, som er en økning på 356,8 millioner kroner fra 2017 til 2018.

Eiendeler

De største økningene er ledningsnett med 58,8 millioner kroner, og pensjonsmidler med 129 millioner kroner.

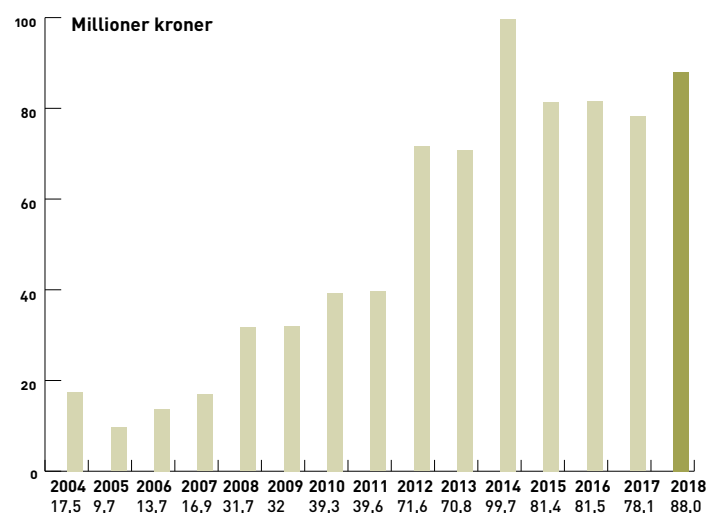
Egenkapital og gjeld

Den største økningen er egenkapitalen, som er økt med 153 millioner kroner, fra 320,8 millioner kroner til 473,8 millioner kroner. Så høy har ikke egenkapitalen vært de siste 15 årene. Langsiktig gjeld har økt med 161 millioner kroner. Andel egenkapital er 10,4 %, som er en økning på 2,75 prosentpoeng. Ubrukte lånemidler er redusert med 1,3 millioner kroner.

Premieavvik pensjoner

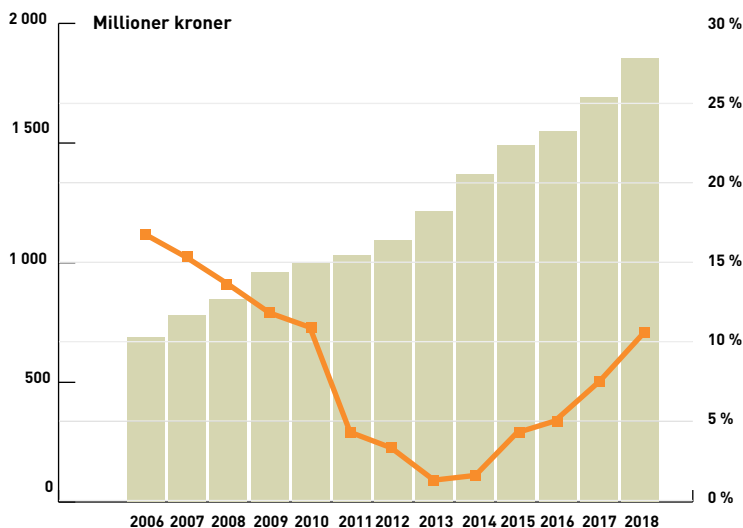
Akkumulert premieavvik er 88,1 millioner kroner opparbeidet siden 2003. Beløp tilsvarende premieavviket på 88,1 millioner kroner er inntektsført i driftsregnskapet, og har bedret driftsresultatet, men også belastet likviditeten. Det betyr at resultatene i perioden 2003 – 2018 er 88,1 millioner for godt, og at beløpet må finansieres. Dette har ført til dårlig likviditet i år med underskudd. I tillegg blir en andel av premieavviket amortisert (utgiftsført) hvert år med ca. 13 millioner kroner. Premieavviket for 2019 blir 16,5 millioner kroner.

PREMIEAVVIK

Søylene viser premieavvik ved årsslutt.

LÅN OG EGENKAPITAL

Søylene viser at gjelden øker. Linjen viser at egenkapitalgraden er synkende mot 0,91 % i 2013 for så øke til 10,4 % i 2018.

BALANSE											
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
EIENDELER											
Anleggsmidler	4 015 901	3 707 949	3 439 283	3 305 650	3 054 483	2 743 023	2 518 856	2 381 318	2 356 983	2 220 310	2 105 783
Omløpsmidler	517 890	469 012	352 637	320 871	315 110	331 149	305 372	260 587	263 223	276 788	207 729
SUM EIENDELER	4 533 791	4 176 961	3 791 920	3 626 522	3 369 593	3 074 171	2 824 228	2 641 905	2 620 206	2 497 098	2 313 512
EGENKAPITAL OG GJELD											
Egenkapital	472 803	320 836	164 132	126 360	49 676	27 927	87 463	104 871	287 615	288 565	321 807
Pensjonsforpliktelser	1 959 851	1 921 972	1 849 790	1 792 994	1 730 717	1 612 655	1 458 328	1 332 967	1 171 886	1 085 157	993 149
Langsiktig gjeld	1 852 775	1 691 687	1 547 715	1 490 553	1 366 666	1 215 159	1 091 007	1 032 019	996 329	960 341	847 424
Kortsiktig gjeld	247 362	242 466	230 283	216 616	222 534	218 431	187 429	172 048	164 377	163 035	151 132
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	4 532 791	4 176 961	3 791 920	3 626 522	3 369 593	3 074 171	2 824 228	2 641 905	2 620 206	2 497 098	2 313 512
MEMORIAKONTI											
Ubrukte lånemidler	110 448	111 719	53 090	106 697	58 033	18 158	47 326	47 985	34 525	113 700	43 598

Hele 1000 kroner

ARBEIDSKAPITAL OG LIKVIDITET

Likviditetsgrad 1 og 2 brukes som indikatorer på kommunens likviditet. Indikatorene måler forholdet mellom kortsiktig gjeld og likvide midler. Overskudd de siste tre årene har bragt begge likviditetsindikatorerne over anbefalt nivå. Dette skyldes overskudd de siste tre årene.

Likviditetsgrad 1

Indikatoren måler forholdet mellom kortsiktige gjeld og alle omløpsmidler som er kasse og bank, kortsiktige fordringer, premieavvik og aksjer. Kommunens likviditetsgrad 1 er på 2,09, mens anbefalt nivå er 2. Det betyr at minst halvparten av omløpsmidlene skal være finansiert med langsiktig gjeld. Dette kravet er nå, for første gang på mer enn 15 år, oppfylt.

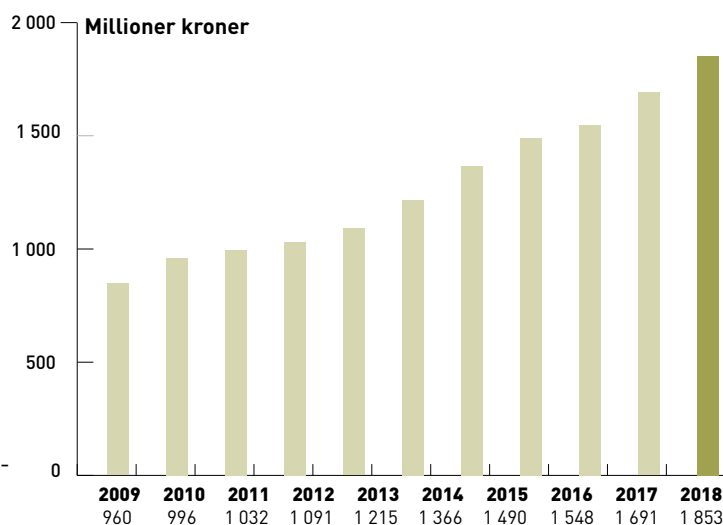
Likviditetsgrad 2

Indikatoren måler forholdet mellom kortsiktig gjeld og mest likvide midler som er kasse og bank. Kommunens likviditetsgrad 2 er 1,10, og anbefalt er 1. Når likviditetsgraden er 1,10 betyr det at kommunen kan innløse all kortsiktig gjeld. Da er bankinnskuddet høyere enn kortsiktig gjeld.

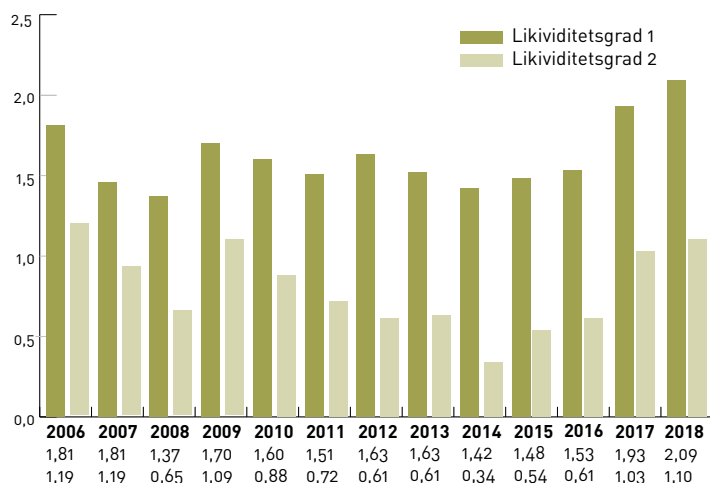
Arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld korrigert for endring i ubrukne lånemidler. Reduksjon i arbeidskapitalen er en indikasjon på svekket likviditet. Arbeidskapitalen var ved årsskiftet 270,5 millioner kroner, som er en økning på 44 millioner kroner i forhold til året før. Endringen skyldes økte innbetalinger og inntekter i forhold til utgifter og utbetalinger, men økes av endringen i ubrukne lånemidler.

LANGSIKTIG GJELD (HELE MILLIONER KRONER)

LIKVIDITETSGRAD

UTVIKLING I FRIE INNTEKTER

Skatt og rammetilskudd

Nedre Eiker fikk som resten av landet en veldig god skatteinngang for tredje året på rad som følge at mange skatteyttere tok ut ekstra mye utbytte. Denne god skatteinngangen kan ikke forventes i de nærmeste årene, og må sees på som en ekstraordinær inntekt nok et år. Nedre Eiker fikk en økning på skatteinntektene på 24 millioner kroner, som er en økning på 3,9 % fra forrige år. Landet som helhet fikk en økning på 3,9 %. Merinntekten i forhold til budsjett ble på 11 millioner kroner. Den gode skatteinngangen for landet gav også Nedre Eiker ekstra stor inntektsutjevning (del av rammetilskuddet) nok et år. Nedre Eiker fikk en økning i rammetilskuddet på 21 millioner kroner i forhold til året før. Merinntekten i forhold til budsjett ble på 7,6 millioner kroner.

Samlet ble merinntekten på skatt og rammetilskudd (sum frie inntekter) på 18,3 millioner kroner.

Denne store ekstra inntekten nok et år kom overraskende på både Nedre Eiker, andre kommuner og Kommunaldepartementet (KRD). Den virkelige store skatteinngangen kom for

Nedre Eiker og de fleste andre kommuner først i november. Imidlertid var det stor usikkerhet om hva som ville skje med den påfølgende inntektsutjevningen som blir kjent i midten av januar, når skattetallene for hele landet blir kjent. Bekymringen var om kommunen hadde fått for mye inntektsutjevning tidligere på året og ville bli trukket ved siste utjevning. Hva som ville skje var avhengig av hvordan skatteinngangen hadde blitt i resten av landet. Det viste seg at den var svært god, og kommunen fikk et tillegg på ca. 2,5 millioner kroner. Da dette ble kjent i slutten av januar kunne kommunen konstatere at de frie inntektene ble 18,3 million høyere enn budsjettet.

Nedre Eiker med skatteinngang på 82,9 % får kompensert 950.000 kroner for hver million som mangler i egne skatteinntekter i forhold til resten av landet. Nedre Eiker fikk 88,7 millioner i inntektsutjevning, og endte på 94,5 % av landsnittet for samlet skatt og inntektsutjevning.

SKATT Beløp i millioner kroner	2018	2017	ENDRING I MILL. KRONER	ENDRING I % FRA 17-18	SKATT OG INNTEKTSUTJEVNING Beløp i millioner kroner	2018	2017	ENDRING I MILL. KRONER	ENDRING I % FRA 17-18
Nedre Eiker	634	610	24	3,9 %	Nedre Eiker	722	694	28	4,0 %
Øvre Eiker	525	512	13	2,5 %	Øvre Eiker	552	529	22	4,2 %
Lier	881	854	26	3,1 %	Lier	821	792	30	3,7 %
Kongsberg	875	824	51	6,2 %	Kongsberg	845	806	40	4,9 %
Drammen	2041	2002	39	2,0 %	Drammen	2057	1996	61	3,1 %

SKATT i % av landsnitt	2018	ENDRING FRA 2016-2017 I PROSENTPOENG	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Nedre Eiker	82,9 %	0,0 %	82,9 %	83,2 %	84,8 %	82,1 %	86,4 %	84,2 %	83,4 %
Øvre Eiker	90,4 %	-2,2 %	92,6 %	90,9 %	91,5 %	89,4 %	90,0 %	88,7 %	87,0 %
Lier	110,4 %	-1,1 %	111,5 %	110,6 %	109,9 %	109,0 %	110,6 %	109,3 %	110,2 %
Kongsberg	104,1 %	2,4 %	101,7 %	105,7 %	110,6 %	113,0 %	112,8 %	112,0 %	112,7 %
Drammen	96,8 %	-1,5 %	98,3 %	97,1 %	96,3 %	96,6 %	99,0 %	97,8 %	99,0 %

KOSTRA Frie inntekter pr. innbygger i kroner	NEDRE EIKER	KOMMUNE GR. 13	LANDSSNITT UTEN OSLO	DIFF. KOMMUNE GR. 13	DIFF. LANDSSNITT
2007	25 860	27 764	29 529	-1 904	-3 669
2008	27 023	29 273	30 965	-2 250	-3 942
2009	29 319	31 711	33 486	-2 392	-4 167
2010	31 239	33 126	35 689	-1 887	-4 450
2011	39 207	40 682	42 625	-1 475	-3 418
2012	42 732	43 664	45 652	-932	-2 920
2013	44 101	45 371	47 407	-1 270	-3 306
2014	45 315	46 496	48 554	-1 181	-3 239
2015	46 486	47 668	49 762	-1 182	-3 276
2016	49 282	50 183	52 151	-901	-2 869
2017	50 634	51 686	53 601	-1 052	-2 967
2018	52 341	53 157	55 132	-816	-2 791

Nedre Eiker fikk 52.341 kroner pr. innbygger i frie inntekter. Dette er 816 kroner lavere enn Kommunegruppe 13 og 2.791 kroner lavere enn landet utenom Oslo. Forskjellen mellom Nedre Eiker og de to sammenligningsgruppene har aldri vært mindre.

ØKONOMISK STILLING

Nedre Eiker ble innmeldt ROBEK i juni 2014. Ved inngangen til året hadde kommunen et akkumulert underskudd på 31,6 millioner kroner. I budsjettet lå det en inndecking på 4,5 millioner kroner, men som ble økt til full inndecking i 1. tertialrapport og som ble realisert. Etter inndecking er akkumulert underskudd eliminert. Regnskapsmessig mindreforbruk ble på 44,5 millioner kroner, noe som gjør at kommunen kan meldes ut av ROBEK-lista sommeren 2019.

Det gode resultatet kommer av, i år som i fjor, ekstraordinært gode skatteinntekter og utbytte fra KLP. Begge disse inntektene kan man nok en gang ikke forventes at gjentar seg.

Rammeområdene holdt budsjettene med unntak av Sosiale tjenester og tiltak som fikk et merforbruk på 4,3 millioner kroner, som er noe lavere enn varslet i månedsrapportene gjennom året. Mindreforbruket på rammeområdene skyldes god budsjettstyring, men også at stillinger er holdt ledig i påvente av kommunesammenslåing. Alt i alt hadde rammeområdene et mindreforbruk på 8,5 millioner kroner, mens fellesområdet hadde en netto merinntekt på 36 millioner kroner, som tilsammen utgjør årets overskudd på 44,5 millioner kroner.

Lån, renter og avdrag

Kommunen hadde en langsiktig gjeld på ca. 1,8 milliarder kroner eller ca. 72.000 millioner kroner pr. innbygger ved årsskiftet. Dette er ikke spesielt høyt gjeldsnivå i forhold til andre kommuner. Imidlertid har Nedre Eiker svært lite handlingsrom og derfor liten evne til å takle rentehøyninger og økte avdragskrav.

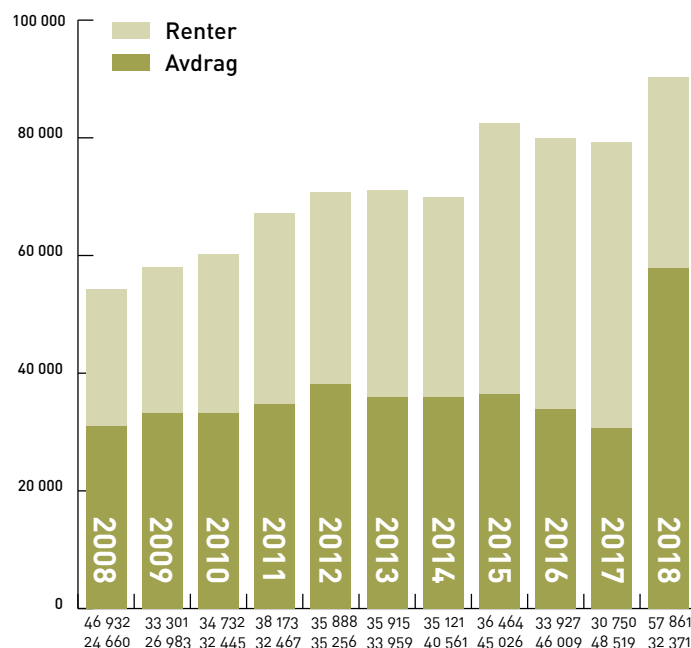
Det ble budsjettet med en rente på 2 % for flytende rente og nye lån. Budsjettet for alle renteutgifter var på 37,7 millioner kroner, mens det ble regnskapsført renteutgifter på 32,4 millioner kroner. Dette er et historisk lavt rentenivå.

Diagrammet viser at renteutgiftene i 2008 var hele 46,9 millioner kroner til tross for at gjelden var kun 847 millioner kroner. Avdragene har utgjort mellom 2,4 % - 3,3 % (2018), men rentene utgjorde 4,9 % (2008) - 1,8 % (2018) av brutto driftsutgifter. Om rentenivået hadde vært som i 2008 i 2018 ville renteutgiftene utgjort 86,5 millioner kroner. Det ville betydd 53,8 millioner mindre i overskudd i 2018, eller faktisk et underskudd.

Kommunen har de siste ti årene kun betalt minimumsavdrag. Det foreligger forslag om å harmonisere beløpet for avdrag med beløpet for avskrivninger. Det betyr at Nedre Eiker kan få økte avdragsutgifter på 20 - 30 millioner kroner årlig.

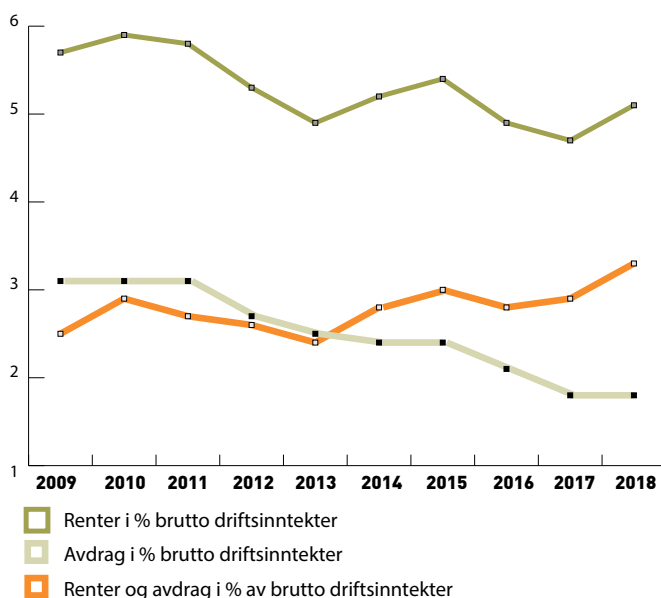
Samlet utgjorde rente- og avdragsutgiftene 5,1 % av brutto driftsutgifter. Denne andelen har blitt stadig lavere de siste ti årene, men økte igjen fra 2017 til 2018. Økningen skyldes avdrag. Imidlertid kan ikke fremtidige låneopptak baseres på nåværende regler for avdrag og det rekordlave rentenivået de siste årene. Slik tallene foreligger har ikke kommunen bæreevne til å øke den relative gjelden.

RENTE- OG AVDRAGSUTVIKLING I 1000 kroner

Diagrammet viser at renteutgiftene i 2008 var hele 46,9 millioner kroner til tross for at gjelden var kun 847 millioner kroner. Det betyr at lånene var mer byrdefulle i 2008 enn i 2017. Lånebyrden kan endre seg drastisk med en renteoppgang.

RENTER OG AVDRAG I % AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER

Diagrammet viser at renteutgiftene var hele 46,9 millioner kroner til tross for at gjelden var kun 847 millioner kroner. I 2008 utgjorde dette 4,9 % av brutto driftsutgifter. I 2018 var gjelden 1.853 millioner kroner og renteutgiftene var kun 32,4 millioner kroner. Renter i prosent av brutto driftsinntekter utgjorde 4,9 %, mens i 2018 utgjorde renteutgiftene 1,8 %. Om rentenivået hadde vært som i 2008 i 2018 ville renteutgiftene vært 86,5 millioner kroner. Det ville betydd 54,1 millioner kroner mindre i overskudd eller ca. 10 millioner kroner i underskudd.

Akkumulert underskudd, premieavvik og likviditet

Etter flere år med underskudd, økt premieavvik og påfølgende svak likviditet snudde trenden i 2016. Denne trenden fortsatte i 2018, så likviditeten har ikke vært svak i år.

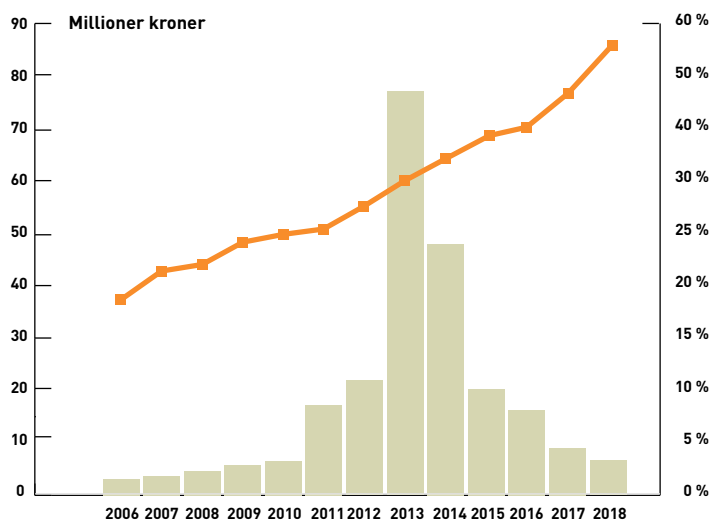
Underskuddet er i sin helhet dekket etter nok et godt år og det er et overskudd på 44,5 millioner som kan tilføres disposisjonsfondet, som ved årets utgang var på 67 millioner kroner. Imidlertid er det i budsjett 2019 budsjettert med bruk av 27,5 millioner kroner blandt annet til nytt sykehjem og 17. maitog.

En kommune bør ha 5 % av brutto driftsinntekter i disposisjonsfond som betyr ca. 80 millioner kroner. Dette målet har Nedre Eiker nærmest nådd.

Akkumulert premieavvik er 88,1 millioner kroner, som er en økning på 9,9 millioner kroner. Beregninger viser at amortisering (utgiftsføring) av premieavvik vil belaste regnskapet med ca. 16 millioner kroner årlig.

Nedre Eiker kommune skal driftes i knapt ett år til som egen kommune. Slik regnskap og budsjetter foreligger blir det stramt, men mulig å gå inn i ny kommune uten underskudd, og med penger til disposisjon.

GJELD PR. INNBYGGER OG GJELDSGRAD

Diagrammet viser at gjeld i forhold til egenkapital har blitt lavere. Dette skyldes dels høyere egenkapital, dels moderate låneopptak de senere årene.

KOSTRA - BELØP PER INNBYGGER (KR)	2015	2016	2017	2018	ØKN. KRONER 2015-2018	ØKN. I % 2015-2018
Netto lånegjeld						
Drammen	79 258	80 952	81 876	84 628	5 370	6,8 %
Nedre Eiker	53 717	57 056	58 861	62 498	8 781	16,3 %
Svelvik	41 161	45 701	46 662	55 316	14 155	34,4 %
Lier	41 161	64 305	65 574	66 992	74	0,1
Øvre Eiker	55 019	57 216	55 693	55 568	549	1,0 %
Kommunegruppe 13	62 604	67 048	71 106	73 651	11 047	17,6 %
Landet	60 812	64 403	67 820	69 180	8 368	13,8 %

Nye Drammen kommunene har hatt en langt sterkere vekst i lånegjeld pr. innbygger enn Lier og Øvre Eiker.

Lavest vekst har Drammen, men også den høyeste gjelden pr. innbygger.

Svelvik har hatt høyest vekst, men har også den laveste gjelden pr. innbygger. Nedre Eiker har lavere gjeld pr. innbygger enn landet, men høyere vekst.

INTERNKONTROLL

Kommunelovens § 23 nr. 2 beskriver ansvaret rådmannen har for å sikre at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter, og at det er betryggende kontroll. Det er etablert internkontrollrutiner innenfor de fleste områder og virksomheter. Imidlertid foreligger det ikke et helhetlig overordnet system for internkontroll hvor alle felles maler, dokumenter, metoder, og rutiner er utarbeidet.

Arbeid med internkontroll omfatter alle ansatte, og det er utarbeidet overordnede årshjul for HMS og informasjonssikkerhet som bygger på bestemmelsene i internkontrollforskriften. Årshjulene skal være styrende for alle virksomhetene i kommunen. I tillegg bruker kommunen det elektroniske kvalitetsstyringsverktøyet QM+ til internkontrollarbeid innenfor HMS og informasjonssikkerhet, samt andre fagområder i etatene. I QM+ blir avvik, risikoanalyser, vernerunder og sjekklister registrert, fulgt opp med tiltak, og benyttet som datagrunnlag til rapporter og saksfremlegg for blant annet kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU). I tillegg blir QM+ også benyttet til å publisere rutiner og rapporter slik at de blir tilgjengelige for de ansatte.

For politiske saker foretas det halvårlig kontroll av iverksettning av politiske vedtak. Saksbehandlerne gir tilbakemelding om

status på sak som igjen rapporteres som egen sak til organet som har behandlet saken. Arbeidet utføres i saksbehandlingssystemet ePhorte. Det er utarbeidet rapport for finansforvaltning slik reglement for finansforvaltning foreskriver.

Innkjøpsreglement er tilgjengelig på intranett med søkbar base for rammeavtaler. Avrop på rammeavtaler gjøres i ehandel, hvor bestiller får opp forslag på rammeavtalevarer som førstevalg. Avvik på bestilling og faktura foretas i ehandel. Det er gjennomført revisjon av attestanter og anvisere i faktura-behandlingssystemet.

På intranettsidene ligger tilgjengelig håndbøker for ledere og medarbeidere. Her er de fleste rutiner og regler som angår personalet beskrevet. I rådmannens utvidede ledergruppe, som avholdes fire ganger årlig, gjennomgås sentrale rutiner og retningslinjer.

Rådmannens rettesnor i internkontrollarbeidet er dels basert på dels risikoanalyser, men det skal legges vekt på at arbeidet skal være en del av det ordinære virksomhetsstyringsarbeidet. Det arbeides med å få en helhetlig og formalisert internkontroll.

ANSATTE

I Nedre Eiker kommune var det i 2017 totalt ansatt 1.720 personer, 1.423 kvinner og 307 menn. Andelen kvinner ansatt i kommunen er 82 % og andelen menn er 18 %, som ligger på samme nivå som tidligere år. Til sammen er det 850 ansatte som jobber i deltidsstillinger. Av disse er 743 kvinner og 107 menn. Andelen kvinner i deltidsstillinger er 87 %, mens andelen menn er 12 %.

Deltid

Tabellen viser en liten oppgang i antall personer i deltidsstillinger sammenliknet med foregående år.

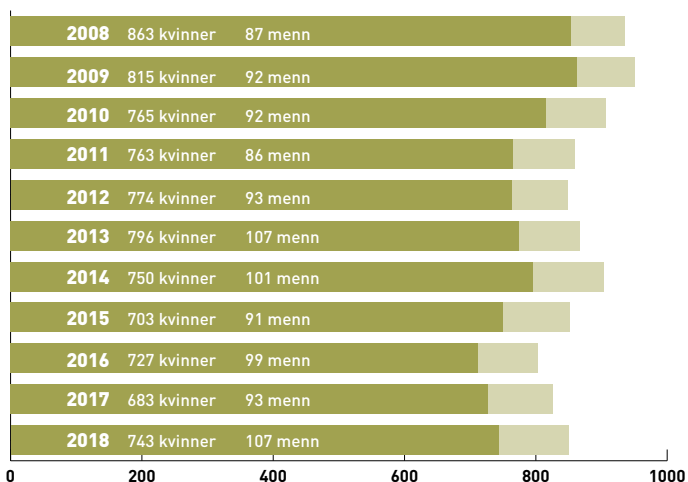
Likestilling og kjønnsbalanse

I organisasjonen er det ansatt langt flere kvinner enn menn. Tiltak som er gjennomført for å rekruttere og beholde menn i kvinnedominerte yrker er f.eks «menn i barnehage», som er et interkommunalt samarbeid. Det er tilsvarende tiltak i helse og velferd.

Etiske retningslinjer

Kommunestyret har vedtatt etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte. Disse er formulert i ti hovedområder hvor det angis hva som er «rett» og «galt». Det er et krav om at alle virksomheter jevnlig skal ha etiske problemstillinger på dagsorden i personalmøter eller liknende. Flere virksomheter har presisert hva de etiske retningslinjene betyr blant egne ansatte.

DELTIDSSTILLINGER

Arbeidsgiverpolitikk

Arbeidsgiverpolitikken skal utvikle, utfordre, motivere og stille krav til ledere og ansatte, for å skape et best mulig tilbud til ansatte, innbyggere og samarbeidspartnere. Arbeidsgiverpolitikken er konkretisert gjennom ni områder hvor det angis hva arbeidsgiver legger til rette for og hva arbeidsgiver forventer. Arbeidsgiverpolitikken er vedtatt av kommunestyret og trykt opp i et eget hefte som er distribuert til alle ansatte. Det er en forventning om at alle nivå i organisasjonen har et aktivt og bevisst forhold til dokumentet.

FASTE STILLINGER	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Antall årsverk (totalt)	1 364	1 235	1 274	1 222	1 252	1 257	1 202
Antall ansatte	1 720	1 561	1 629	1 573	1 592	1 628	1 561
Antall kvinner	1 413	1 292	1 338	1 301	1 315	1 350	1 292
% andel kvinner	82 %	83 %	83 %	83 %	83 %	83 %	83 %
Antall menn	307	269	291	272	277	278	269
% andel menn	18 %	17 %	17 %	17 %	17 %	17 %	17 %
Antall kvinner høyere stillinger	53	30	30	30	28	28	28
% andel kvinner i høyere stillinger	73 %	70 %	72 %	72 %	67 %	69 %	67 %
Antall menn i høyere stillinger	20	13	12	12	14	13	14
% andel menn i høyere stillinger	27 %	30 %	29 %	29 %	34 %	31 %	34 %
FORDELING HELTID/DELTID							
Antall årsverk (deltid)	492	450	471	455	510	531	506
Antall ansatte i deltidsstillinger	850	776	826	803	851	903	867
Antall kvinner i deltidsstillinger	743	683	727	712	750	796	774
% andel kvinner i deltidsstillinger	87 %	88 %	88 %	89 %	89 %	89 %	90 %
Antall menn i deltidsstillinger	107	93	99	91	101	107	93
% andel menn i deltidsstillinger	13 %	12 %	12 %	12 %	11 %	11 %	10 %

Med høyere stilling menes rådmann, kommunalsjef, virksomhetsleder og stabsstilling med kommunalsjef som nærmeste overordnede.

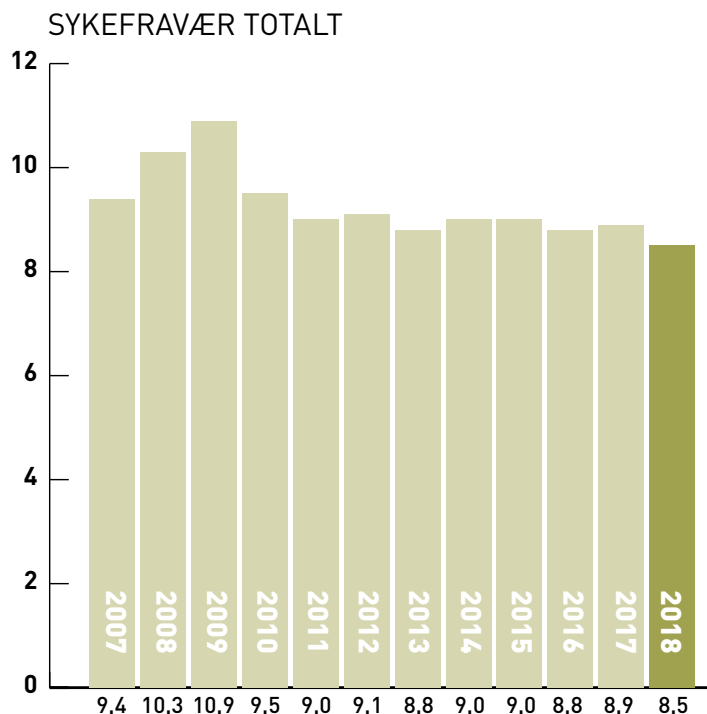
Likestilling

Det skal arbeides for at mangfoldet utvikles i Nedre Eiker kommune. I de tilfeller der det forekommer skjevheter mellom menn og kvinner, skal det satses på opplæringstiltak og kompetanseutvikling som et tiltak for å justere skjevheten.

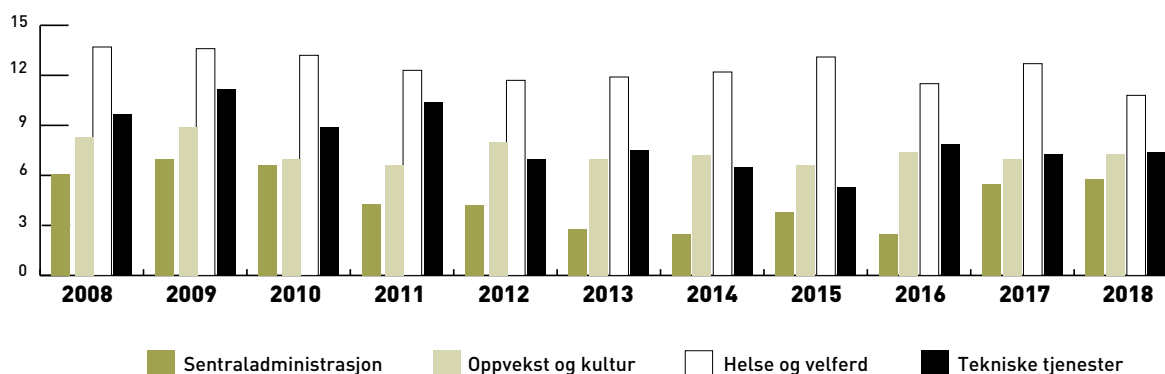
SYKEFRAVÆR

Totalt for kommunen var det en liten nedgang i det totale sykefraværet i forhold til 2017, og ser vi tilbake til 2011 så er variasjonene små fra år til år. I Helse og velferd er det en virksomhet som når sine mål, mens innen Teknisk tjenester når to av fire virksomheter sitt mål.

Det høye sykefraværet fører til høy bruk av ufaglært arbeidskraft og/eller ekstraarbeid som for virksomheter kan føre til krav om "økt stilling" eller krav om fast ansettelse.

SYKEFRAVÆR PR. ETAT

SYKEFRAVÆR	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sentraladministrasjonen	3,7 %	6,1 %	7,0 %	6,6 %	4,3 %	4,2 %	2,8 %	2,5 %	3,8 %	2,5 %	5,5 %	5,8 %
Oppvekst og kultur	7,8 %	8,3 %	8,9 %	7,0 %	6,6 %	8,0 %	7,0 %	7,2 %	6,6 %	7,4 %	7,0 %	7,3 %
Helse og velferd	11,9 %	13,7 %	13,6 %	13,2 %	12,3 %	11,7 %	11,9 %	12,2 %	13,1 %	11,5 %	12,7 %	10,8 %
Tekniske tjenester	9,5 %	9,7 %	11,2 %	8,9 %	10,4 %	7,0 %	7,5 %	6,5 %	5,3 %	7,9 %	7,3 %	7,4 %
Totalt fravær	9,4 %	10,3 %	10,9 %	9,5 %	9,0 %	9,1 %	8,8 %	9,0 %	9,0 %	8,8 %	8,9 %	8,5 %

Brudd i tallrekke. Fra 2016 ble blant annet Barnevern, Helsestasjon og Familiehuset overført fra Helse og omsorg til Oppvekst og kultur.

INNBYGGERE OG FOLKETALLET

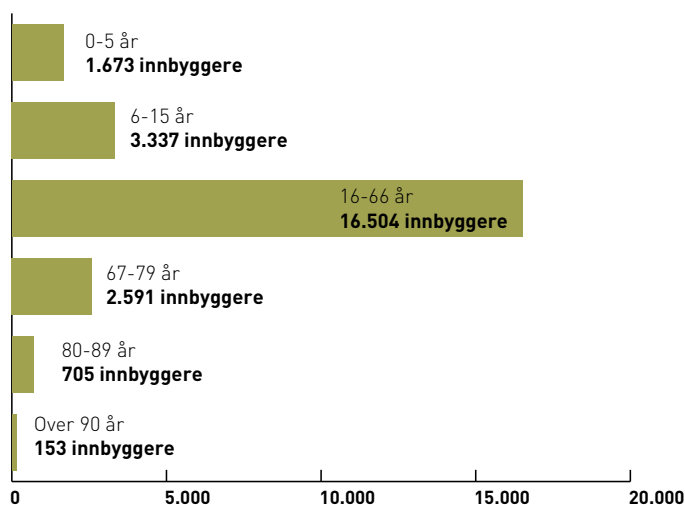
Ved inngangen av året var det 24.718 innbyggere. I løpet av året økte antall innbyggere med netto 46 personer slik at det var 24.963 innbyggere ved utgangen av året. Dette gir en befolkningsvekst på 0,18 % som er svært mye lavere enn målsetningen i planstrategien på 1,5%. Om målet på 1,5 % vekst skulle vært nådd, måtte netto vekst i antall innbyggere vært 374 personer. Årsveksten har ikke vært så lav i dette århundret. Netto folketilvekst i 2018 er 153 innbyggere lavere enn netto tilvekst i 2017. Uflyttingen og innflyttingen er liksom veksten utgjør forskjellen mellom født og døde.

Aldersgruppen 0-5 år er redusert med 31 innbyggere. Aldersgruppen 6-15 år er økt med 56 innbyggere. Aldersgruppen over 90 år er redusert med 12 innbygger, mens aldersgruppen 80-89 år er økt med 20 innbygger. Den største prosentvise veksten har gruppen 67-79 år, som har økt med 2,9 % eller 20 innbyggere.

Befolkningsveksten i Buskerud ble på 0,49 %. Drammen hadde en vekst på 0,32 %, eller 220 innbyggere, og Svelvik en vekst på 13 innbyggere eller 0,19 %. Samlet hadde Nye Drammen en befolkningsveskt på 0,28 %, som er langt under målet 1,5 %. Befolkningsveksten i Norge var på 0,6 %. Befolkningsveksten er den laveste siden 2004 for Norge.

FORDELING PR. ALDERSGRUPPE

Innbyggere pr. 31. desember 2018

BEFOLKNINGSUTVIKLINGEN	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Folkemengde 1. januar	22 687	22 917	23 262	23 640	23 811	24154	24431	24 718	24 917
Født	243	291	282	231	275	245	247	258	247
Døde	189	160	184	184	172	171	171	191	207
Innflyttinger	1 611	1 575	1 523	1 620	1 486	1749	1 820	1 713	1 721
Utflyttinger	1 440	1 371	1 474	1 496	1 374	1550	1 610	1 586	1 721
Folketilvekst - netto	230	345	378	171	343	277	287	199	46
Folketilvekst i %	1,01	1,51	1,63	0,72 %	1,44 %	1,15 %	1,17 %	0,8 %	0,18 %
Folkemengde 31. desember	22 917	23 262	23 640	23 811	24 154	24.431	24 718	24 917	24 963

SENTRALADMINISTRASJONEN

Beredskap og informasjonssikkerhet

Bestemmelsene om informasjonssikkerhet ble utarbeidet og implementert i 2016 og 2017. Hovedfokuset i 2018 var å få implementert det nye personvernreglementet som stiller strengere krav til hvordan kommunen jobber med informasjonssikkerhet og personvern sammenlignet med tidligere bestemmelser. Det er tilsatt felles personvernombud for Drammen, Nedre Eiker og Svelvik kommune.

Det har ikke vært gjennomført en egen beredskapsøvelse for kommunens kriseledelse, da forberedelsene og opptrappingen til den varslede vårfloommen fikk testet kommunens beredskapsapparat fra berørte virksomheter til kommunens kriseledelse. Det ble også gjennomført omfattende kartlegging og systematisering av sårbarheter i kommunen ved forskjellige flomhøyder i Drammenselva, og avholdt et felles beredskapsmøte på rådhuset der andre offentlige, frivillige og private aktører deltok. Tema var hvilke ressurser andre samvirkeaktører kunne bistå kommunen med ved flom i Drammenselva. Det har også vært arbeidet med implementering av Nødnett, nytt befolkningsvarslingsverktøy, og nytt beredskapskart. Implementeringsarbeidet har vært gjort i samarbeid med D-IKT, Drammen og Svelvik kommuner. Kommunen har ikke hatt noe beredskapstilsyn fra Fylkesmannen dette året, men kommunen får gode tilbakemeldinger på det arbeidet som gjøres for å følge opp samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunen har også bidratt med ressurser for planlegging og gjennomføring av en regional helseberedskapsøvelse, for å styrke det regionale helseberedskapssamarbeidet mellom sykehuset og de tilstøtende kommunene.

Lærlinger

Ved utgangen av året hadde kommunen totalt 26 lærlinger fordelt på helsefagarbeider, barne- og ungdomsarbeider, mediegrafiker og administrasjon/kontorfag. Disse er fordelt på tre forskjellige lærlingeordninger. Ordningene er:

- Ordinært 2-årig lærlingeløp
- Menn i helse
- 4-årig løp som har som mål å hindre frafall i videregående skole

Selv om vi ved utgangen av året hadde 24 lærlinger, så har det vært en utfordring med frafall fra lærepllassene.

Nytt sak/arkivsystem

I forbindelse med kommunereformen har de tre kommunene samarbeidet om anskaffelse og innføring av nytt sak/arkivsystem Public 360. I den forbindelse har det vært nedsatt mange forskjellige grupper som har arbeidet med planlegging, innføring og opplæring i det nye systemet. Selv om denne typen innføringsprosjekt er krevende, så har samarbeidet mellom kommunene i perioden vært meget bra, og prosjektet ble gjennomført som planlagt.

Siden saksbehandlingssystemet er viktig for den nye kommunen, inngikk både Svelvik og Nedre Eiker en avtale med Drammen om kjøp av arkivtjenester frem til kommunesammenslåingstidspunktet. I praksis betyr dette at arkivtjenesten ledes fra byarkivet i Drammen, og at de nødvendige personalressursene avgis derfra.

Etablererveiledningen

Utvikling kommunevis	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Drammen	89	95	109	142	147	161
Nedre Eiker	30	34	36	38	30	37
Øvre Eiker	19	23	25	36	34	35
Lier	22	28	30	39	53	55
Svelvik	13	10	15	12	11	14
Sande	10	11	13	16	21	0
Andre kommuner	13	14	11	7	7	11
Totalt	196	215	239	290	303	313

Næringsforeningen i Drammensregionen drifter Etablererveiledningen på vegne av kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker, Drammen, Lier og Svelvik som finansierer ordningen.

Etablererveiledningen tilbyr veiledning og kurs til enkeltpersoner som har en forretningsidé, og til virksomheter som er

i gang, hjemmehørende i deltagerkommunene. Etablererveiledningen bistår med alt fra konseptutforming til realisering av forretningsplanen.

Totalt 313 personer hatt kontakt med etablererveiledningen. De siste fem årene har 1.243 personer vært i kontakt med etablererveiledningen i regionen.

14 % av de som har fått veiledning har etablert egen virksomhet i løpet av året. 32 % valgte å ikke etablere egen virksomhet, eller venter med å etablere seg. Noen har meddelt at de vil etablere egen virksomhet i 2019.

I tråd med etablert praksis de siste årene har Etablererveiledningen også gitt veiledning til bedrifter som allerede er i gang. 55 % av alle som har mottatt veiledning og kurstilbud hadde allerede etablert egen virksomhet da de i 2018 tok kontakt med etablererveiledningen.

Av de som tidligere har etablert egen virksomhet og de som etablerte seg, ser vi at 214 av 313 har eget firma pr. 31.12.18. Det vil si ca. 68 % av alle som har fått veiledning/kurstilbud. Etablererveiledningen har utvidet tilbudet med Gründerverksted, der gründere møtes for å jobbe praktisk med egen virksomhet på forskjellige temaer. Det ble gjennomført 14 slike verksted med 189 verkstedplasser.

Gründerportalen

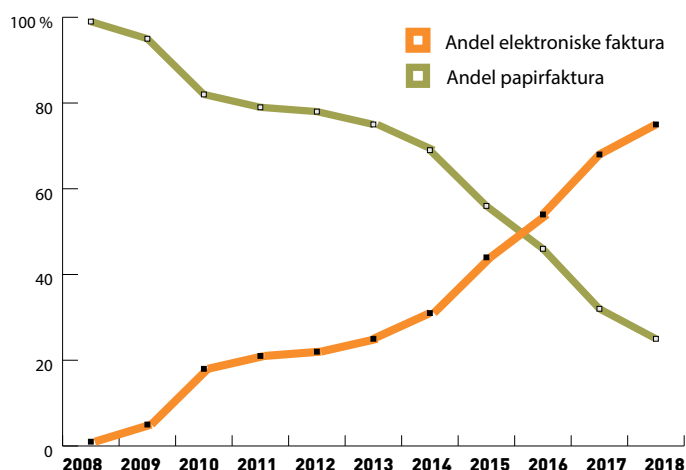
Gründerportalen, www.minegenbedrift.no, finansieres av kommunene i Drammensregionen, og er en nettportal som er en veiviser til det som skjer lokalt, til gode hjelpere lokalt, og gir elektronisk veiledning til etablerere. Den er tenkt som et alternativ til de som ikke søker etablererveiledning og et nyttig supplement til de som får veiledning.

Elektroniske fakturaer fra leverandører

En elektronisk faktura er en faktura som leses inn i økonomisystemet via en datafil. Dette er tidsbesparende, ressursbesparende og miljøvennlig metode for alle parter.

En faktura sendt som e-postvedlegg har ikke de samme fordelene og regnes heller ikke som en elektronisk faktura. I alle nye innkjøpsavtaler kreves det at faktura sendes som datafil i elektronisk handelsformat (EHF).

INNGÅENDE FAKTURAER

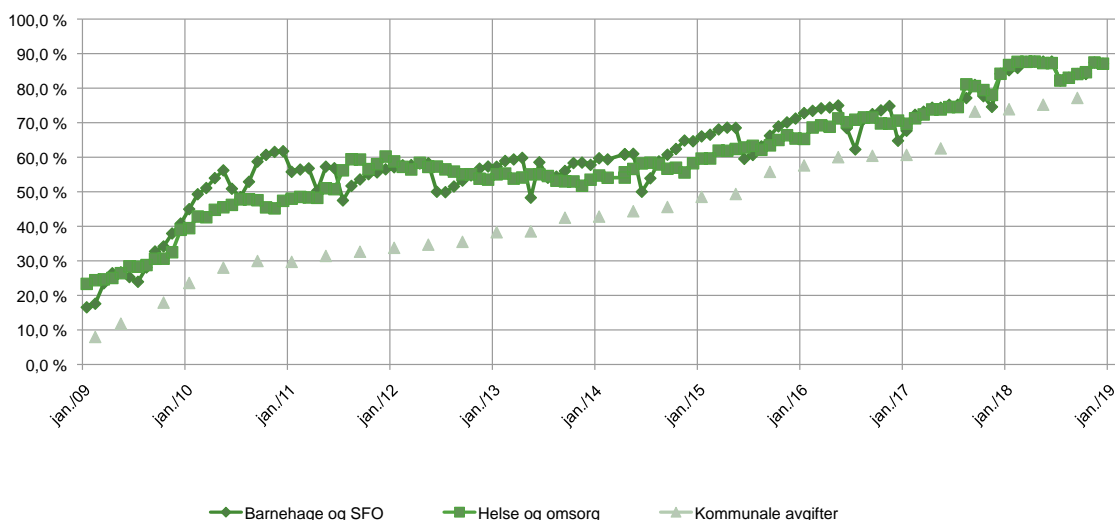
Det har vært en svært positiv utvikling i volumet på inngående elektroniske fakturaer siden starten for omtrent ti år siden. Av ca. 26.000 mottatte fakturaer ble ca. 19.600 mottatt elektronisk, som utgjør en andel på 75,4 %. Utfordringen er å få med de mange små leverandørene som ikke benytter moderne regnskapssystemer. Det vil alltid forbli en liten andel som ikke kan levere elektronisk, så det er ikke realistisk å oppnå 100 %.

Papirløse fakturaer til kundene

Det ble produsert ca. 50.000 fakturaer, hvorav 38.000 papirløst, noe som utgjør en andel på 77 %, og som er en økning på 8 prosentpoeng fra 2017. Dette gir en stor innsparing på porto, trykk og arbeid. Målsettingen er at alle fakturaer skal leveres papirløst.

Det informeres jevnlig om hvordan man mottar papirløs faktura. Papirfaktura sendes ut mot et gebyr på 75 kroner.

Elektroniske papirløse fakturaer utgående januar 2009-december 2018

STYRINGSINDIKATOR SENTRALADMINISTRASJON	RESULTAT 2017	MÅL 2017/8	RESULTAT 2018	LANDET 2018
Andel utgående papirløse fakturaer (antall)	63 %	70 %	77 %	I/T
Andel inngående papirløse fakturaer (antall)	50 %	70 %	75 %	I/T
Andel eHandelskjøp fra leverandører med eHandelskatalog (antall)	I/T	50 %		I/T

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

Nøkkeltall	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
eHandel							
Antall leverandørkataloger	36	59	49	53	85	39	42
Antall ordre	165	659	711	1 001	1 112	1 420	1 622
Handel i kroner	852 000	101 492 000 ³⁾	7 825 283	8 519 043	11 251 744	11 666 330	15 226 057
Hjemmeside							
Antall sideanvisninger på kommunens hjemmesider	193 219	218 353	252 066	337 241	692 712	647 927	37 314
Nr. 1 Ledige stillinger	33 133	36 882	34 292	30 140	27 070	38 256	24 386
Nr. 2 Byggesak, kart, geodata	I/T	I/T	I/T	I/T	I/T	22 010	17 213
Nr. 3 Skoleruta	I/T	I/T	I/T	I/T	I/T	15 076	13 965
Nr. 4 Eknes svømmehall	8 673	10 372	11 465	11 932	13 403	12 784	13 129
Nr. 5 Skolene	I/T	I/T	I/T	24 296	16 646	11 986	11 709
Nr. 6 Vann og avløp							8 842

SENTRALADMINISTRASJON RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Økonomiseksjonen				
Driftsutgifter	32 458	34 828	-2 370	-7 %
Driftsinntekter	-3 751	-3 275	-476	-15 %
Netto	28 707	31 553	-2 846	-9 %
Personalseksjonen				
Driftsutgifter	30 468	30 968	-500	-2 %
Driftsinntekter	-9 297	-8 080	-1 217	-15 %
Netto	21 171	22 888	-1 717	-8 %
Rådmann				
Driftsutgifter	5 665	5 980	-315	-5 %
Driftsinntekter	-34	-23	-11	-45 %
Netto	5 631	5 957	-326	-5 %
Politiske styringsorganer				
Driftsutgifter	8 076	8 872	-796	-9 %
Driftsinntekter	-34	-30	-3	-12 %
Netto	8 042	8 842	-800	-9 %
Sum Sentraladministrasjon				
Driftsutgifter	76 667	80 648	-3 982	-5 %
Driftsinntekter	-13 115	-11 408	-1 707	-15 %
Netto	63 551	69 240	-5 689	-8 %

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Mindreforbruket skyldes vakante stillinger, innsparinger der det har vært mulig og kontroll på utgiftene.

KOSTRA Sentraladministrasjonen	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Brutto driftsutgifter i kr. pr. innbygger											
Politisk styring	229	286	234	242	221	238	231	248	227	274	405
Kontroll og revisjon	47	41	45	37	44	39	54	46	58	83	120
Administrasjon	2 272	2 406	2 618	2 890	3 210	3 260	3 240	3 456	3 630	4 143	3 520

Nedre Eiker har lave kostnader til administrasjon, politisk styring, revisjon og kontroll i forhold til Kommunegruppe 13 og landet.

OPPVEKST

Mestring, glede, MOT og muligheter

Felles satsinger for hele området gjennom flere år har nå tatt form og er nå inne i institusjonaliseringsfasen eller siste del av implementeringsfasen. Områdene det er drevet kvalitetsutvikling på har alle som hovedmål å bedre samhandling mellom profesjoner til det beste for barn, ungdom og deres familier. Gjennom strukturen på strategiske og operative møteplasser oppnår vi raskere å kunne sette inn riktig hjelp til rett tid.

Realfagsstrategien er et mer fagspesifikt område der alle skoler og barnehager deltar. Arbeidet er gjennomført i henhold til planene, men implementeringen fortsetter med full styrke i 2019.

Parallelt har etaten knyttet til seg spisskompetanse innen digitale læremidler og støttesystemer. Dette har satt ytterligere fart i den felles digitale satsingen rettet mot elever og lærere i skolen.

Arbeidet med Nye Drammen og deltakelse i arbeidsgrupper har vært prioritert. Ansatte med kompetanse og erfaringer på ulike områder har vært viktige bidragsytere i dette arbeidet.

Bedre Tverrprofesjonell Innsats (BTI)

Modellen er ferdig utarbeidet og er sendt til kvalitetssikring av tverrfaglig strategiforum. Modellen har underveis vært gjennom medvirkningsøkter i arbeidsgrupper i virksomhetene. Modellen har en strukturert fremgangsmåte for arbeid i saker med barn og unge. Ansatte kan jobbe seg gjennom strukturen for å både avdekke og avhjelpe de problemstillinger som må løses for enkeltbarnet. Hvert nivå angir behovet for tverrprofesjonell

samarbeid. Modellen er en konkret handlingsveileder med tilhørende verktøy og skjemasamling.

Et lag rundt eleven – LOG – modellen (Ledelse – Organisering – Gjennomføring)

Oslo MET og Arbeidsforskningsinstituttet fortsetter sin forskning på effekten av utviklingstiltak gjennomført etter en gitt modell – LOG. Modellen beskriver hvordan skolene og kommunen skal jobbe for å oppnå bedre resultater både for læringsresultater og trivsel.

Hovedarenaer for utviklingsarbeidet er

- Styringsgruppe (skolenivå)
- Ressursteam (skolenivå)
- Trinnteam (skolenivå)
- Strategiforum (skoleeiernivå)

Dialogkonferanser er metoden som brukes på det strategiske flerfaglige nivået i skolen og på kommunenivå.

Barn i rusfamilier – tidlig intervensjon (BIR)

Alle skoler og barnehager deltar i programmet som gir opplæring og veiledning i hvordan ansatte på et tidlig tidspunkt kan oppdage og identifisere barn som lever i risikoutsatte livs- og familiesituasjoner. Programmet gir kunnskap om hvordan man, via økt handlingskompetanse og tverrfaglig samarbeid, kan iverksette riktige hjelpetiltak. Prosjektet gjennomføres i regi av Kompetansesenter rus – region sør (KoRus – Sør). Alle tjenesteområdene innen oppvekst deltar i prosjektet.

Videreutdanning lærere

Ordningen tar sikte på å utdanne lærere innenfor fag som krever 30 og 60 studiepoeng for å ha godkjent kompetanse på barne- og ungdomstrinn til å undervise i matematikk, norsk og engelsk. Skoleåret 18/19 deltar 25 lærere i ordningen.

Desentralisert kompetanseutvikling – etterutdanning

Ordningen forutsetter samarbeid mellom kommuner og Universitetet Sørøst-Norge. Nedre Eiker samhandler i nettverk med Drammen, Svelvik og Lier. Etterutdanningen skal ruste kommunene til å imøtekomme kravene i ny læreplan. Læreplanen har en ferdigstilt overordnet del og en fagdel som er under produksjon. Nettverket har valgt etterutdanning i to spor – et kortspor og et langspor. I kortsporet er det skoleledere som er målgruppen. Verdigrunnlaget i overordnet del er fokusområdene, og skolebasert kompetanseutvikling er metoden det jobbes etter lokalt på den enkelte skole. Nettverket arrangerte kick-off for alle skoleledere i de fire kommunene høsten 2018.

Verdigrunnlaget er inndelt i følgende temaer:

- **Menneskeverdet**
- **Kultur, identitet, mangfold**
- **Kritisk tenking og etisk bevissthet**
- **Skaperglede, engasjement og utforskertrang**
- **Respekt for naturen og miljøbevissthet**
- **Demokrati og medvirkning**

I langsporet er det gjennomført en spørreundersøkelse til alle lærere og skoleledere der formålet er å avdekke kompetansebehov innenfor områdene:

- **Digital læring**
 - Digital didaktikk
 - Digital dømmekraft og dannelse
 - Digital produksjon og didaktikk
 - Digital kommunikasjon og samhandling
- **Skole- og klasseledelse**
 - Læringsledelse
 - Analysekompetanse
 - Organisasjonslæring
 - Relasjonskompetanse
- **Sosial og emosjonell kompetanse**
 - Mobbing og andre krenkelser
 - Trygt og godt skole- og læringsmiljø
 - Folkehelse og livsmestring
 - Robuste barn
 - Medborgerskap, etisk handling og bærekraft
 - Kommunikasjon og samarbeid
- **Dybdelæring**
 - Praktisk og variert opplæring
 - Kritisk tenkning og problemløsning
 - Teori om læring
 - Helhet og sammenheng, i og mellom fag
 - Kreativitet og innovasjon
- **Tilpasser opplæring og vurdering for læring**
 - Elevmedvirkning
 - Spesialpedagogikk
 - Progresjon og tilpasset opplæring
 - Tidlig innsats
 - Læringsfremmende vurderingskultur
 - Metakognisjon og selvregulert læring
 - Språk og inkludering

IKT og STL+ (Skrive seg Til Lesing)

Skolene har dekning på datautstyr 1:1 på alle trinn. Fire skoler har Ipad som digitalt verktøy på 1. – 3. trinn, og to skoler har Ipad som digitalt verktøy på 1. – 2. trinn. De andre trinnene har hybrider som er kombinert nettbrett og PC.

Kontaktlærere på 1. og 2. trinn har gjennomført en kursrekke om pedagogisk bruk av Ipad på småskolen og opplæring i metoden STL+ i begynneropplæringen i lesing/skriving. STL+ er en metode der elevene ved hjelp av talesyntese lærer seg lydene. Lyder, ord og setninger blir lest opp høyt når elevene skriver på Ipaden og dermed erfarer de sammenhengen

mellom lyd og bokstav. Elevene bruker Ipadene til produksjon av ulike elevarbeid både med lyd, bilde, video og tekst. Lærere fra Nedre Eiker gjør seg bemerket nasjonalt gjennom praktisering av STL+ og didaktisk bruk av digitale verktøy.

Ved å implementere teknologi i klasserommet tilrettelegges det for at elevene kan samarbeide, utforske, være kritiske og kreative i sin egen læringsprosess. For lærerne gis det muligheter for gode samarbeidsarenaer både i og utenfor klasserommet, i tillegg til varierte metoder og vurderingsformer. Solberg skole ble, som en av to skoler i Europa, valgt som referanseskole for Microsoft. Leverandører av digitale verktøy og maskinvare gir kommunen anerkjennelse for den helhetlige satsingen som er gjort på kommunenivå, der alle skoler inngår i den felles satsingen.

Pedagogisk bruk av IKT inngår som en del av realfagsstrategien. Den Digitale skolesekken var under planlegging.

Årets MOT- partner

På den årlige inspirasjonssamling for MOTs ildsjeler over hele Norge var vi godt representert. En viktig del av samlingen er å løfte frem og hedre kommuner, skoler og enkeltpersoner som bruker MOTs program som verktøy for å gjøre en forskjell i ungdoms liv.

På samlingen ble Nedre Eiker kommune tildelt den gjeve prisen "Årets MOT-partner Kommune". Under prisutdelingen ble det fremhevet at kommunen har jobbet solid med MOTs programmer i mange år og er gode på å synliggjøre MOT og MOTs verdier i lokalsamfunnet. Kommunen er også dyktig på å involvere ungdommene i MOT-arbeidet, og er fremragende på å rekruttere rett og utdanne dyktige MOTivatorer og Unge MOT-ledere. Disse bidrar stort til lokalsamfunnet i kraft av å være rollemodeller på MOTs verdier. Nedre Eiker har tre aktive MOT-klubber som bruker MOT- verktøyet aktivt. Klubbene er Nedre Eiker Svømmeklubb, Nor 92 og Down Under.

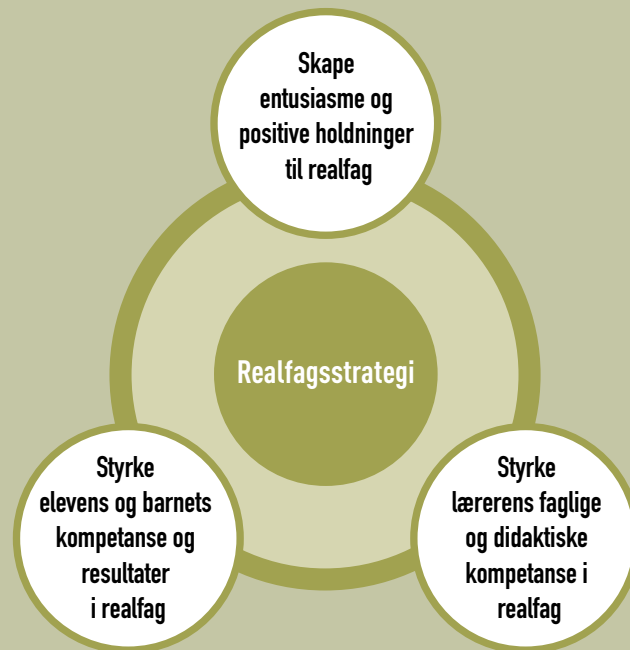
MOT er også godt kjent og godt forankret i lokalsamfunnet ellers. Næringsdrivende støtter oss når vi ber om det, særlig inn mot MOT-campen vi har en gang i året. Ungdommene i kommunen er også veldig flinke til å tenke MOT sine verdier. Det å ha forankring i hele samfunnet gjør at denne prisen er utrolig gjev. Denne prisen er til oss alle!

Utvalgte MOT- aktiviteter og arrangement:

MOT 2018	Aktivitet og arrangement
Januar	Ungdommer og rektorer var på utdanning i Trondheim.
April	Film om fritidsarenaer for ungdom i Nedre Eiker.
Mai	Skolering av 38 UngMOTivator + to dager på Solsetra seks kommuner deltok. MOT-camp på Årbogen for 10. trinn hvor det ble kjempet om sin skoles heder og ære. I samarbeid med lokalt næringsliv og andre offentlige instanser. MOT- Sommerkonsert på Mjøndalen torg med «The Main Lewel» og Serlina. For ungdomskolene. I samarbeid med Skue Sparebank og MOT- sentralt.
August	Kickoff med MOT for alle 8. klassinger.
September	Ildsjelsamling på Værnes for rektorer, MOT-coacher og Unge MOT-ledere.
Oktober	Tre dagers MOT-samling for ungdom på Solsetra. TV-aksjonen: UngeMOTivatorer stilte på Buskerud Storsenter en hel lørdag og var bøssebærere på søndag.
November	"MOT- til å glede dagen" med besøk på Eiker videregående skole.
Desember	MOT-sentralt, kommunens Unge MOT-ledere og MOT-koordinator møtte alle ansatte på Eiker videregående skole for å informere og inspirere.

REALFAGSKOMMUNE

Realfag i skole og barnehage

Kommunen er inne i år to i arbeidet med å gjennomføre vedtatt Realfagsstrategi. Prosjektet avsluttes i løpet av våren 2020.

Prosjektet har følgende målsetninger:

REALFAG I SKOLE OG BARNEHAGE

For å realisere strategien skal «lærende nettverk» etableres slik at virksomhetene kan lære av hverandre og at metoden styrkes som bærende element i utvikling av skoler og barnehager. Lærende nettverk er gjennomført på følgende områder:

Tildelte prosjektmidler er prioritert til nettverksarbeid og kompetanseheving i nettverksarbeidet. Kompetansehevingen har som målsetting å gi skoler og barnehager faglig påfyll som kan gi grunnlag for skole- og barnehagebasert kompetanseheving. Skole og barnehage har valgt noe ulik framdrift, organisering og innhold i forhold til realfagsstrategien.

Alle ansatte ved skolene har fått en kombinasjon av felleskurs og workshops med ulike temaer. Hovedfokus på denne kompetanseheving har vært metoder og prinsipper rettet mot klasseromspraksis. Hensikten med å bruke workshops som organisering har vært todelt:

1. Den enkelte lærer får mulighet til å velge temaer som er relevante for dem.
2. Skolen får engasjerte lærere som kan bidra positivt inn i den skolebaserte kompetanseutviklingen med flere temaer.

Det er gjennomført følgende kompetansehevingstiltak initiert av kommunen:

- Felles planleggingsdag for alle lærere i skoler og barnehager i november.

Ledernivå	Prosjektgruppe-samlinger	Samlinger på tvers av virksomhetene	Prosjektjobbing på virksomheten
Ledersamlinger Oppfølging fra skole- og barnehage-eier på overordnet nivå Tydeliggjøre forventninger til leder Sikre framdrift og tidsbruk på virksomheten	Prosjektgrupper på den enkelte virksomhet sammensatt av leder og ansatte Kommunale samlinger: - Felles faglig påfyll - Drøfting og erfaringsdeling - Lærende nettverk som arbeidsform	Samlinger der ansatte møtes på tvers av virksomhetene Felles oppgaver: - Drøfting og erfaringsdeling - Lærende nettverk som arbeidsform	Lærende nettverk og lærende møter som arbeidsform Skolebasert kompetanseutvikling Etablere felles ståsted Utprøving Erfaringsdeling

REALFAG I SKOLE

HOVEDMÅL 1

Skape entusiasme og positive holdninger til realfag

Kjennetegn på måloppnåelse (utdrag):

- Fokus på tverrfaglighet, begreper, grunnleggende ferdigheter og kompetanser for det 21. århundre
- Elevene opplever at fagene knyttes til egen hverdag
- Undring, nysgjerrighet og forskning preger undervisningen

Vurdering av måloppnåelse:

- Arbeider systematisk med planlegging for tverrfaglighet. Enten gjennom koordinering av kompetansemål i fagene, eller med egne tverrfaglige opplegg
- Begrepslæring og bruk av begreper hadde fokus i starten av prosjektet, og involverte alle lærere og alle fag. Faglig påfyll mot lærerne både via eksterne og intern erfaringsdeling
- Metoder for begrepslæring, undersøkende arbeidsmetode, samtaletrekk, lesing av fagtekst har vært rettet mot alle lærere, slik at elevene møter de samme tankemåtene og arbeidsmåtene i flere fag

HOVEDMÅL 2

Styrke lærerens faglige og didaktiske kompetanse i realfag

Kjennetegn på måloppnåelse:

- Læreren anvender forskningsbaserte metoder som fremmer undring, refleksjon og dybdelæring
- Varierte oppgaver som gir rom for differensiering
- Samarbeid og refleksjon om undervisning på skolenivå
- Positivt læringsmiljø

Vurdering av måloppnåelse:

- Tatt i bruk rike oppgaver, samtaletrekk, undersøkende arbeidsmetode mv. i fagene
- Forventinger til samarbeid og planlegging av undervisningen på tvers av fag og avsatt tid til dette
- Utpøring av nye metoder og erfaringsdeling med refleksjon i etterkant med forventinger til anvendelse
- Fokus på å få et læringsmiljø der det er lagt til rette for undring og spørsmål

HOVEDMÅL 3

Styrke elevenes kompetanse og resultater i realfag

Kjennetegn på måloppnåelse:

- Elevenes evne til problemløsning og utholdenhet øker
- Elevene opplever, og tar, utfordringer og opplever mestring
- Elevenes resultater øker (egne målsettinger på dette)

Vurdering av måloppnåelse:

- Elevundersøkelsen viser en positiv tendens innenfor områder som utfordringer, mestring, trygghet i klasserommet, viktighet av læring mv
- Innenfor området utholdenhet ser vi ikke samme økning, men resultatene er over landsgjennomsnittet
- Læringsresultatene for ungdomstrinnet nærmer seg, eller har nådd målene som er satt. For barnetrinnet, særlig på kartleggingsprøvene, er det ikke samme måloppnåelse

REALFAG I BARNEHAGE

HOVEDMÅL 1

Skape entusiasme og positive holdninger til realfag

Kjennetegn på måloppnåelse (utdrag)

- Barnehagens dokumentasjon viser tydelig hvordan realfag brukes i aktiviteter i hverdagen
- Barna viser utholdenhet i utdypende samtaler og ved prøving og feiling
- Barna viser interesse for tilrettede realfaglige aktiviteter og bruker elementer av realfag i sin frie lek

Vurdering av måloppnåelse:

- Engasjerte ansatte som legger opp ukentlige realfagsaktiviteter
- Høy grad av barnas medvirkning i hverdagen og undrende samtaler med barna brukes systematisk
- Barna viser initiativ og nysgjerrighet og er på den måten med på å drive realfagsprosjektet framover
- Realfagsutstyret har bidratt til motivasjon og mer kunnskap
- Realfagsutstyr og materiell er synlig i barnehagen og tilgjengelig for barna og bidrar til refleksjon og undring sammen med voksne
- Realfag er tema på foreldremøter
- Barnehagens dokumentasjon viser tydelig hvordan realfag knyttes til aktiviteter i hverdagen, f.eks. bilder, månedsbrev osv

HOVEDMÅL 2

Styrke lærerens faglige og didaktiske kompetanse i realfag

Kjennetegn på måloppnåelse (utdrag):

- Barnehagen har etablert samarbeidsarenaer og fellesarenaer ut fra prinsippene for barnehagebasert kompetanseutvikling
- Pedagogiske ledere har felles forståelse for ulike forskningsbaserte metoder som fremmer undring, refleksjon og endret praksis
- Lik begrepsforståelse
- Planleggingsdager og personalmøter har realfag som en av møtesakene

Vurdering av måloppnåelse:

- Samlinger og opplæring i egen regi med realfag og endringsledelse som tema
- Planleggingsdager og møter er prioritert til utvikling av realfagskompetanse
- Personalet benytter seg av hverdagssituasjoner i barnehagen til å tenke realfag
- Forventinger og krav om at personalet skal jobbe systematisk med planlegging og gjennomføring av realfagsaktiviteter. Økende bevissthet rundt bruken av realfagsbegrepene. Gjennomført kompetanseheving i bruk av realfagsløyper og forventinger om at barnehagene skal bruke disse

HOVEDMÅL 3

Styrke elevenes kompetanse og resultater i realfag

Kjennetegn på måloppnåelse:

- Barna forstår og benytter selv grunnleggende matematiske begreper i aktiviteter (forventet alder og modenhet)
- Barna gir uttrykk for tro på egne evner og nysgjerrighet/motivasjon for å starte på skolen. Barna er kjent med hva som møter dem i skolen og i skolefritidsordninger

Vurdering av måloppnåelse:

- Barnehager jobber systematisk med å utvide barns begrepsforståelse
- Tiltaksplaner er utarbeidet i alle barnehager
- Realfagsutstyr og materiell er synlig i barnehagen og tilgjengelig for barna

ANDELEN SOM HAR GJENNOMFØRT OG BESTÅTT VIDeregående skole i hele prosent

Avgangår	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17
VG1	88	84	85	86	88	88	83	88
VG2	78	85	77	81	84	81	80	
VG3	75	76	72	75	69	53,6	0	0

¹⁾ har ett år til på seg ²⁾ har to år til på seg

Denne tabellen viser andelen elever som har fullført og bestått henholdsvis Vg1, Vg2 og Vg3 eller fag-/svenneprøve. Tabellen tar utgangspunkt i et bestemt årskull som gikk ut fra ungdomsskolen, og tar ikke hensyn til elever som ikke startet på videregående skole.

Tabellen viser også andelen som har fullført og bestått, sett opp mot grunnskolepoengsum.

SSB regner en elev som frafallselev hvis han/hun ikke har fullført og bestått Vg3 eller fag-/svenneprøve fem år etter oppstart i videregående skole.

Conexus Insight har ingen slik grense når de regner ut andelen som har fullført og bestått videregående opplæring. I Conexus Insight kan videregående opplæring gjennomføres på et ubegrenset antall år.

GRUNNSKOLEPOENG

Avgangår	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Nedre Eiker	38,8	39,4	39,1	39,7	40,2	40,4 ³⁾	40,6	41,9	42
Landssnitt	39,9	39,9	40	40,1	40,4	40,7	41,2	41,4	41,8
Differanse	1,1	0,5	0,9	0,4	0,2	0,3	0,6	+0,5	+0,2

³⁾ brudd i tallrekke

Grunnskolepoengene viser antall poeng avgangselevne i ungdomsskolen har i gjennomsnitt på vitnemålet. Høye grunnskolepoeng gir elevene valgfrihet når de skal søke seg til linjer med høye inntakskrav. Grunnskolepoeng målt mot gjennomføring viser en direkte sammenheng mellom gode karakterer og gjennomføring av videregående skole.

Vurdering av måloppnåelse

Nedre Eiker er over landssnitt nok en gang. Avgangselevne har de siste årene stadig gått ut av grunnskolen med høyere antall grunnskolepoeng, men landet har løftet seg mer og vi har derfor ikke nådd målet sammenliknet med dette. Dog var vi også bedre i 2018!

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

OPPVEKST RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Undervisning				
Driftsutgifter	344 585	344 863	-278	-0,1
Driftsinntekter	-80 348	-80 348	0	0,0
Netto	264 237	264 515	-278	-0,1
Barnehager				
Driftsutgifter	217 168	220 061	-2 893	-1,3
Driftsinntekter	-33 327	-33 326	-1	0,0
Netto	183 841	186 735	-2 894	-1,6
Rammeområde totalt				
Driftsutgifter	561 753	564 924	-3 171	-0,6
Driftsinntekter	-113 674	-113 674	-0	0,0
Netto	448 079	451 250	-3 171	-0,7

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Rammeområde Oppvekst har et mindreforbruk på ca. 3,2 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak:

- Innsparing på 3,0 millioner kroner for å dekke opp forventet merforbruk på rammeområde Spesialtjenester barn og unge. Innsparingen var mulig pga. noe reduserte utgifter til barnehagebarn i andre kommuner, samt noe lavere utgifter til private barnehager enn forventet.
- 0,2 millioner kroner skyldes summen av mange små avvik.

NØKKELTALL	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Oppvekst						
Barne- (6) og ungdomsskoler (4)	10	10	10	10	10	10
Elever i grunnskolen (i SFO)	3 105 (725)	3 124 (647)	3 091(683)	3 093(616)	3196 (657)	3 243 (648)
Antall fremmedspråklige elever (% av alle elever)	650 (20,9%)	709(22,6%)	724 (23,4%)	802 (25,9%)	896 (28%)	921 (28,4)
% spesialpedagogiske tiltak grunnskole	8,7	8,9	9,0	8,9	9,1	9,5
Elever med særskilt norskopplæring/ tospråklig fagopplæring	216/75	211/84	218/90	210/99	241/87	244/78
Elever i kulturskolen	312	328	322	373	368	362
Elever på Læringscenteret	204	198	201	231	244	236
Barn i kommunale barnehager (barnehager)	650 (9)	641(9)	638(9)	636 (9)	628 (9)	614 (9)
Barn i private barnehager (barnehager)	682 (13)	683(13)	671(12)	658 (11)	650 (11)	620 (10)
Fremmedspråklige barn i barnehagene	257	282	267	303	324	322

Utvikling i elevtall: Sentrumsskolene i Mjøndalen og Solbergelva merker ringvirkningene av økningen i antall leiligheter. Mer enn hvert 4. barn har minoritetsspråklig bakgrunn.

STYRINGSINDIKATORER	RESULTAT 2017	MÅL 2018	RESULTAT 2018	LANDET 2018
Barnehage				
Fravær av mobbing (tatt i bruk handlingsplanen) andel løste saker (innmeldte saker/antall løste)	I/T	100% (1/1)	100	100
TRAS – andelen innenfor normert alder ved skolestart	I/T	90%	95	98
Andel foreldre som har hatt oppstartssamtale i samsvar med samtaleskjema	I/T	100%	98	100
Skole				
Andel elever på nivå 3-5 i lesing 9. trinn	83%	80 %	83%	80 %
Andel elever på nivå 3-5 i regning 9. trinn	81%	80 %	74%	80 %
Andel elever på nivå i engelsk 8. trinn	73%	80 %	71%	80 %
Andel elever på nivå 2-3 i lesing 5. trinn	77%	80 %	71%	80 %
Andel elever på nivå 2-3 i regning 5. trinn	77%	80 %	74%	80 %
Andel elever på nivå 2-3 i engelsk 5. trinn	77%	80 %	79,2	80 %
Andel elever som trives svært godt/godt på skolen	89%	95 %	92,1	95 %
Andel elever som ikke mobbes (ikke i det hele tatt/en sjelden gang/2-3 ganger i mnd.)	95%	99 %	95%	99 %
Andel elever som er interessert i å lære på skolen (to øverste nivå)	74%	85 %	80%	85 %
Andel elever som ofte får tilbakemeldinger i fagene pr. uke (to øverste nivå)	59%	70 %	66%	70 %

Læringsresultatene er ikke tilfredsstillende på Nasjonale prøver. Skolene scorer ujevnt med store forskjeller mellom de sterkeste og svakeste resultatene. Veiledningene som er utarbeidet av UDIR skal benyttes og skolene er fulgt opp på dette.

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

KOSTRA	2014	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA- gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Grunnskole							
Nto. driftsutg.til grunnskole i % av totale utg.	23,9	24,6	24,7	23,8	23,5	23,0	23,1
Nto. driftsutg.til grunnskoleopplæring 6-15 år	84 172	88 143	91 495	90 527	92 754	103 329	112 430
Gruppestørrelse 1. – 4. årstrinn	14,4	13,7	14,3	14,3	12,4	13,1	12,3
Gruppestørrelse 5. – 7. årstrinn	14,3	14,4	13,6	13,9	14,6	13,9	15,2
Gruppestørrelse 8. – 10. årstrinn	15,7	15,1	14,6	16,6	16,7	12,9	14,2
Korrigerte bto. driftsutg. til SFO pr. bruker	31 182	30 904	32 512	32 726	32 787	29 810	30 398
Korrigerte bto. driftsutg. til skoleskyss pr. elev som får skyss	12 102	16 341	16 211	14 902	24 269	11 066	10 013
Bto. driftsutg. til kommunal musikk- og kulturskole pr. bruker	14 048	16 840	17 159	16 118	16 598	21 895	21 648
Andel elever i grunnskolealder i kommunen i musikk- og kulturskole, av antall barn 6 – 15 år	9,7	9,9	10,3	10,9	10,7	10,5	13,8
Barnehage							
Nto. driftsutg. til barnehager i % av totale utg.	17,3	17,3	17,6	17,1	16,3	15,1	14,3
Bto. driftsutg. pr. oppholdstimer i barnehagene	57	57	60	61	67	69	69
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	¹⁾ 38,5	40,2	38,0	40,9	44,2	40,4	40,8
Andel barnehager med åpningstid fra 9 inntil 10 timer pr. dag	²⁾ I/T	9,5	9,5	0,9	10,0	14,3	20,4
Andel barnehager med åpningstid 10 timer eller mer pr. dag	²⁾ I/T	90,5	90,5	99,1	90,0	85,7	79,6

Grunnskole:

Netto driftsutgifter i % av de totale utgifter til grunnskole ligger litt over kommunegruppe 13 og over alle kommuner i landet, samtidig som driftsutgifter pr. elev ligger lavere. Kommunen har en lav andel av totale driftsutgifter til administrasjon, utvikling og lederstøtte. Timer til undervisning er prioritert meget høyt.

Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO pr. bruker ligger fortsatt over gjennomsnitt både i Kostra og landet. Lovverket gir ikke barn med nedsatt funksjonsevne noen rett til hjelp i SFO. Disse barna har likevel behov for stor grad av tilrettelegging.

Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss pr. elev: Det er forholdsvis få elever som har rett til skolebuss, men i dette tallet ligger også spesialskyss av elever med ledsagerbehov. Antallet med ledsagerbehov har økt. Dette trekker gjennomsnittet opp. I tillegg har utgifter til skolesvømming blitt doblet etter nytt anbud.

Barnehage:

¹⁾ Satsing på kompetanseheving blant ufaglærte og rekruttering av assistenter med fagutdanning har gitt positiv effekt.

²⁾ Det foreligger ikke Kostra-tall.

Barnehagene har en større prosentandel av kommunens totale utgifter enn kommunegruppe 13 og alle kommuner. Brutto utgifter pr. oppholdstimer ligger imidlertid lavere enn for kommunegruppe 13 og landet. Netto utgifter er vanskelig å måle, da nye regler gir redusert foreldrebetaling for husstander med lav inntekt. Dette vil gi seg forskjellig utslag fra kommune til kommune. Det er vanskelig å få helt korrekte tall for brutto utgifter også, da disse tar med seg vikarbruk uten å korrigerer for syke-/fødselspenger.

I Nedre Eiker er det praktisk talt bare heldags barnehager, mens andre kommuner har en større andel barnehager med redusert åpningstid.

SPESIALTJENESTER BARN OG UNGE

BARNEVERN

Barnevern har også dette året hatt stort fokus på å overholde frister på lovpålagte tjenester. Resultatet er svært få avvik på frister, planer og evalueringer, og ingen avvik på oppfølging av barn i fosterhjem. Det nye nasjonale «trafikklyssystemet» for barnevernet som er utarbeidet av BUFDIR viser at Nedre Eiker har «grønt lys» på alle områdene som omfattes av denne rapporteringen. Over halvparten av landets kommuner har rødt eller gult på et eller flere områder. Antall bekymringsmeldinger i nye saker har vært stabilt de to siste årene, men andelen som omhandler vold eller overgrep mot barn har økt med 10%. Slike saker utgjorde 42 % av alle bekymringsmeldinger Barnevernet mottok. Slike saker er ressurskrevende. Antall bekymringsmeldinger i allerede aktive saker økte med 26 %.

Forebyggende innsats, avhjelping i saker som tidligere har sortert under Barnevern

Barnevern og Familiesenteret satte i gang et forsøksprosjekt der familier med behov for mindre omfattende tiltak ble overført fra Barnevern til Forebyggende enhet. Dette er saker Barnevernet tidligere har jobbet med, men vurderes å ha tilstrekkelig grad av lavterskel slik at de kan ivaretas innenfor Forebyggende enhet. Familiene har derfor fått veiledning og oppfølging fra Familiesenteret. En stilling fra Barnevernet ble overført Familiesenteret i dette forsøket. Omfordelingen medfører at de familiene Barnevernet har tiltak inne i, er familier med mer sammensatte behov og hvor bekymringen er stor. Antall barn Barnevernet har hatt tiltak rettet mot gjennom året har av denne grunnen blitt redusert noe i forhold til tidligere, mens antall barn som har fått tiltak til enhver tid har hatt en økning. Behovet for tiltak i regi av tiltaksteamet (LOS) i Barnevernet har økt. Det ble ansatt en terapeut til i dette teamet i løpet av året. Det har fortsatt vært behov for å kjøpe eksterne tiltak for å imøtekomme det behovet for veiledning, tilsyn og miljøarbeid som tjenesten har. Flere familier har omfattende problematikk og langvarig behov for hjelp.

Tilbakemelding fra brukere med FIT

FIT er et tilbakemeldingsverktøy som skal sikre mer tilpassede og effektive tjenester gjennom systematiske tilbakemeldinger fra mottakere av tjenester og samarbeidspartnere. Systemet er elektronisk og gir umiddelbart nyttig informasjon og hjelp i kontakten med familiene. Implementeringen skjer i de tre kommunene som skal bli en. Implementering av FIT i tiltaksteamet (LOS) er startet opp.

Kompetanseløft

Ansatte deltar på nasjonale videreutdanninger og kommunen deltar i Læringsnettverk sammen med andre kommuner i Buskerud og Fylkesmannen. Alle ansatte, som jobber med oppfølging av barn utenfor sin familie, deltar i opplæringsprogram for Traumesensitiv omsorg. Det tverrprofesjonelle løftet kommunen gjør gjennom å delta i BIR (barn i rusfamilier) er Barnevernet en naturlig del av.

Foreldrekurs

Foreldreveiledning i Trygghetssirkelen COS-Circle of Security har vært inne i sitt siste prosjektår og vi har gjennomført ni kurs totalt. Ni ansatte fra LOS har vært med å gjennomføre COS P kurs dette året. I tillegg har avdelingsleder i LOS og en ansatt vært med i COS P ressursgruppe.

Stort arbeidspress

Stort arbeidspress med mange krevende saker og store følelsesmessige belastninger over tid fører til slitasje på de ansatte. På tross av dette er det fortsatt en veldig stabil ansattgruppe i Barnevernet.

FOREBYGGENDE ENHET

Forebyggende enhet, opprettet i 2015, fortsatte arbeidet med å samkjøre virksomheten slik at innholdet i de ulike tjenestene er godt kjent både internt, med samarbeidspartnere og blant innbyggere i målgruppene. Det har vært sentralt at virksomheten oppleves å være til hjelp både for foresatte, barn og for de ulike samarbeidsinstansene. Ansatte i tjenestene skal i tillegg til sin spesifikke fagkompetanse tilegne seg fagkompetanse som kan være generaliserende i virksomheten. Dette er vesentlig i systemrettet og systemisk arbeid på tvers av profesjoner

For de lovpålagte tjenestene har det vært viktig å jobbe for å overholde tidsfrister. For PP-tjenestens del har dette pga. sykdom blant de ansatte vært utfordrende. For i større grad å overholde frister er det brukt konsulenter i 82 saker i PP-tjenesten.

Barn i risiko

Kompetansehevingsprogrammet «Barn i risiko» er gjennomført i samarbeid med KoRus Sør. I alt har 120 ansatte fra 30 kommunale og private virksomheter deltatt. De har fått opplæring og oppfølging i arbeidet med risikoutsatte barn, unge og deres familier. Det vektlegges tverrfaglig samhandling. Kompetansehevingen følges opp gjennom jevnligesamlinger. Målsettingen er at alle som jobber med barn, unge og foreldre skal ha kompetanse om og ferdigheter i å oppdage, å handle for å hjelpe, å samhandle med andre og vite hvem som kan hjelpe barn og familier i risiko. Styringsgruppen består av ansatte fra Forebyggende enhet, Barnevernet, NAV og kommunalsjefens stab. Prosjektleder er kommunens SLT-koordinator.

#psyktnormalt

UNG-data-undersøkelsen viser at Nedre Eiker har hatt en økende andel ungdommer som opplever psykiske vansker eller ensomhet. Som et direkte resultat av dette søkte vi midler til opplæring i programmet #psyktnormalt. Programmet er utviklet for elever og foreldre på 8. trinn og har som siktemål å fremme livsmestring og psykisk helse. Det handler om bevisstgjøring og håndtering av følelser. 12 instruktører fra ungdomsskolene og fra Forebyggende enhet gjennomførte opplæring på høsten. En plan er lagt for gjennomføring og evaluering på ungdomsskolene våren 2019.

I januar arrangerte Nedre Eiker et dialogmøte med ungdommer fra hele kommunen som en oppfølging av resultatene etter Ungdata undersøkelsen. Et av temaene i dialogmøtet var psykisk helse. Ungdommene uttrykte et tydelig ønske om mer psykisk helse i skolen.

Dialogmøte- ungdom og lokaldemokrati i Nye Drammen

Forebyggende enhet hadde ansvar for å samle ungdommer i Nedre Eiker kommune til et dialogmøte mellom ungdommer og politikere i Nye Drammen. Ti ungdommer fra Nedre Eiker deltok sammen med ungdommer fra Drammen og Svelvik i et eget dialogmøte for ungdom om utvikling av lokaldemokrati i Nye Drammen. Ungdommene var rekruttert fra ulike steder, skoler og foreninger, og viste stort engasjement i å dele det de opplever som bra i Nedre Eiker i dag, og muligheter ungdom trenger for å kunne medvirke i Nye Drammen.

Helsestasjonen

Det er viktig for tjenesten å nå så mange småbarnsforeldre som mulig. Det har derfor vært en satsning på gruppekonsultasjoner og åpen helsestasjon fire timer pr. uke. Det er i alt 368 besøkende på åpen helsestasjon, og det er lite frafall på gruppekonsultasjonene. Vi får gode tilbakemeldinger fra brukerne på disse tilbudene. Helsestasjonen tilbyr også foreldreveiledningskurs til alle nybakte foreldre i samarbeid med familiesenteret og Barnevernet. Implementering og utarbeidelse av nye rutiner for å tilfredsstille kravene i nye nasjonale retningslinjer (2017) krevde mye innsats.

Nasjonale tilskudd

Helsestasjonen fikk også dette året tildelt midler fra Helse- direktoratet, noe som medførte at vi kunne øke bemanningen på helsestasjonen og skolene. I tillegg fikk tjenesten midler til økning i jordmortjenesten og helsestasjonslege. Jordmødrene besøker barselkvinner senest 72 timer etter hjemkomst.

Kompetanseheving

Det er gjennomført en helhetlig kompetanseheving på personalet med følgende temaer:

- barn og unges seksualitet
- vold i nære relasjoner
- psykologisk førstehjelp
- foreldreveiledningskurs

I samarbeid med Barnevernet har helsestasjonen og familiesenteret gjennomført informasjonsmøter om sine tjenester ut på skoler, barnehager og hos andre samarbeidspartnere.

SKOLEHELSETJENESTEN

Fokuset har vært å opprettholde, forbedre og videreutvikle både individuell oppfølging og gruppetilbud på skolene. På barneskolene er det gjennomført 1. klassekonsultasjon hvor barnet og foreldrene møter både helsestasjonslege og helsesykepleier. Skolehelsetjenesten jobber direkte ut mot elevene i grupper med tema:

- 1. klasse: «å sette egne grenser»
- 3. klasse: «livsstil, egen helse og grensesetting for egen kropp»
- 4. klasse: «Psykologisk førstehjelp
- 5. klasse: gruppetilbud til «barn med to hjem»

På ungdomstrinnet har fokus vært å styrke ungdommenes kompetanse om psykisk helse. Resultatene på elevundersøkelsen viser at elevenes tilfredshet med skolehelsetjenesten er økende. Dette kan skyldes økt tilgjengelighet og systematiske grep som er gjort i etterkant av UNG-data undersøkelsen i 2017.

Ungdomskolelevener får:

- 8. klasse: #Psyknormalt
- 9. klasse: Psykisk helsedag
- 9. og 10. klasse: «Jeg tør»

Skolehelsetjenesten bidro med kompetanseheving av lærere og foresatte om psykisk helse på høsten.

Helsestasjon for ungdom

Det har vært et nedgang i antall ungdommer som oppsøker helsestasjon for ungdom. Dette kan ha sammenheng med styrkingen av skolehelsetjenesten. Tjenesten jobber kontinuerlig med å utvikle et bedre tilbud til ungdommene. Bemanningen på helsestasjon for ungdom er tverrfaglig sammensatt av helsesykepleier, psykolog og mannlig lege.

Familiesenteret

Familiesenteret er et viktig lavterskeltilbud til kommunens familier når de står i utfordringer i samspillet mellom foreldre, barn og unge voksne. Fokuset har vært at Familiesenteret har kort responstid. Fra en innbygger tar kontakt går det ikke mer enn en uke før man får tildelt saksbehandler. Det er større pågang på Familiesenteret i saker som tidligere ville sortert innen spesialisthelsetjenesten.

Sakene som henvises familiesenteret har stadig større kompleksitet. Det har vært en dreining fra lette psykiske lidelser til i større grad å få preg av å være behandling. Det er svært vanskelig å få brukere over i spesialisthelsetjenesten. Økningen i komplekse saker som krever oppfølging over tid og spisskompetente terapeuter utfordrer det forebyggende perspektivet. Økning av helsesykepleierne ute på skolene ivaretar nå en del av ungdommen som tidligere oppsøkte familiesenteret på lavterskel.

Ansatte på Familiesenteret er svært arenafleksible, de jobber mer og mer ute hos brukerne. På denne måten når vi brukere som av ulike årsaker har vanskeligheter med å oppsøke. Familiesenteret fysisk i ordinær åpningstid. Dette gjelder både voksne og ungdommer som går på videregående skoler.

PPT - Pedagogisk Psykologisk Tjeneste

Det har vært 622 aktive saker i PPT enten på individ eller systembasis. Tallet vurderes til å være noe høyere enn det vi vil se fremover. Dette skyldes endring i rutinen med å avslutte saker etter endt sakkyndig vurdering. Årets tall inkluderer også saker som formelt ble avsluttet fordi de «hang igjen» i systemet fra året før.

PPT mottok 249 henvisninger på enkeltpersoner: 169 fra skole, 76 fra barnehage og 4 fra Læringssenteret. Dette utgjør en betydelig økning fra tidligere år (149 i 2016 og 175 i 2017.) PPT ferdigstilte 272 sakkyndige utredninger i 2018. Dette inkluderer også saker som ble henvist, men ikke ferdigstilt i 2017.

Det har vært stort fokus på at PPT skal være tettere på skole og barnehage forut for en mulig henvisning. Det er gjennomført system- og rutinerevisjon på spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp. Dette er for å ansvarliggjøre virksomhetene, avklare roller, se muligheter innenfor egne rammer og avklare mandat. Etatskontoret, spesialpedagogiske ansvarlige ved skolene og PPT har utarbeidet ny rutinebeskrivelse for skole (jfr. Opplæringsloven). Rutinen har til hensikt å bygge kapasitet til et «lag rundt eleven» og redusere behovet for spesialpedagogisk hjelp.

Fagteam – spesialpedagogisk hjelp i barnehage

70 barn fra 18 barnehager mottok spesialpedagogisk hjelp. Det er generelt en økning av barn i førskolealder som mottar spesialpedagogisk hjelp. Dette utfordrer kapasiteten i fagteam og ressursdisponering i barnehagene. Dette er et fokusområde både for PPT og fagteam. Sakkyndige vurderinger som konkluderer med timetall tilsvarende det barnet oppholder seg i barnehagen beslaglegger en stor andel av kapasiteten i fagteam. Fagteam har hatt stort fokus på barn med emosjonelle vansker eller atferdsvansker. Dette opprettholdes og det registreres stort behov for kunnskap og forståelse i barnehagene for tilrettelegging for, og ivaretagelse av, denne barnegruppen. Fagteam har dette året hatt behov for oppdatert kunnskap omkring autismspekterforstyrrelse da stadig flere barn får denne diagnosen. Også for barn i førskolealder ble det igangsatt samarbeid for å revidere rutinebeskrivelser for spesialpedagogisk hjelp. Her er rådgiver fra etatskontoret, to styrere og avdelingsleder for PPT/Fagteam involvert.

Arbeidet fortsetter og skal ferdigstilles i løpet av våren 2019.

STYRINGSINDIKATORER	RESULTAT 2018	MÅL 2019	MÅL 2020	RESULTAT 2020
Helsestasjon/Skolehelsetjeneste				
Andel nyfødte barn med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	85 %	100 %	100 %	
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn	75%	100 %	100 %	
Hvor fornøyd er du med skolehelsetjenesten? (elevundersøkelsen)	4,35	4,5	4,5	
Barnevern				
Andel bekymringsmeldinger behandlet innenfor frist (1 uke)	98%	99%		100%
Andel undersøkelser gjennomført innenfor frist (3/6 mnd.)	83%	90%	100%	98,3%
Andel barn med lovbestemt antall oppfølgingsbesøk i fosterhjem (4 eller 2 der det er fattet en skriftlig administrativ beslutning om reduksjon)				100%
Andel barn med aktiv tiltaksplan	83,5 %	98,7 %	100 %	98,9%
Andel barn med lovbestemt antall evalueringer	I/T	Ny	100%	98,7%
Andel barn med hjelpetiltak og tiltaksplan, hvor saken avsluttes som følge av at Barnevern mener mål er nådd eller hvor saken avsluttes uten bekymring	I/T	Ny	75 %	Dette må telles manuelt og er ikke gjort pt.

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

Det er født 258 barn i kommunen i 2018, av disse har 85% fått hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst. Vi erfarer at kvinner som har barn fra før i noen tilfeller foretrekker å komme på Åpen helsestasjon i stedet for å få besøk hjemme.

Fra august gjennomføres helseundersøkelsen i 1.klasse ute på skolene. Dette medfører en forskyvning i gjennomføringen. Undersøkelsene vil foregå hele det første skoleåret. Det er svært få som takker nei til denne undersøkelsen. Ved å utføre denne tverrfaglige undersøkelsen ute på skolene ser vi at vi kommer tidligere inn og hindrer at barna får helseutfordringer.

Elevene på ungdomstrinnet blir mer og mer fornøyd med skolehelsetjenesten. Elevene scoret tjenesten 4,0 i 2013. Resultatkurven har steget jevnt hvert år fram til i dag! Skalaen går til 5.

NØKKELTALL	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Spesialtjenester barn og unge						
Antall bekymringsmeldinger barnevern	380	383	334	412	357	371
Barn med hjelpetiltak i løpet av året	542	I/T	328	345	292	314
Barn med hjelpetiltak pr. 31.12.	204	240	162	184	175	191
Barn under omsorg pr. 31.12.	41	51	54	48	47	48
Akutt plasserte barn totalt i løpet av året	30	23	11	8	5	4
Totalt frivillig plassert pr. 31.12.	24	25	15	18	16	14
Adferdsplasserte barn i løpet av året	5	2	1	2	0	1
Tilsynsbarn	51	45	59	62	56	56
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	77	70	81	84	94	98
Åpningstid ved helsestasjon for ungdom, timer pr. uke	2	2	2	2	2	4
Helsestasjon for ungdom, antall besøk	430	420	372	346	461	368
Andel barn med spesialpedagogiske tiltak i barnehage	3,8	3,0	3,6	3,0	4,0	4,7

Antall bekymringsmeldinger har økt noe fra 2017 til 2018. Antall konsultasjoner på helsestasjon for ungdom gått noe tilbake etter en topp i 2017. Det foreligger ingen god forklaring på det høye tallet i 2017.

Økning i antall barn som får spesialpedagogisk hjelp i barnehagene: De siste årene har tallet på hvor stor andel av barn i Nedre Eiker som får hjelp i barnehagen variert fra 3,0 til 4,0. Tallet har gått noe opp i 2018.

SPESIALTJENESTER BARN OG UNGE RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Barnevern				
Driftsutgifter	79 978	78 182	1 796	2,3
Driftsinntekter	-11 226	-11 226	0	0,0
Netto	68 752	66 956	1 796	2,7
Forebyggende enhet				
Driftsutgifter	38 337	38 366	-29	-0,1
Driftsinntekter	-6 406	-6 406	0	0,0
Netto	31 931	31 960	-29	-0,1
Styrket tilbud				
Driftsutgifter	33 283	33 274	9	0,0
Driftsinntekter	-2 390	-2 390	-0	0,0
Netto	30 893	30 884	9	0,0
Rammeområde totalt				
Driftsutgifter	151 598	149 822	1 776	1,2
Driftsinntekter	-20 023	-20 022	-1	0,0
Netto	131 575	129 800	1 775	1,4

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Rammeområde Spesialtjenester barn og unge har et merforbruk på ca. 1,8 millioner kroner. Dette skyldes økte utgifter til kjøp av tjenester fra staten. Utgiften økte med ca. 1,7 millioner kroner fra 2017 til 2018.

Det var forventet en overskridelse av budsjettrammen på dette området. Det ble derfor holdt igjen penger på rammeområde Oppvekst, slik at etaten totalt sett ikke kommer ut med overskridelse.

KOSTRA	2014	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA- gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Spesialtjenester barn og unge							
Nto. driftsutg. til barnevern pr. innbygger	2 552	2 469	2 683	2 910	2 952	2 205	2 307
Nto. driftsutg. til barnevern pr. innbygger 0-17 år	10 834	10 787	11 784	12 849	¹⁾ 13 127	10 199	10 828
Nto. driftsutg. til barnevern pr. barn i barnevern	106 083	107 311	109 262	125 029	127 502	132 100	133 445
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	6,1	6,1	7,2	6,6	6,6	4,7	4,8
Andel barn med tiltak ift. innbyggere 0-17 år	6,7	6,0	6,0	6,5	5,7	3,9	4,3
Barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk	17,9	18,5	18,4	15,6	19,6	19,0	19,1
Stillinger med fagutd. pr. 1000 barn 0-17 år	5,0	4,5	5,0	5,5	6,0	4,8	5,0
Nyfødte med hjemmebesøk innen to uker ²⁾	35	38	38	79	²⁾ 89	91	90
Andel spedbarn fullført helseundersøkelse innen utg. av 8. leveuke	88	107	99	101	78	99	100
Andel barn som har fullført helseundersøkelse 2-3 årsalder	93	89	90	89	108	96	96
Andel barn som har fullført helseundersøkelse 4 årsalder	70	88	80	75	106	98	96
Andel barn som har fullført helseundersøkelse 1. klasse	76	87	78	70	77	78	80
Nto. Driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger	424	321	286	295	476	667	668
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn ift. til alle barn i komm.barnehager	24,0	24,3	26,2	28,4	29,4	21,4	19,7
Korrigererte bto. driftsutg. pr. barn, eksklusive minoritetspråklige, som får ekstra ressurser i kommunale barnehager	503 417	488 346	564 619	352 355	I/T	I/T	I/T

- 1) Netto driftsutgifter til Barnevern ligger høyere enn kommunegruppe 13 og landet. Andelen barn med undersøkelse og tiltak ligger også høyere. Økt antall bekymringsmeldinger forårsaker det høye nivået. Gjennom arbeidet for å få flere saker over i Forebyggende enhet er målet å redusere utgiftene knyttet til barnevern. Ressursene som brukes til barn som faktisk har tjenester fra barnevern ligger lavere enn landssnitt.
- 2) Kommunen har økt i andelen hjemmebesøk til nyfødte innen to uker, men ligger fortsatt litt under kommunegruppen og landet.

KULTUR OG FRITID

Kultur skaper tilhørighet og identitet

Året har vært preget av nye store prosjekter med fokus på kulturminner og den mangfoldige historien kommunen har. Det har vært en storstilt feiring av Solberg Spinderi sitt 200 års jubileum og oppstart av kulturminneprosjektet *Nersettersbåten*, som var en viktig farkost til både fløting og transport i Drammensvassdraget.

Solberg Spinderis 200-års jubileum

Lokalsamfunnet Solbergelva ble i stor grad bygget opp rundt «Spinderiet». Tusenvis av mennesker har jobbet på fabrikk og vært med på å skape et industrieventyr og en merkevare Solberggarn og Solbergstoff. Bedriften lever fortsatt i beste velgående. Kulturvirksomheten har bidratt i jubileet med en jubileumsuke og produksjon av utstilling og en jubileumskatalog. Utstillingen åpnet i april og har vært åpen ut året. Jubileet har også hatt flere store og små arrangement, delvis i egen regi og delvis i regi av frivillig lokalt kulturliv i samarbeid med kulturvirksomheten. Arrangementer og utstilling har jevnt over vært godt besøkt og avstedkommet mye interesse både lokalt og regionalt. Prosjektet er tildelt midler fra Norsk Kulturråd, Buskerud fylkeskommune og Sparebankstiftelsen DNB.

Under arrangementene på Solberg Spinderi i jubileumsuka og Kulturhælja ble det invitert inn til *pop-up* butikker i ledige lokaler og ti butikker deltok. Senere ble disse lokalene fylt opp med tre leietagere som jobber med tekstil.

Arrangementer og aktiviteter

Året har for øvrig vært preget av mye arrangementsvirksomhet i samarbeid med lokalt kulturliv. Dels gjennom subsidiert leie av lokaler, bistand til markedsføring og materiell, samt bistand til arrangementsgjennomføring. 36 ulike organisasjoner har brukt kommunale lokaler vederlagsfritt til sine arrangementer. I tillegg har seks organisasjoner og arrangører betalt redusert

leie. For den organiserte frivilligheten, som lag og foreninger, ytes hjelp i form av lokaler til møter eller arrangementer, informasjonsmateriell, markedsføring av aktiviteter, samt tilrettelegging for bruk av Tilskuddsportalen.

Biblioteket har åpnet ny småbarnsavdeling med midler fra Nasjonalbiblioteket, og det er etablert en kafe i lokalene med en ekstern driver.

Kulturvirksomheten har vektlagt arbeid rettet mot inkludering og mangfold gjennom åpne aktiviteter med lav terskel for barn og unge i fritid og ferier, samt arrangement med mangfolds innhold rettet mot barn og unge.

Store arrangementer hvor kulturvirksomheten enten har vært arrangør eller medarrangør:

- Kulturhælja ble arrangert i juni med konserter, idrettstorg, fortellervandring, åpning skatepark og Eikerrock med Åge Aleksandersen og Sambandet i Store Amfi på Portåsen.
- 200 – års jubileum Solberg Spinderi.
- Kunst rett vest på Drammen Museum.
- Julefortellerforestilling for barnehagene «Julens lysbærende tre» med fortelling, animasjon og musikk for barn 4 – 6 år.
- Barneforestilling Petra og Ulven for barnehagene.
- Musikkcamp, et sommertiltak for ungdom i alderen 15-20 år over tre dager.
- Akustisk i Eiker, tre konserter med Bare Egil band, Claudia Scott og Ole Paus i Nedre Eiker samfunnshus.
- «Mens vi venter»-arrangement, julegrantenning på Mjøndalen torg.
- TV-aksjonen til inntekt for Kirkens bymisjon.
- Den store klesbyttedagen i samarbeid med Naturvernforbundet Eiker.
- Påske-, jul- og bruktmarked.
- UKM - Ung Kultur Møtes i Nedre Eiker samfunnshus.
- Friluftslivets dag på Årbogen.
- 8. mai arrangement samarbeid med veteranene i Øvre og Nedre Eiker og Eiker historielag, markering av frigjørings-

- og veterandagen i Nedre Eiker kirke
- Dansekonsert i samfunnshuset med Sputnik for brukere med nedsatt funksjonsevne fra regionen
- FN-dagen markert med seminar for ungdomsskolene og foredrag om flerkulturell kommunikasjon samt kulturkveld på Down under.

Priser, stipender og tilskudd

Kommunens Kulturstipend, Kulturpris og Frivillighetsprisen ble delt ut i Verkstedet på Solberg Spindri på Frivillighetens dag 5. desember. Bryndis Eva Aalberg ble tildelt kulturstipend og Frivillighetsprisen gikk til frivilligkorpset til MIF's A-lag. Kulturprisen ble tildelt MIF's A-lag i fotball.

Det deles ut årlig tilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner, og 14 organisasjoner mottok støtte.

BIBLIOTEKET

Aktivitetene ved biblioteket styrker rollen som møteplass og uavhengig arena for samtale, opplevelser og litteratur.

I desember ble både ny småbarnsavdeling og Evas Hage lokalmatecafé åpnet. I løpet av sommeren ble også et Maker-Space ferdigstilt. Maker Space er et skaperverksted åpent for publikum.

Et høyt aktivitetsnivå gjør at biblioteket blir trukket fram som et foregangsbibliotek på tjenesteutvikling og arrangement. Flere av de ansatte på biblioteket ble invitert til å holde foredrag og innledninger både i nasjonale og regionale sammenhenger. Biblioteket hadde hele 53 redaksjonelle omtaler i aviser lagt inn på Atekst, selv med en av fylkets laveste andel bemanning pr. innbygger, 0,22 pr. 1.000 innbyggere, hvor snittet i Buskerud er 0,35 pr. 1.000 innbyggere.

Biblioteket fortsatte utviklingen av biblioteket som møteplass og kulturarena og hadde et bredt kulturprogram for voksne, barn og ungdom. Klassikerkveld med samtale rundt et kjent litterært verk, tiltrakk seg interesse langt utenfor kommunegrensa. Dette trakk flere publikummere enn forventet. Lokalhistorie er populært for publikum i kommunen.

Biblioteket tilbyr selvbetjent utlån og innlån, i tillegg til en døgnåpen studieavdeling med møterom og lesesal. Bibliotekets scene fungerer godt til konserter, og det ble holdt ni konserter. Det var et tett samarbeid med flere frivillige lag og foreninger om aktivitet.

Biblioteket mottok ekstern støtte fra følgende:

200.000 kroner fra BUFID til prosjektet «Ferie og fritid til alle», 350.000 kroner fra Nasjonalbiblioteket til prosjektet «Løft blikket», en ny småbarnsavdeling, 100.000 kroner fra Sparebankstiftelsen DNB til prosjektet «Maker Space» og 30.000 kroner fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til «Mino Eiker» med fokus på romanifolket.

Fredagsakademiet

Fredagsakademiet ble startet opp med støtte fra Nasjonalbiblioteket. Hver fredag formiddag tilbys et forfatterbesøk, et foredrag eller konsert. Det ble innledet et samarbeid med Høgskolen i Sørøst-Norge, der forskere gjennomfører foredrag på biblioteket.

Faste aktiviteter

Lesestund for de minste, «Bok og snacks» en lesesirkel for ungdom, «Møt en slektsgransker», Ungkino, SeniorNett (dataopplæring for eldre), språkkafé for innvandrere, leksehjelp for grunnskoleelever, filosofikafé og strikkekafé.

Barn og unge

Det ble avholdt totalt 109 arrangementer, brukerorienteringer og eventyrstund. Disse nådde ut til 3.517 deltakere, en økning på drøyt 200 deltagere. Blant annet har alle 2. klassinger blitt invitert til bibliotekbesøk. Det er gjennomført ukentlige lesestunder for de minste barna, noe flere barnehager bruker flittig. Det var et allsidig program med mange aktiviteter i vinter- og høstferien. Det ble levert ut totalt 81 bakkasser til skolene som lærere brukte til formidling på skolen.

EIKER ARKIV

Eiker Arkiv har vært godt besøkt både av frivillige som gjør en arbeidsinnsats og andre besøkende som søker i arkivet. Til sammen er det omtrent 4,5 årsverk med frivillige som bidrar i Eiker Arkiv. Arkivet hadde 45 foredrag. Det ble behandlet 800 henvendelser med lokalhistoriske problemstillinger på epost. Alt av filmmateriale er digitalisert. Det er et etablert samarbeid med Drammen Byarkiv, der kartlegging av materiale som skal arkiveres på Drammen Byarkiv har vært målet.

KULTURARV

Foruten en storsatsing på 200-års jubileum Solberg Spindri videreførte Nedre Eiker kommune det tette samarbeidet med Stiftelsene Portåsen (Buskerudmuseet), Temte Gård og bygdesamling og Stiftelsen Verkstedet, samt Knudsensmia.

Knudsensmia ble renoverert utvendig og kommunen bistod med å skaffe midler fra Buskerud fylkeskommune til restaurering av essa.

Prosjekt med Nersetterbåten

Å redde kunnskapen om byggingen av de tradisjonelle Nersetterbåtene ble startet i samarbeid med en rekke frivillige enkeltpersoner og organisasjoner, regionale museer, Øvre Eiker kommune og Drammen kommune. Prosjektet er tildelt midler fra Forbundet Kysten med 600.000 kroner.

UNGDOMSHUSET DOWN UNDER

Tilbudet er åpent fire kvelder pr. uke samt en ettermiddag. Huset er tilgjengelig for alle fra 13 år med diverse aktiviteter hvor hovedsatsingen er musikkurs med fokus på samspill i band. 35 uker med musikkurs er gjennomført med avslutningskonserter hvert halvår for foreldre og andre interesserte. Huskonserter arrangeres en gang i måneden med egne band og gjesteband. Det er satt opp en ny scene for akustisk musikk som ungdommene kan betjene selv.

Juniorklubber

Juniorklubbene er lokalisert på Solberg sport- og kultursenter og på Down Under. Juniorklubbene er for barn i alderen 9-12 år og er åpent en kveld i uken. Tilbudene er biljard, bordtennis, fotballspill, shuffleboard, kort- og brettspill, dans og matlaging.

Utstyrsbasen - utlån av ski, skøyter og kanoer

Det er stor etterspørsel etter både sommerutstyr og vintersportsutstyr. Midler fra BUFDir gjør at basen har mye utstyr til utlån. Det er innført nytt utleiesystem.

Arrangementer på Down Under

Internasjonal kulturkveld ble gjennomført på FN-dagen. Representanter for 13 ulike land stilte med stand med informasjon og mat fra eget land, alle deltok i quiz med tema om landene. Arrangementet hadde over 200 besøkende.

I forbindelse med kulturvirksomhetens førjulstilbud, gjennomførte Down Under i samarbeid med frivillige lag og foreninger og Buskerud storsenter en «julekalender» på Buskerud Storsenter. Luker i kalenderen var scene med band, teatergrupper, kor og enkeltpersoner som holdt et 20 minutters innslag foran travle senterkunder.

UKM- Ung kultur møtes

UKM har vært gjennomført i Nedre Eiker siden 1987. UKM er et tredelt arrangement som er: Lokalmønstring, fylkesmønstring og UKM festivalen. UKM skal stimulere og synliggjøre ungdommens kulturelle aktivitet lokalt, regionalt og nasjonalt. Nedre Eikers arrangement hadde ulike kulturinnslag musikk og utstillinger. Det legges ned ressurser i å lage et profesjonelt og godt arrangement som oppleves som bra både for deltagere og publikum. Nivået på deltagere og innslag ble opplevd som høyt og arrangementet er implementert i driften av ungdomshuset gjennom hele året.

Mas (Music After School)

Med midler fra BUFDir er det gjennomført kulturverksteder på Down Under. Musikkundervisning for elever fra 6. og 7. klasse. Tilbudet er hver mandag, her møtes barna til felles måltid og deretter er det øving på valgt instrument. Deltakere på kursene er påmeldt via skolene i tillegg til at noen har meldt seg på utenfor skolen. Dette ansees som et viktig tilbud for deltakerne.

Hobbykurs

Det er gjennomført hobbykurs med mange ulike materialer og teknikker for barn i alderen 10-14 år over ti uker. Under Kulturhjelja ble det gjennomført åpne hobbykurs.

FRIVILLIGSENTRALEN

Ved utgangen av året var det registrert 180 frivillige med 1.820 utførte oppdrag. Mange oppdrag forblir uregistrert da relasjonsbygging mellom brukere og frivillige anses som viktigere enn statistikkføring. Dette for å oppleve uavhengighet fra det offentlige, samt styrke nettverksbyggingen. Frivilligsentralen legger til rette for frivilligheten i kommunen ut i fra behov og ønsker. Enkelte frivillige registreres hos sentralen og ut ifra ønsker tilstrebes det å finne gode koblinger.

Dialogmøte med frivilligheten ble i år innledet av prosjektrådmann Elisabeth Enger. Hun informerte om framdriftsplanen for kommunesammenslåingen.

Sentralen fikk tilskudd på 100.000 kroner fra BUFDIR (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) til ferietilbud for barn, unge og familier.

NRKs årlige TV-aksjon for Kirkens Bymisjon

Sentralen koordinerte for gjennomføring av årets TV-aksjon. For å kunne dekke flest mulige husstander må ca. 300 bøssebærere, rodeledere og kretsledere rekrutteres.

EKNES SVØMMEHALL

Eknes svømmehall er åpen for publikum alle hverdagskvelder, samt fredag og lørdag formiddag. I tidsrommet fra 1. oktober til 31. mars er det åpent på søndager. Tilbudet om vanngymnastikk fire ganger i uken er godt mottatt og med en økende interesse. Det legges til rette for at besøkende badegjester skal få en god vannopplevelse. Onsdag kveld er reservert for damer. Fredag og lørdag er det høyere vanntemperatur i bassenget.

Skolesvømming gjennomføres i skoletiden fra mandag til torsdag for elever i 3., 4., 6., og 8. klassetrinn. Svømmeopplæringsprogrammet gjennomføres i hele skoleruteperioden. Alle barn får gratiskort til svømmehallen for seg og en voksen i perioden de har skolesvømming.

Vedlikehold på bassenget gjennomføres i sommermånedene, og i år ble det prioritert å fuge om bassenget. En varmpumpe ble installert for oppvarming av vann og lufteanlegget. Tidlig på høsten ble veggene på inngangspartiet skiftet ut. Stupetårnet ble demontert da dette ikke lenger var i en forfatning som kunne vedlikeholdes tilfredsstillende. Tårnet er ikke erstattet.

Nedre Eiker Svømmeklubb gjennomfører faste treninger i svømmehallen fire ganger pr. uke. I tillegg arrangeres Barnas svømmeskole på søndager.

IDRETTE

Det ble delt ut tilskuddsmidler fordelt på 13 idrettslag, samt støtte til Nedre Eiker idrettsråd.

Skateparken på 1000-årsstedet ble offisielt åpnet under Kulturhjelja med et arrangement for barn og unge. Plassen er mye brukt av både egne innbyggere og barn og unge fra nabokommunene. Øvrige arealer til aktivitetspark på 1000-årsstedet er prosjektert, tegnet og klargjort for anleggsstart.

Ekneshallen brukes av ergo/fysioterapi for barn tre ettermiddager i uken. Organisert idrett: håndball, badminton og innebandy leier resten av tiden. Helgene brukes mye til kamper IBK håndball / Norges Håndballforbund. Hallen leies også ut til korps som trener på marsjering.

DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN

Den kulturelle skolesekken har bestått av tilbud fra Buskerud fylkeskommunes regionale kulturelle skolesekk (scenekunst, visuell kunst, litteratur og konserter), Drammens Museum (kulturarv) og den lokale skolesekken. I den lokale skolesekken har elevene fått oppleve kunst- og kulturuttrykk gjennom deltakelse og aktivitet i samhandling med profesjonelle kunst- og kulturutøvere.

■ Musikkseminar: Raw Power – Rock On

Musikkseminar for 8. trinn elevene fikk et tredelt musikkopplegg gjennom tiltaket *Raw Power – Rock On*. Elevene fikk kunnskap om musikkens sjangre gjennom en musikalsk reise, deltakelse i en musikalsk fullproduksjon i samhandling med profesjonelle musikere og en stor avsluttende elevkonsert på Mjøndalen torg.

■ Årets Herman

Elever på 9. trinn fikk et tredelt opplegg gjennom prosjektet *Dikt i Lix* hvor diktskriving, språklek og utforskning sto sentralt. Prosjektet var et samarbeid med Portåsen - Wildenveys Rike. Elevene ble invitert til å sende inn tekster, som ble vurdert av en fagjury. Tekstene var med i skrivekonkurransen Årets Herman, og vinnere ble kåret under et arrangement for skolene i Portåsen.

■ Legningsseminar - FN-uka

Elevene på 8. trinn møtte ulike foredragsholdere som informerte om legning og grenser. Arrangementet, *Jeg, deg og oss*, ble holdt på biblioteket og var et samarbeid med organisasjonen *Skeiv Verden*, Bris, helsesøstre på skolene og biblioteket. Elevene deltok aktivt med gode spørsmål til de ulike foredragsholderne.

■ Fortellerforestilling

Elevene i 2. klasse ble før sommerferien invitert til en fortellerforestilling basert på fortelling, animasjon og musikk. Der fikk de møte forteller, musiker og animatør som sammen ga elevene en spennende forestilling om svømming, sommerferie og sterke jenter. Fortellerforestillingen ble holdt på Nedre Eiker bibliotek.

DEN KULTURELLE SPASERSTOKKEN

Ordningen tilbyr et mangfold av kulturaktiviteter i samarbeid med omsorgssektoren. Midler fra Den kulturelle spaserstokken er en viktig faktor for utøvelse av dette arbeidet. Som tidligere ble det innvilget tilskudd fra Den kulturelle spaserstokken fra Buskerud fylkeskommune, basert på antall innbyggere over 67 år. Kulturtilbud gis til beboere i institusjoner, omsorgsboliger og hjemmeboende eldre. Det legges årlig til rette for en stor dansekonserter for brukere med utviklingshemming hvor også brukere fra omkringliggende kommuner inviteres.

I forbindelse med kulturdagene «Kulturhjelja» ble det arrangert utendørs allsangkonserter med Elisabeth Andreassen for alle innbyggere.

Det ble hele 91 arrangementer med konserter, kulturtilbud, dans og pubkvelder i egen regi og noen i samarbeid med frivillighetskoordinator. Det ble medvirket og lagt til rette for 82 andre tiltak i samarbeid med f. eks venneforeninger, støttekontaktjenesten, kirken. Det er et samarbeid med ungdomsskoler og barnehager om tilbud til eldre på institusjon.

FRILUFTSLIV

Friluftslivetsdag ble arrangert på Årbogen i september hvor man la opp til familiedag og hvor lag, foreninger og næringslivet var invitert til å delta.

Arbeidet med å skilte nærmiljøturveier fra Krokstadelva til Årbogen ble videreført i samarbeid med DNT Drammen og Omegn.

STYRINGSINDIKATOR KULTUR OG FRITID	RESULTAT 2017	MÅL 2018	RESULTAT 2018
Antall utlån pr. innbygger (alle medier)	3,0	3,3	2,9 ¹⁾
Er mediestammen relevant for bruker? (omløpshastighet) Barn/Voksne	1,7/1,2	1,6/1,5	2 (barn)/ 1,7 (voksne) ²⁾
Besøk pr. innbygger bibliotek	3,2	2,8	2,6
Antall arrangementer bibliotek (Samtale- og debattprogram, kulturprogram, opplæring/kurs/verksted, biblioteksopplæring, klassebesøk, arrangementer for barnehage)	350	290	346 ³⁾
Antall arrangement pr. år som får bistand fra Kultur og fritid	514	I/T	486
Barn/unge (Ungdata 2013) / Andel unge som har benyttet ungdomsklubb	15 %	15 %	15 %
Klubber og verksteder barn og unge	10	14	13
Antall deltagere (Kostral)/ Besøk pr. dag/kveld i åpningstid Åpne tilbud og kurs/verksteder	60	60	65
Antall arrangement i egen regi (Verksteder, musikk, scenekunst, visuell kunst, annet)	374	I/T	630

1) Reduksjon i utlån pr. innbygger på 0,1. kan skyldes at vi høsten 19 hadde stengt i flere dager på grunn av ombygning og at vi byttet biblioteksystem.

2) Biblioteket gjennomførte i 2018 en betydelig kasseringsjobb og er mer bevisst på samlingsutvikling.

3) Språkcafeen la ned på starten av 2018. Dette utgjorde omtrent 35 arrangementer. 93 av disse arrangementene er arrangert i helhet av eksterne.

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

NØKKELTALL	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kultur og fritid							
Antall fritidsklubber for barn og unge	5	5	5	31	31	3 ¹⁾	31
Antall besøkende i fritidsklubbene og Down Under	6 500	6 500	9 000	8 000	5 600	8 000	5 600
Antall deltagere på kurs/grupper i fritidsklubbene ²⁾	4 500	4 500	4 900	36 662	36 002	36 661 ²⁾	36 000 ²⁾
Antall personer som har lånt fra utstyrsbasen			377	405	636	405	636
Antall utlån fra utstyrsbasen			1 231	1 243	5834	1 243	583 ³⁾
Antall besøk på biblioteket	66 000	66 000	68 500	76 263	62 500	76 263	62 500
Antall utlån på bibliotek	80 694	78 732	84 603	79 082	69 224	126 986	69 224
Antall besøkende i svømmehallen	20 170	20 248	19 378	19 919	20 209	79 082	20 209
Antall besøkende på skolesvømming og fra N.E.Svømmeklubb	24 000	36 192	36 330	37 081	46 680	19 919	46 680
Antall frivillige ved Frivilligsentralen	89	118	125	150	180	37 081	180
Antall registrerte oppdrag ved Frivilligsentralen	1 414	1 115	1 349	1 443	1 820	150	1 820

1) Tallet gjelder for to juniorklubber og ungdomshuset Down Under.

2) Dette tallet innebærer all virksomhet utenom vanlige besøk, dvs. verksteder, konserter, UKM. Ingen skoler brukte lokalene til musikkundervisning i 2017.

3) Nytt utlånssystem ble innført sommeren 2018. Alt av tall fra perioden 1. januar – 1. august er ikke med i oversikten over utlånt utstyr eller antall utlån.

KULTUR OG FRITID RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Driftsutgifter	28 300	28 294	6	0,0
Driftsinntekter	-10 304	-10 304	0	0,0
Netto	17 996	17 990	6	0,0

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Rammeområdet har et merforbruk på 6.000 kroner på driftsutgifter til allmennkultur.

KOSTRA Kultur og fritid	2014	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA- gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Nto. driftsutgifter til kultur pr. innbygger	1 232	1 178	1 279	1 238	1 348	2 237	2 343
Nto. driftsutgifter til kultur i % av komm. utg.	2,6	2,5	2,7	2,5	2,6	4,0	3,9
Bto. investeringsutgifter til kultursektoren pr. innbygger	²⁾ 319,0	49,0	6,1	89	²⁾ 177	925	1 050
Nto. driftsutgifter til folkebibliotek pr. innbygger	173	173	183	180	195	274	294

1) Økning skyldes flomskader på kulturbygg og rehabilitering garderobes Eknesbadet.

2) Oppgradering forsamlingshus og bibliotek.

Kommunen bruker betydelig lavere andel av budsjett og beløp pr. innbygger enn kommunegruppen og landet. Det samme gjelder utgifter til bibliotek. Andelen som brukes til kultur har gått opp i 2018.

HELSE OG VELFERD

Livskvalitet og egen mestring

Helse og velferd har oppnådd kontroll med utgiftene og leverer økonomisk overskudd i 2018. De fleste virksomhetene er i balanse og styrer etter innvilget budsjett. Regnskapet viser et mindreforbruk på 846.000 kroner, noe som utgjør 0,2 % mindre enn vedtatt budsjett. Det har vært merkostnader relatert til enkeltbrukere, blant annet brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Samtidig så har det vært merinntekter på refusjoner for ressurskrevende brukere.

Dette er tredje året på rad som rammeområdet kan vise til budsjettbalanse etter store merforbruk i årene 2012-2015. Resultatet etter gjennomføring av prosjekt Riktig Tjenestetilbud har således vist seg å gi varig effekt.

Temaplan for Helse og velferd «Tidlig innsats hele livet» for perioden 2017 – 2020 ble vedtatt i Helse og velferdsutvalget i 2017 og i kommunestyret i september. Planen har vært fulgt uten unntak i 2018 med en videreføring for utvikling av tjenestene fram til «Nye Drammen» er etablert 1. januar 2020.

HOVEDUTFORDRINGER

Hovedutfordringene har vært økende behov for BPA og ressurskrevende tjenester. BPA har hatt en kostnadsøkning på 62 % fra foregående år. Brukere som mottar ressurskrevende tjenester har økt fra 40 brukere i 2017 til 50 brukere i 2018.

Nedre Eiker har fortsatt behov for å øke antallet heldøgns omsorgsplasser selv om antallet overliggerdøgn har vært noe redusert fra foregående år. Man ser tydelig at tjenesten mottar langt mer sammensatte brukergrupper enn tidligere, noe som er krevende både når det gjelder antall heldøgns omsorgsplasser og bygningsmassens utforming. Behovet og bruken av kjøpte tjenester, som følge av et relativt lavt antall heldøgns omsorgsplasser, oppsummeres slik:

- 7 sykehjemsplasser
- 2 omsorgsplasser for personer med demens
- 2 plasser til unge psykisk syke
- 2 plasser til voksne psykisk syke

Disse plassene har blitt kjøpt hos eksterne leverandører over flere år. I tillegg til disse ble det i 2018 supplert med kjøp av en langtidsplass på institusjon.

I løpet av siste halvdel av 2018 ble tidligere kjøpt plass innen psykisk helse sagt opp og tjenesten ytes av kommunen selv.

Sykefraværet er fortsatt høyt med variasjoner mellom virksomheter og tjenesteområder. Overordnet samarbeidsavtale med Nav Arbeidslivssenter ble etablert på våren og har ført til tettere partssammensatt arbeid innen området. På grunn av de positive effektene ved å strukturere dette samarbeidet videreføres avtalen ut 2019.

Sykefravær	Mål 2018	2015	2016	2017	2018
Helse	7 %	13,6	9,2	8,3	7,6
Funksjonshemmede	9 %	11,8	18,4	16,4	12,5
Samordnede tjenester	9 %	12,1	16,5	16,3	9,4
Institusjonstjenester	9 %	10,8	11,1	15	12,7
Sosiale tjenester	6,7 %	9,4	9,1	8,6	7,9

Nye Drammen

I 2018 har etaten bidratt i utviklingsarbeidet relatert til etablering av Nye Drammen. Det er omforent forståelse av at dette arbeidet skal prioriteres i kombinasjon med ordinær drift.

Iverksetting av store prosjekter og omfattende utviklingsarbeid har blitt nedprioritert til fordel for arbeid med å etablere ny kommune.

Medarbeidertilfredshetsundersøkelse

I november ble det gjennomført medarbeidertilfredshetsundersøkelse (10-faktor undersøkelse). Resultatene tilsier en økning på medarbeideres totale tilfredshet med sin arbeidssituasjon innen samtlige parameter, sammenlignet med resultater fra tilsvarende undersøkelse i 2016. Resultater følges opp på virksomhetsnivå med definerte tiltaksplaner etter behov.

Brukerundersøkelser

Det er innen fysio- og ergoterapitjenesten, samt innen psykisk helse gjennomført bruker- og pårørendeundersøkelse. Noen resultater fra disse undersøkelsene framgår av målekortet nedenfor. Involverte virksomheter benytter resultatene i sitt forbedringsarbeid i 2019.

Tabellen under viser utvalg av styringsindikatorer innenfor tjenesteområdene for å måle kvaliteten på tjenestene som ytes. Listen er ikke uttømmende.

STYRINGSINDIKATORER INSTITUSJONSTJENESTEN	LANDET	STATUS 2018	MÅL 2018
Andel planlagte samtaler med brukere og pårørende som er gjennomført	I/T	100%	100 %
Fravær av alvorlige trusler og vold	I/T	70	20
Fravær av alvorlige avvik i legemiddelhåndteringen	I/T	9	0
Andel brukere med ernæringsplan innen 14 dager etter innkomst	I/T	100%	100%
Andel brukere med årlig legemiddelgjennomgang	I/T	80%	100%
STYRINGSINDIKATORER HJEMMETJENESTEN			
Andel hjemmeboende personer med demens hvor ernæringsstatus er kartlagt og oppfølging planlagt	I/T	40%	100%
Fravær av alvorlige avvik i legemiddelhåndteringen	I/T	60	15
Andel gjennomførte førstegangssamtaler innen 3 uker	I/T	Ny	100%
Antall tverrfaglige legemiddelgjennomganger på Bråta	I/T	Ny	8
Andel brukere som uttrykker tilfredshet med dagtilbudet*	I/T	Ny	90%
STYRINGSINDIKATORER PSYKISK HELSE OG RUS			
Reduksjon i frafallsprosent: Oppmøte til time psykisk helse	←40%	Ny	<10%
Beboere i psykisk helse boliger opplever recoveryorientert praksis i sin hverdag	I/T	Ny	100%
Andel av beboere i botiltak for rusmisbrukere som har handlingsplan med egenformulerte mål	I/T	50%	90%
Andel beboere i boliger for psykisk helse og rus hvor ernæringsstatus er kartlagt og knyttet opp mot tiltak		Ny	85%
Antall alvorlige avvik vold og trusler psykisk helse	I/T	6	<2
STYRINGSINDIKATORER INNSATSTEAM / ERGO/FYSIO /FRISKLIV /TRANSPORT-HJ.MDL			
Antall gjennomførte hjemme- og hverdagsrehabiliteringsforløp	I/T	35	70
Andel av de som gjennomfører hjemme- og hverdagsrehabilitering som får en betydelig bedring i funksjon etter 3 og 6 måneder	I/T	-	75%
Antall brukere som vurderes av/får oppfølging av innsatsteam i hjemmet årlig	I/T	100	250
Antall deltakere som får Frisklivstilbud	I/T	89	100
Andel deltakere i Friskliv som har startet opp annen aktivitet ukentlig	I/T	66%	60%
STYRINGSINDIKATORER FOR FUNKSJONSHEMMEDE			
Fravær av uønsket hendelse vold	I/T	32	5
Fravær av avvik fra kap. 9 bruk av tvang og makt	I/T	21	8
Fravær av alvorlige** avvik i legemiddelhåndtering	I/T	2	2
Gjennomført eller tilbudt samarbeidsmøte med bruker / pårørende / verge minimum en gang pr. år	I/T	100%	100 %
Andel brukere som har et aktivitetstilbud (både dag og fritid) i tråd med egne ønsker	I/T	100%	100 %

*Det vil ikke bli gjennomført flere brukerundersøkelser før kommunesammenslåingen.

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

Det er god kultur for melding av avvik og uønskede hendelser. Det er meldt 1.833 hendelser, som er en liten nedgang fra 2017 (2.222). Nedgangen gjelder hovedsakelig innmeldinger på utøvelse av tjenester, der det ofte blir diskusjoner om hva som skal og ikke skal meldes. Etter flere år med fokus på god og åpen meldekultur, har det vært ekstra fokus på hvilke forhold som skal meldes i systemet gjennom utarbeiding av egen rutine for dette. Dette har ført til at kvaliteten på meldingene er bedret, og innmelding av forhold som ikke skal håndteres i et elektronisk avvikssystem er blitt færre.

Innmelding av HMS – hendelser er på samme nivå som i 2017. Virksomhetene har hatt fortsatt høyt fokus på å forebygge vold og trusler, og det er gjennomført flere risikoanalyser med utarbeiding av tiltak. Håndtering av legemidler er en viktig tjeneste som skal følges nøye ute i avdelingene. Antall meldte hendelser er på samme nivå som i 2017, og selv om antall hendelser synes mange, utgjør disse hendelsene et lite volum, sett opp mot antall legemiddelhåndteringer som utføres i virksomhetene i løpet av et år. Hendelser blir gjennomgått både med enkeltpersoner og på personalmøter for læring, og tiltak blir iverksatt for å unngå og redusere framtidige avvik. Ingen meldte hendelser har medført pasientskade.

80 % av beboerne på institusjon og i omsorgsbolig har hatt en gjennomgang av sine medikamenter av lege noe som ansees som bra, men målet er 100 % i 2019.

Det er registrert 21 avvik knyttet til HOL.kap. 9 «Rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkeltpersoner med psykisk utviklingshemming» Det er hendelser hvor det har blitt brukt tvang som ikke er hjemlet i vedtak. Noen av sakene omhandler bruk av fysisk tvang, begrensning og andre er mindre inngripende tiltak.

Samarbeid med pårørende og brukermedvirkning er et fokusområde innenfor tjenester til utviklingshemmede og tjenesten erfarer at det i stor grad er dialog og godt samarbeid.

Det er registrert 32 avvik på vold mot personell i 2018. Dette dreier seg i all hovedsak om slag, bitt og spark mot personalet. I flere av tilfellene er det usikkert hvor planlagt og bevisst denne uønskede adferden er. Tjenesten setter inn tiltak for å begrense utagering, samt skolere ansatte til å håndtere utagering og uønsket adferd på en best mulig måte.

SATSNINGSOMRÅDER

Velferdsteknologi

Nedre Eiker kommune er, ifølge Helsedirektoratet, en foregangskommune i bruk av velferdsteknologi. Strategiplan som ble vedtatt i mars 2017 er fulgt og alle tiltakene er gjennomført med unntak av utarbeidelse av internett-sider. 70 medarbeidere har gjennomført et opplæringsløp basert på Velferdsteknologiens ABC (KS). Det har videre vært arrangert to informasjonskvelder for innbyggere og to fagdager for ansatte. Etterspørsel etter velferdsteknologi både fra innbyggere og medarbeidere har økt totalt sett.

I løpet av året har Nedre Eiker deltatt i Det nasjonale velferdsteknologiprogrammet. I tillegg er det utarbeidet et digitalt verktøy for å kartlegge økonomiske gevinster når teknologiske løsninger tas i bruk.

Sykesignalanleggene ved institusjonene Bråta, Spinnrisletta og Solberglia er oppgradert slik at «alle» typer velferdsteknologiske løsninger kan kobles til og benyttes.

Innføring av velferdsteknologiske løsninger møter brukeres og pårørendes ønsker og skaper trygghet. Tiltakene gir en årlig besparelse innenfor:

- **Medisindispenser:** 710.000 kroner eller 1,1 årsverk
- **GPS:** 1.119.000 kroner eller 1,7 årsverk
- **Roommate:** 137.000 kroner eller 0,2 årsverk
- **Døralarm:** 87.000 kroner eller 0,1 årsverk

Med innvilgede midler fra Regionalt forskningsfond, Oslofondet har Nedre Eiker deltatt i to prosjekter:

DigiPas

Innføring av elektroniske tavler i tjenesten. Målet med dette digitale verktøyet er å øke pasientsikkerheten, gi beslutningsstøtte til medarbeiderne og effektivisere tjenesten. Tavler er anskaffet og Nedre Eiker starter implementeringsarbeidet ved prioriterte tjenester i 2019.

Kols-prosjektet

Dette omhandler spyttprøver av personer med kols for å finne indikatorer for sykdomsforverring og kunne gi adekvat behandling i rett tid.

Kompetanseutvikling

Fagrådgivere rekruttert til de største turnusvirksomhetene. Disse bidrar til systematisk kompetansearbeid samt kvalitetsarbeid i tjenestene. Bruk av smertekartleggingsverktøyet «Mobid 2», til personer med kognitiv svikt har bidratt til at flere brukere har fått riktig smertelindring. Verktøyet er tatt i systematisk bruk på personer med utviklingshemming og demenslidelser.

Kommunen deltok i utvikling av et nasjonalt e-læringskurs relatert til smertekartlegging og smertelindring. Lanseringen av kurset ble lagt til Nedre Eiker hvor vi blant annet fikk besøk av eldre- og folkehelseministeren. Prosjektet «Menn i helse», som gir menn i aldersgruppen 25 - 55 år som har falt ut av arbeidslivet en helsefagarbeiderutdanning ble videreført. Dette i samarbeid med NAV og flere kommuner i Nedre Buskerud, bl.a. Drammen.

Lederskolen som er videreført fra 2017 ble avsluttet på våren med modulene «Samhandling, kommunikasjon og forhandlingskompetanse» og «Juss for ledere i helse- og omsorgstjenesten», begge med 7,5 studiepoeng.

INSTITUSJONSTJENESTEN

Bruken av RISIKO tavler for å forebygge uønskede hendelser er implementert. Målrettet miljøterapi for mennesker med demenslidelse både innen boligomsorg og institusjon, samt behandling av mennesker med delirium har vært satsingsområder. Det er fortsatt stort fokus på sykefraværsoppfølgingsarbeid og arbeidsmiljøutvikling. Sykefraværsprosenten er forholdsvis lav fortsatt sammenlignet med perioden før 2015.

Ved omsorgsboligene ble det startet et prosjekt kalt «Sammen om de sykeste hjemmeboende».

Prosjektet omhandler blant annet et tettere samarbeid med fastlegene og legesekretærene. Det ble tilknyttet en LIS1-lege og det satses på kompetanseheving, innkjøp og bruk av medisinskteknisk utstyr. Målet er å kunne tilby beboere i boligene medisinsk behandling og oppfølging i større grad slik at innleggelser i sykehus unngås. Videre ble det fattet kommunestyrevedtak om å etablere nye heldøgns omsorgsplasser ved Brekkejordet.

TJENESTER TIL HJEMMEBOENDE

Det er iverksatt flere prosjekter og satsningsområder der i blant 1) *Sykefravær* 2) *Velferdsteknologi* 3) *Forebyggende helsetjenester*. Alle satsningsområdene er partssammensatt prosjektorganisert. Gode resultater av disse satsningsområdene viser nedgang i sykefraværet fra 2017 på 13,7 % til 2018 på 9,9 %. Videre er det aktiv bruk av velferdsteknologiske løsninger og bl.a. er det utformet et eget «ferdighetsrom» med demoer av velferdsteknologiske løsninger.

Det er lagt plan for implementering av digitale tavler i tjenestene hvilket vil øke pasientsikkerhet, sikre oppgaveløsning/flyt i tjenestene og være samhandlingsteknologi i mellom tjenestene som igjen vil bidra til sømløse overganger for tjenestemottakere.

Det er foretatt omorganisering av hjemmetjenestene som har gitt positive effekter i form av stabilitet og tilgjengelighet av kompetanse.

Videre har hjemmetjenesten hatt større fokus på hverdagsmestring og dette ble markert gjennom en fokusmåned. Dagtilbudene har hatt økende fokus på egenmestring og skape aktiviteter med fokus på forebygging. Det ble politisk insitert at Nedre Eiker kommune skal satse på utvikling av et demensvennlig samfunn. Arbeidet ble startet siste del av året og videreføres i 2019.

TJENESTER TIL FUNKSJONSHEMMEDE

Et større, toåring kompetansehevingsprosjekt i målrettet miljøarbeid og hverdagsmestring ble sluttført. Dette kompetansehevingsprosjektet ble gjennomført i samarbeid med spesialisthelsetjenesten i Vestre Viken og Sykehuset Vestfold, samt Drammen og Svelvik kommune.

Prosjektet har vært en stor satsning for ansatte innenfor denne tjenesten og støtten fra Helsedirektoratet, med totalt 1,6 millioner kroner over prosjektets to år, har vært avgjørende for gjennomføringen. Det er utført resultatmålinger i prosjektperioden og endelig rapport ferdigstilles i februar 2019. Funn tilsier at man har lyktes med å styrke kompetansen og øke fokuset på faglig arbeid innen tjenester til utviklingshemmede. I tillegg har prosjektet vært nyttig i harmoniseringsprosessen mot Nye Drammen. Prosjektgruppen har presentert arbeidet på konferanser gjennom innlegg og stands, og denne erfaringsutvekslingen videreføres i 2019.

Flere innbyggere med funksjonsnedsettelse flyttet i egen bolig i løpet av året. Det utfordrer kommunen til å tenke nytt og tilpasse sin tjenesteyting i tråd med statlige føringer. Både personlig assistanse, bistand fra ambulerende team og mer tradisjonelle omsorgsboliger med bemanning blir benyttet.

Virksomheten Tjenester til funksjonshemmede gir i økende grad tjenester som krever kompetanse og det

arbeides målrettet for å øke antall faglærte ansatte med ulike høyskoleutdanninger. Kompetansehevingsprosjektet er også et tiltak for å rekruttere flere dyktige fagpersoner til tjenestene.

Aktiviteten og nytt bygg

Aktiviteten er et aktivitetstilbud på dagtid på hverdager for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Oppføringen av et nytt bygg til Aktiviteten er godt i gang for å møte framtidens behov. Bygget ferdigstillelse mai 2019 og skal romme et dagaktivitetstilbud på inntil 40 plasser.

Avtalen med Øvre Eiker om bruk av plasser ved Eiker aktivitetssenter er sagt opp, med en gradvis overføring av brukerne til Aktiviteten i løpet av 2019. Kostnader til kjøp av plasser ved Øvre Eiker skal dekke kostnadene til økt tilbud i egen kommune.

Mikkelsveien omsorgsboliger

Prosjektering og planlegging av tilrettelagte omsorgsboliger i Mikkelsveien på Hovjordet er gjennomført. Boligene er universelt utformet, spesielt med tanke på ivaretagelse av personer med omfattende bistandsbehov. Boligene i Mikkelsveien er planlagt ferdigstilt i november 2019. Det er et økende behov for tilrettelagt botilbud med bemanning til innbyggere med omfattende bistandsbehov, og boligene i Mikkelsveien vil bidra til å imøtekomme dette.

HELSETJENESTEN

Det har vært satset på kompetanse, både formelle videreutdanninger og hospiteringer, studiebesøk, fagdager og interne kurs i avdelingene. Dette har også vært et år for etableringer og flyttinger, og tre nye boliger til psykisk helse er etablert.

Psykisk helse

Recoveryprosjektet er avsluttet og videreført i nytt prosjekt for erfaringskompetanse. Recoveryverksteder er gjennomført gjennom året med støtte fra Mental Helse. Dette er en nøytral møteplass for de som ønsker dele erfaringer og høre om andres hverdag.

Psykisk helse har vært på flyttefot. Veksthuset, kommunens lavterskel dagtilbud, har flyttet fra Malergata til nye lokaler i Øvre Torggt. Endringene viser hvor viktig tilbudet er og hvordan øvrige psykisk helsetjenester er avhengige av et velfungerende lavterskeltilbud. De nye lokalene tilfredsstiller krav om universell utforming og matservering, de ligger lett tilgjengelig i sentrum og gir mulighet for å være en sosial møteplass med variert aktivitet. Personalbasen til Tunet har flyttet over tunet og det er etablert tre nye leiligheter tilknyttet Tunet.

Team for psykisk helse mottok 278 nye saker. Teamet har en 37 % økning de siste to år. Oppfølging av alvorlig syke innbyggere overføres nå i større grad til primærhelsetjenesten. Forarbeidet med å etablere lavterskel mottak for alle innbyggere er igangsatt og implementeres i 2019.

Rask Psykisk Helsehjelp (RPH)

Tilbudet ble startet opp i 2018 med midler fra Helsedirektoratet. RPH er et lavterskeltilbud for voksne fra 18 år med lett til moderat angst og /eller depresjon. Tilbudet tilbys etter trappetrinns modell hvor assistert selvhjelp via e-læring, telefonveiledning og introduksjonskurs er viktige tiltak i tillegg til behandling og oppmøte. RPH har et jobbmestrende fokus og har etablert samarbeid med NAV.

Ergo-fysioterapi, innsatsteam, hjelpemidler og tranport

Hverdagsrehabilitering og hjemmerehabilitering skjer i regi av innsatsteam og effekten dokumenteres. Innsatsteamet har vurdert 100 brukere tverrfaglig i tett samarbeid med sykehuset og tjenestekontoret.

Ergo- og fysioterapi-tjenesten har dreid ressurser til barn og unge, og har videreført gruppetilbud for barn og unge som tidligere ble drevet i regi av «friskliv». Gruppene driftes sammen med familiesenteret. Ergo- og fysioterapeutene har hatt kontakt med 655 innbyggere. I andre halvår har det vært lang ventetid på syn- og hørselshjelpemidler. En egen syns- og hørselsbil og et nytt kontor ved hjelpemiddellageret er under planlegging og vil bidra til økt effektivisering.

Friskliv

Det ble etablerte et eget frisklivstilbud. Andre halvår har tjenesten vært i full drift med helsesamtaler på Bråta og gruppetilbud i Mjøndalshallen. Av 89 deltakere hittil er 20

menn og ca. 50 % er under 50 år. Et stort flertall av deltakerne, 88 %, opplever at tilbudet har vært nyttig. Prosjektet «Fra tjenestemottaker til frivillig», etableringsmidler fra fylket og forskningsmidler fra UiO har gjort at friskliv raskt fikk etablert basistilbudet i vår kommune. Friskliv er første driftsår på god vei mot målet om 100 deltakere som får rask hjelp og god oppfølging.

Psykososialt kriseteam

Kommune	Antall hendelser	Antall involverte barn	Antall involverte voksne	Totalt antall personer
Øvre Eiker	7	10	23	33
Nedre Eiker	5	3	18	21
Totalt	12	13	41	54

Det er inngått samarbeidsavtale mellom Nedre- og Øvre Eiker om psykososialt kriseteam (PKT) fra 1. januar 2017 til 31. desember 2019. Teamets hovedoppgaver er å bistå personer i akutt krise etter traumatiske hendelser, samt å bistå i større hendelser som en del av kommunenes beredskap. Hendelsene teamet har vært tilkalt til er knyttet til brå, uventet død eller alvorlige trusler knyttet til enkeltpersoner.

Antall hendelser er en dobling fra 2017, og kriseteamet har hatt høy aktivitet med oppfølging av de rammede i etterkant av hendelsene. Årsak til økning i antall hendelser er tilfeldig.

Nøkkel tall: Helse og velferd	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tjenestetildeling						
Totalt antall saker	2522	2693	2352	2251	2454	2636
- innvilget	1913	2005	1771	1646	1834	1980
- gitt avslag (klager)	145(23)	186(23)	138 (27)	136 (29)	119 (25)	110 (20)
- avsluttet uten behandling	464	502	443	469	501	543
Saksbehandlingstid (dager)	30	31	30	41	43	35 ¹⁾
Totalt antall saker boligkontor	231	180	191	257	213	268
- innvilget	103	89	99	201	139 (19)	166 (41)
- gitt avslag (klager)	42(3)	36 (2)	42 (2)	26(1)	17 (2)	8
- avsluttet uten behandling	75	52	40	30	60	46
Antall henvendelser koordinerende enhet	29	43	28	28	42	46
- innvilget under 18 år	14	16	7	14	12	14
- innvilget over 18 år	22	20	21	12	27	32
- avslag	5	7	1	1	3	1
- omgjort	2	5	0	1	0	0
Samhandlingsreformen						
Antall betalingsdøgn (overliggedøgn)			137	454	734	202
Dekningsgrad heldøgns omsorg						
Antall plasser institusjon	122	111	106	104	106	107
Hvorav korttidsplasser	32	32	32	32	34	34 ²⁾
Hvorav langtidsplasser	65	65	65	65	65	65
Hvorav kjøp utenbygds	24	14	9	7	7	8
Antall omsorgsboliger med bemanning		56	56	56	54	54 ³⁾
Sum plasser sykehjem/omsorgsboliger	177	167	162	160	160	161
Hjemmetjenester						
Antall brukere med trygghetsalarm	448	469	460	464	458	463
Antall brukere dagsenter (Bråta og Aktiv-i-teten)	57	70	93	101	87	103
Antall brukere praktisk bistand (hjemmehjelp)	410	401	353	325	313	301
Hjemmesykepleie pr. 31.12.	439	401	419	461	425	406
Antall brukere med tjenester fra innsatsteam				202	146	102
Antall brukere med tjenester fra innsatsteam						
Henvendelser til kriseteamet	7	6	3+3 tlf.	8	9 (5)	5 ⁴⁾
Nye henvendelser til psykiatrisk team	197	220	166	174	249	278
Henvendelser til legevakta	-	6 787	-	6 520	7 644	6 998
Innmelding om smittsomme sykdommer	38	51	41	53	59	49
Veksthuset – gjennomsnittelig besøk pr. dag (pr. år)			20,5	20,9	22	19
Friskliv – nye henvisninger		283	212	166	127	89 ⁵⁾

1) Søknader blir registrert inn og det sendes ut svar samme dag. Saksbehandlingstiden varierer og noen søknader kan ligge lenge i påvente av for eksempel bolig, det drar opp saksbehandlingstiden. Her vil også søknaden bli behandlet raskt, men vedtak fattes ikke før egnet bolig blir ledig.

2) Dobbeltrom på Bråta

3) Omsorgsboliger tildelt til utviklingshemmede på Haglund

4) Totalt ni henvendelser hvorav fem fra Nedre Eiker

5) Både henviste (78) og «møtt selv» (49)

HELSE OG OMSORG Rammeområdets resultat i hele 1000 kr	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Kommunalsjefen				
Driftsutgifter	54 703	58 371	-3 669	-6,3
Driftsinntekter	-8 115	-8 310	195	-2,4
Netto	46 588	50 061	-3 474	-6,9
Tjenestekontoret				
Driftsutgifter	57 274	56 845	428	0,8
Driftsinntekter	-34 288	-34 216	-72	0,2
Netto	22 985	22 629	356	1,6
Velferd og integrering				
Driftsutgifter	9 246	7 880	1 366	17,3
Driftsinntekter	-547	-476	-70	14,8
Netto	8 699	7 404	1 296	17,5
Tjenester til funksjonshemmede				
Driftsutgifter	91 892	88 095	3 797	4,3
Driftsinntekter	-26 462	-26 306	-156	0,6
Netto	65 430	61 789	3 641	5,9
Helsetjenesten				
Driftsutgifter	76 974	82 406	-5 432	-6,6
Driftsinntekter	-9 336	-9 096	-241	2,6
Netto	67 638	73 311	-5 673	-7,7
Samordna hjemmetjenester				
Driftsutgifter	118 317	119 669	-1 352	-1,1
Driftsinntekter	-39 281	-38 261	-1 019	2,7
Netto	79 036	81 408	-2 371	-2,9
Institusjonstjenesten				
Driftsutgifter	122 314	116 634	5 680	4,9
Driftsinntekter	-28 237	-27 934	-303	1,1
Netto	94 077	88 699	5 378	6,1
Rammeområdet totalt				
Driftsutgifter	530 719	429 899	820	0,2
Driftsinntekter	-146 265	-144 599	-1 666	1,2
Netto	384 454	385 300	-846	-0,2

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Regnskapet viser et mindreforbruk på 846.000 kroner. Tilskudd til særlig ressurskrevende brukere som beregnes etter årsslutt, har dekket opp merutgifter som har oppstått i løpet av året. Det har vært økte utgifter til blant annet brukerstyrt personlig assistent (BPA). Dette er et område som har økt betydelig i omfang de senere årene. Samtidig så er det utgiftsområder som har hatt mindreforbruk. Som eksempel så ble utgifter for utskrivningsklare pasienter (overliggerdøgn) vesentlig lavere enn forventet.

KOSTRA Helse og omsorg	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA- gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Andel av totale utgifter (%), helse- og omsorg	32,5	32,2	31,4	33,1	36,1	36,7
Andel av totale utgifter (%), herav institusjon	7,9	7,9	7,7	7,5	11,6	11,9
Andel av totale utgifter (%), herav hjemmeboende	17,8	18,1	17,4	19,2	16,4	16,3
Beløp per innbygger (kr) til helse – og omsorgstjenester	15 162	15 382	15 725	17 449	20 314	21 977
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	205,2	214,6	222,5	217,1	289,8	311,5

Helse- og omsorgs andel av kommunens totale utgifter er redusert til 33,1 % og ligger henholdsvis 3,0 % - poeng under kostragruppe 13 og 3,6 % - poeng under landsnittet. Andel av totale utgifter til institusjon er lavere enn kostragruppe 13 og landsnittet, mens andel av totale utgifter til hjemmeboende er høyere enn kostragruppe 13 og landsnittet.

Dette kommer av at det er lav dekningsgrad på sykehjemsplasser og flere får tjenester i eget hjem.

Beløp pr. innbygger til helse- og omsorgstjenester samt årsverk helse og omsorg er vesentlig lavere enn kostragruppe 13 og landsnittet.

SOSIALE TJENESTER OG TILTAK

NAV Nedre Eiker

NAV Nedre Eiker har satset videre på IKT løsninger i 2018 og satsningen har vært preget av nye selvbetjeningsløsninger og tjenester for bredere og enklere tilgang på ledige stillinger. Dette arbeidet inngår i NAV`s kanalstrategi og har gitt betydelig effekt i form av redusert publikumstilstrømning. Fra et gjennomsnitt på ca. 100 besøkende pr. dag er dette nå redusert til ca. 30.

2018 har vært preget av stabil lav ledighet, fortsatt høyt sykefravær i befolkningen, og kommunen spesielt. Det har vært et betydelig press innen helseaksjon på grunn av nytt regelverk for AAP. Makstiden er redusert og inngangsvilkårene er skjerpet. Dette gjør at antall mottagere av AAP er redusert med ca. 120 personer i løpet av 2018.

Kontoret har brukt mye ressurser og gjennomført betydelige fremskritt innen markedsarbeidet. Det har vært gjennomført jobbmesser, bedriftsbesøk, rekrutteringsavtaler og formidlinger også i 2018. I tillegg har kontoret rettet en særlig innsats til langtidsbrukere av sosialhjelp. Dette har ført til endringer for et betydelig antall av denne gruppen med hovedfokus på verdigheten som innbygger i vår kommune med behov fra bistand.

HOVEDMÅLSETTINGER

Sosialhjelp

Tilstrømning. Jevn pågang fra alle deler av befolkningen; Innvandrere, flyktninger, tilflyttede, personer som ikke lenger har AAP, personer som har brukt maksimal lengde på dagpenger, og personer som har brukt maksimal lengde på sykepenger. Mens det i 2017 var 845 mottagere av sosialhjelp, var det i 2018 903 mottagere. Det kom 326 nye mottagere av sosialhjelp i 2018, mot 272 i 2017.

Økte utbetalinger per bruker

Mens det i 2016 ble brukt i snitt kr 53 304,- pr bruker er tilsvarende tall for 2017 kr 59 714,- og kr 60 754 i 2018. Dette skyldes for en stor del økninger i kostnader knyttet til bolig; både husleie, strøm, avgifter og forsikringer økte mer enn forutsatt fra 2017 til 2018. I tillegg kom generell økning i veiledende sosialhjelpssatser.

Kort vei til riktig innsats

2018 har vært preget av et moderat tiltaksnivå. Dette gjelder både ordinære arbeidssøkere og de med helseutfordringer. En stor del av de som har fått tiltak, er brukere med sosialhjelp som inntekt. En økende utfordring er at mange brukere mangler helt grunnleggende kunnskap i språk og yrker.

Rus

Rusteamet i kommunen har lav terskel for å imøtekomme behovet for råd og veiledning både for personer i aktiv rus og i ettervern samt for familiemedlemmer. I 2018 fulgte teamet til enhver tid ca. 110 - 120 brukere.

Annet - prosjekter

NAV Nedre Eiker har i 2018 mottatt midler til tre prosjekter fra Fylkesmannen og NAV fylke. Der i blant prosjektmidler til «Bli boende» Målsetningen med prosjektet er at personer med store utfordringer innen rus/psykiske lidelser og lav boevne skal klare å beholde sine boliger. Prosjektet har hatt sitt første ordinære driftsår og er meget vellykket. Tiltaket videreføres i 2019.

VELFERD OG INTEGRERING

Lavterskeltiltak og botilbud

Berggården er et tredelt tilbud til rusmisbrukere i kommunen. Det er omsorg, livskvalitet og helsehjelp som er prioritert.

Det er kafedrift 5 dager i uken, med mulighet for feltsykepleie, vask av klær, dusj, innbytte av sprøyter, vaksinerings m.m. Dette er åpent for alle innbyggere i målgruppa. Kommunen har i 2018 fått prosjektmidler i forhold til overdosestrategi.

Flyktingtjenesten

I Norge er 14,1 % av befolkningen flyktninger eller innvandrere. De fleste av disse er arbeidsinnvandrere. I Nedre Eiker utgjør gruppen av flyktninger og innvandrere 16,9 % av totalbefolkningen. De fleste er fra Polen og Litauen.

Det bodde 24.917 innbyggere i kommunen per 01.01.18. Av disse er 4.207 innvandrere eller flyktninger.

Totalt har kommunen bosatt 25 flyktninger i 2018 inkludert familiegjenforente. Det er i hovedsak flyktninger fra Tyrkia og Sudan som har kommet, men også noen fra Somalia, Iran, Syria og Afghanistan. Det ble ikke bosatt enslige mindreårige i 2018.

Av de 25, er det bosatt 12 barn / ungdom under 18 år. Av disse er seks barnehagebarn og seks skoleelever i ulike alder.

Introduksjonsprogram

Alle nye bosatte flyktninger mellom 18 og 55 år har plikt til å delta i et introduksjonsprogram. Programmet er individuelt og består av norsk, samfunnskunnskap og arbeidspraksis i ulike kombinasjon. Det kan også bestå av videregående skole eller deltidsarbeid. Ved utgangen av 2018 var 72 aktive deltagere i program og fem stykker i permisjon pga. fødsel eller jobb. Det betyr at selv om antall flyktninger som ankommer Norge er redusert, har kommunen fortsatt meget høyt trykk på kvalifisering, med enda flere i arbeid eller utdanning ved endt introduksjonsprogram.

Arbeidsretting

I 2018 ble en stilling som flyktingkonsulent omgjort til markedsveileder. Markedsveilederens oppgave er å bidra til at hver og en flyktning får en relevant praksisplass, både knyttet til språkopplæring og arbeidserfaring. Både private aktører og kommunale virksomheter bidrar til språkpraksis og arbeidspraksis. Etter markedsveileder var på plass, har overgang til arbeid økt betraktelig.

Flyktinghelseteam

Kommunepsykologen har i 2018 fortsatt med kartlegging av nyankomne flyktingers psykiske helse. Noen av dem er også fulgt opp med individuelle samtaler og intervensjoner. Det ble høsten 2018 startet et lavterskel drop-in-tilbud på Læringscenteret tirsdag ettermiddag fra midten av september.

Enslige mindreårige

Enslige mindreårige fører med seg ekstra integreringstilskudd til og med det året de fyller 20 år. Dette er et signal om at det forventes at kommunen følger denne gruppen ekstra tett opp. Nedre Eiker tok ikke imot enslige mindreårige i 2018. Antallet enslige mindreårige som kommer til landet er betraktelig redusert slik at bofellesskap over hele landet utvikles suksessivt. Myrabakken bofellesskap er et botilbud for denne målgruppen og ble etablert høsten 2016. Fra høsten 2018 har det bodd tre ungdommer i boligen. Tilbudet utvikles etter planen i 2019.

Integreringsarbeid og frivillige organisasjoner

I 2018 har deltagelse i ulike aktiviteter, spesielt for barna i familiene, vært et satsingsområde. Det å finne sin arena, og delta i aktivitet sammen med norske barn, har vært viktig for integreringen.

STYRINGSINDIKATORER SOSIALE TJENESTER	STATUS 2017	MÅL 2018	RESULTAT 2018
Samlet antall personer med sosialhjelp	357	340	384
Gjennomsnittlig brutto utbetaling av økonomisk sosialhjelp pr. klient pr. måned i perioden	11 400	11 000	12 173
Avvik (differansen) mellom internt nettobudsjett for økonomisk sosialhjelp og prognosen for forbruk på årsbasis	-23,8%	-7 %	-19,8 %
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp under 25 år	54	55	48
Antall nye brukere av økonomisk sosialhjelp pr. måned	22	35	26

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

SOSIALE TJENESTER OG TILTAK RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
NAV				
Driftsutgifter	83 908	74 243	9 665	13,0
Driftsinntekter	-14 059	-8 693	-5 366	61,7
Netto	69 849	65 550	4 299	6,6
Flyktningtjenesten				
Driftsutgifter	38 249	38 248	1	0,0
Driftsinntekter	-9 999	-9 998	-1	0,0
Netto	28 250	28 250	0	0,0
Rammeområdet totalt				
Driftsutgifter	122 156	112 491	9 666	8,6
Driftsinntekter	-24 057	-18 691	-5 366	28,7
Netto	98 099	93 800	4 299	4,6

- = mindreforbruk/merinntekt + = merforbruk/mindreinntekt

Regnskapet viser et merforbruk på ca. 4,3 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. Utgifter til økonomisk sosialhjelp er den vesentligste årsaken til merforbruket. Det har vært merinntekt på refusjon av forskuttert sosialhjelp som skyldes økte refunderte utgifter til sosialhjelp som er utbetalt i påvente av svar på søknader om uføretrygd. Det er også mottatt 1 million kroner i skjønnsmidler fra Fylkesmannen.

Nøkkel tall	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NAV								
Antall helt arbeidsledige	316	312	328	431	450	467	350	337
Antall delvis ledige	126	124	109	151	160	167	153	138
Nedsatt arbeidsevne	1 191	1 210	1 171	1 111	1 168	1 170	1 140	1 147
Sosialhjelp								
Antall sosialhjelpsmottakere ¹⁾	738	621	655	761	780	836	845	903
Under 26 år	219	187	182	193	196	221	201	191
- herav helt nye	341	280	238	329	271	314	272	326
Gjennomsnittlig stønadstid i antall dager	116	125	130	137	145	152	157	158
Berggården								
Totalt besøk i løpet av året			3.863	3.555	4.041	3610	3585	3400
Ulike gjester siden oppstart i 2002			383	419	443	463	479	496
Gj.snitt besøk pr. dag			17,5	16,2	19,6	16,6	16,5	15,2
Sprøyter utdelt			17913	15290	14782	12011	12036	12327
Antall mottakere av sprøyter			38	39	46	41	47	46
Retur av sprøyter			88,1%	84,4%	74,4%	85,8	69,5%	75,2%
Sår stell og annen helseoppfølging			95	126	186	149	267	121
Antall ulike gjester innom pr.år			97	100	96	93	92	75
Bosetting								
Vedtatt - antall uten familiegjenforente					45	60	55	20
Antall bosatte					47	61	55	21
Antall familiegjenforente					8	2	9	4

¹⁾ Alle tall for sosialhjelp er til sammen for året

- Totalt 903 husstander mottok sosialhjelp en eller flere ganger i 2018, mot 845 i 2017
- Det er registrert 326 nye sosialhjelpssøkere i 2018, mot 272 i 2017
- Gjennomsnittlig stønadslengde er økt med en dag fra 157 dager i 2017 til 158 dager i 2018

TEKNISKE TJENESTER

Sammen om samfunnsutviklingen

AREALPLAN OG MILJØ

- Det er vedtatt fem reguleringsplaner
- Det er gjort åtte endringer av reguleringsplaner
- Ved årsskiftet foreligger 25 detaljplaner og to områdeplaner og en kommunedelplan til behandling
- Reguleringsplan for flomsikring av Mjøndalen ble vedtatt.
- Reguleringsplan for Herstrøm næringspark ble vedtatt
- Bidratt i arbeidet med flomsikring sammen med NVE og Kommunalteknikk
- Koordinert arbeidet med endringen av parkeringsordningen i Mjøndalen med å bli parkeringskommune
- Skiltplan for parkering i Mjøndalen sentrum er revidert
- Områdeplan for Mjøndalen sentrum ble lagt ut på høring og offentlig ettersyn
- Utredning av urbane turløyper i Mjøndalen er påbegynt
- Kartlegging og verdsetting av friluftsområder er påbegynt
- Prosjekt vedrørende vurdering av reduksjon av næringstilførsel til Miletjern er igangsatt

Alle reguleringsforslag er behandlet innen gjeldende tidsfrister.

MILJØFORVALTNING

I samarbeid med Buskerud Botaniske forening og Naturvernforbundet i Buskerud er bekjempelse av svartlistede plantearter videreført og en ser nå en tydelig forbedring av situasjonen. Ved Miletjern ble det arrangert dugnad for å fjerne russekål. Både lokalmiljøet og kommunen stilte opp. Ved Solberg

naturreservat deltok Statens Naturoppsyn, 20 elever fra Solberg skole og representanter fra kommunen på dugnad for å fjerne lupiner. Sprøyting og andre bekjempelsestiltak har blitt videreført på en lokalitet med kjempebjørnekjeks, to med parkslirekne og en med kjempespringfrø langs Hagatjernbekken. Foreningene har også gjennomført en kartlegging og registrering av fremmede arter som er lagt inn i Artsdatabanken.

BYGGESAK

Det er utstedt byggetillatelse i følgende større prosjekter som er under oppføring/oppstart:

- Stadionkvarartalet, byggetrinn 5, rammetillatelse bestående av 32 leiligheter
- Orkidehøgda 4-6, Coop OBS Byggevarer, igangsettsingstillatelse
- Hagatjernveien 25, nytt fjernvarmeanlegg, ramme og igangsettsingstillatelse
- Drammensveien 15 (Munkhaughjørnet), bestående av 38 leiligheter og næringsareal, igangsettsingstillatelse
- Munkhaughjørnet: Pumpestasjon, igangsettsingstillatelse
- Mikkelsveien 34, 8 omsorgsboliger
- Sandvolden 45, rammetillatelse for åtte leiligheter
- Teglverksveien 49, nytt fryselager og kontorer
- Tverrveien 3 – 2 næringsbygg på 1.500 m² og 4.227m²

Det er utstedt brukstillatelse for Stadionkvarartalet, byggetrinn 4, bestående av 25 leiligheter.

Vertskommunesamarbeidet

Som følge av vertskommunesamarbeidet med Svelvik kommune er det registrert en del flere tilsyns- og ulovlighetssaker. Politisk behandling av avtaleutkast for utbyggingsavtale for «Hovedatkomst Åsen» er gjennomført med positivt vedtak i hovedutvalget. Avtalen gir rammer for utbyggerfinansiering av hele vegtiltaket. 11 byggesaksvedtak ble oversendt Fylkesmannen for avgjørelse av klage. Tre vedtak ble omgjort av Fylkesmannen. Det ble fattet totalt 543 byggesaksvedtak. I 14 av disse ble gebyret redusert som følge av for sen behandling. Samlet gebyrreduksjon utgjør 357.205 kroner.

GEODATA

I forbindelse med kommunereformen er det gjennomført adresseprosjekt sammen med Drammen og Svelvik kommuner hvor det utarbeidet beslutningsgrunnlag for å endre 31 veinavn i Nedre Eiker, totalt 74 i alle tre kommunene. Arbeidet med politisk vedtak og gjennomføring fortsetter inn i 2019. Videre er feil og avvik i matrikkelen rettet slik at det nå er klargjort for kommunesammenslåing.

Det ble gjennomført totalt 70 oppmålingssaker. Ti av sakene tok lengre tid å behandle enn maksimalfristen. Utsettelsene er i de fleste sakene gjort i samråd med rekvisitent. Utsettelsene har ikke ført til bortfall eller reduksjon av gebyrer

EIENDOM

KOMMUNALT EID BYGNINGSMASSE	Ca 100.000 m ²
Innleide areal	Ca 10.000 m ²
Eide boliger	120
Innleide boenheter	39
Lekeplasser	37
Parker og torg	5
Kommuneskog	Ca 18.300 da
Skiløyper	Ca. 100 km

- Det er foretatt oppgradering av røropplegg for ca. 1 million kroner
- Branntekniske oppgraderinger er utført og videreføres i 2019
- Det har vært ekstern kontroll på elektriske anlegg og alle kritiske feil er utbedret
- Det er innført bruk av nytt verktøy, Facilit Helpdesk, for virksomhetene til innmelding av vedlikeholdsbehov
- 21 flyktninger er bosatt, hovedsakelig ved hjelp av innleie og fremleie av boliger
- Det ble gjennomført 54 kontraktsinnngåelser i kommunale boliger
- Én andelsleilighet er solgt gjennom prosjektet «leie til eie»
- Fire festetomter med eksisterende hytter er solgt/innløst
- Tre eiendomsparceller er solgt som tilleggsareal
- Det er kjøpt tre boligeiendommer; to omsorgsleiligheter og en eierleilighet

Bygging av åtte leiligheter og personalbase i Mikkelsveien 34 for brukere med omfattende bistandsbehov startet i oktober. Ved årsslutt er grunnarbeidene ferdig og fundament påbegynt.

Vikhagan nærlekeplass og park ble åpnet i juni. En tørr sommer preget plante- og grasskvaliteten, men denne tok seg bra opp utover høsten. Ut i fra publikumsbesøket, må parken kunne sies å være en suksess.

ENØK-prosjektet skulle etter planen vært overtatt 1. september, men store forsinkelser hos entreprenøren har gjort at overtakelse sannsynligvis ikke vil finne sted før i februar 2019. Dette betyr at energibesparelsene for NEK også blir forsinket, men garantileveransen vil ikke påvirkes. Dagbøtene som entre-

prenøren må betale til kommunen vil i stor grad kompensere for dette.

Grunnet forventet elevtallsvekst i Mjøndalen skolekrets er det gjennomført innvendige ombyggingsarbeider slik at skolen har fått ytterligere ett klasserom. Det er gjennomført prosjekt for mulig utvidelse av Mjøndalen skole til fire paralleller. Studiet viser at nåværende skoletomt har tilstrekkelig areal til en utbygging. Det er likevel besluttet at den forventede elevtallsveksten i Mjøndalen skolekrets inntil videre ikke skal løses ved utbygging, men ved andre kapasitetsøkende tiltak.

Det er gjennomført mulighetsstudie for lokalisering av nye heldøgns omsorgsplasser i Krokstadelva hvor alternative tomter i Krokstadelva ble vurdert. Kommunestyret vedtok at kommunalt eid tomt i Brekkeveien i Krokstadelva skal benyttes for oppføring av nye heldøgns omsorgsplasser.

Kommunenes lokaler i Kancelliet på Solberg Spinderi området er leid ut til flere leietakere innen kultur- og kunsthvervet.

Kommuneskogene

Det ble avvirket ca. 2.200 m³ tømmer. Dette ga en inntekt på i overkant av 1 million kroner. Fem broer i skiløypene er oppgradert. Det er anskaffet ny løypemaskin til 2,2 millioner kroner til bruk på Mjøndalskauen.

Tradisjonen tro ble det i september avholdt skogdag for alle skolens 5. trinn. Elevene gikk en skogsti, der representanter fra Eiker Skogeierlag, Skogselskapet i Buskerud, Kommuneskogene og Etat Oppvekst og kultur demonstrerte og fortalte om hogst, kjøring av tømmer, planting av skog og ungsogpleie. I tillegg ble det arrangert lek, quiz og konkurranse om en vandrepokal.

Park og grønt

Driftsbudsjettet for park og grønt er fremdeles redusert, iht. kommunestyrets tidligere budsjettvedtak. På ca. halvparten av lekeplassene utføres derfor ikke grøntvedlikehold, og omfanget av blomster er også redusert. Det har kommet en del negative reaksjoner fra innbyggerne, og enkelte steder tok innbyggere ansvar for å klippe gress med mer på lekeplassen i sitt nærområde.

Skjøtselsoppgaver som beskjæring av trær, klipping av gress på sentrale parker og plasser, søppeltømming og beplantning er utført. Lekeplasskontroll er gjennomført. Islegging av Vassenga og flere balløkker har vært til glede for mange av kommunens innbyggere.

RENHOLD

Det er utført kontroll i alle bygg i renholdsporteføljen. Resultatet av kontrollen er formidlet til brukerne av bygningene som i samarbeid med renhold, har avklart utfordringer.

ORDINÆR MASKINPARK OG MATTER	ANTALL (ENDRING)
Gulvask	119 (+12)
High speed	54 (+11)
Støvsuger/teppebanker	112 (-2)
Rensemaskin	4 (-1)
Moppe-vaskemaskin	38 (+13)
Andre maskiner	26 (+3)
Fastmonterte matter	1527,5 m ² (+293m ² inkludert utskifting)
ROBOTER	LOKASJON
Ny gulvaskrobot	Ekneshallen
Ny desinfeksjonsrobot	Bråta
Utprøving av støvsugerrobot	Krokstad Skole (Ikke anskaffet)

ANTALL BYGG	KONTROLLERT	GODKJENT VED FØRSTE KONTROLL	GODKJENT I SLUTTEN AV ÅRET	IKKE GODKJENT (INK.REPERASJONER)	PÅGÅR
12 skoler	12	5	12	7	0
10 barnehager	9	6	9	3	0
3 institusjoner	2,5	2	2	0	0,5
5 kulturbygg	5	5	5	0	0
2 administrasjon	2	2	2	0	0
1 idrettsbygg	1	1	1	1	0
19 ikke-funksjonsbygg	15	8	15	7	0
Totalt 53 bygg	46,5	29	46	18	0,5
Godkjent ved første kontroll	54,7 %				
Ikke godkjent ved første kontroll	34%				

Tabellen viser kontroll av renhold i formålsbygg. I tilfellene hvor resultatet ikke ble godkjent ved første kontroll, har renholder en måned til å rette opp feil og mangler.

KOMMUNALTEKNIKK

Avfallsdeponi

Rensekrav og kontroll av Mile avfallsdeponi gjennomført iht. plan.

Flomsikring

- Flomsikring utført iht. plan for sidevassdrag for å redusere skadeomfang ved ekstremvær
- Flomsikring for Drammenselva er under planlegging og prosjektering i samarbeid med NVE
- Sikkerheten av 20 dammer, som NEK eier og drifter, ivaretas med årlig tilsyn sammen med innleid Vassdrags-teknisk ansvarlig (VTA) fra Glitre Vannverket. Det er utført damtilsyn på alle dammer i løpet av året

Tiltak som er gjennomført etter Frida og Petra har vist stor nytte, men kommunen har fortsatt store utfordringer med overvannshåndtering og flom. Flomsikring av Gosenbekken og utskifting av kulvert i Langrand er ferdigstilt. Det er igangsatt arbeid med flomsikring og bygging av pumpestasjon for håndtering av Mjøndalsbekken, i tillegg er det igangsatt tiltak for flomsikring av Hagatjernsbekken og Vassenga med Orkidehøgda ut mot Ryghgata. Flomsikringsanlegg med pumpestasjon for håndtering av Vrangbekk og Wildenveys plass er prosjektert. Forprosjektering og planarbeid for videre flomsikring av Mjøndalen mot Drammenselva er utført i samarbeid med NVE. NVE gir økonomisk bistand til prosjektene, og kommunen er pålagt å betale en distriktsandel på 20%.

Vei og trafikk

- Trafikksikkerhetsplan for perioden er etablert med fokus på trafikksikkerhet rundt skoler og sikt
- RoSy (Road Asset Management System) er innført for tilstandsregistrering og kartlegging av vedlikeholdsbehov for kommunale veier
- Det er stadfestet 25 km lavstandardvei i kommunen som er i etterslep noe som er 25 % av totalen
- Kommunen har ikke bygget eller overtatt nye veier eller gater som kommunalt ansvar i året som gikk
- Ca. 2.500 meter kommunal vei har fått nytt dekke hvorav gjenoppbygging etter VA-arbeid utgjør 480 m
- Gamle gatelys utskiftes til LED pga. kvikksølv, PCB og energisparing

Nedre Eiker har drøyt 100 km kommunale veier. Det er nær det dobbelte lengde private veier, hvorav mange driftes og har gatelys innenfor kommunens driftsbudsjett. Ved vedlikehold av gatelys skiftes det normalt til ny lavenergi belysning.

I tillegg til reasfaltering er noen mindre veistrekninger bygget opp på ny og fått nytt dekke som følge av rehabilitering av VA ledninger eller i forbindelse med privat boligbygging.

Med tilskudd fra Buskerud fylkeskommune er det satt opp ny signalregulering ved Krokstad skole østre gangfelt på Gamle Riksvei. Søknaden om fylkeskommunal støtte til trafikksikkerhetstiltak ved Steinberg skole er gjentatt for 2019, sammen med forslag som oppfølging av tiltak i kommunens trafikksikkerhetsplan; ved Krokstad skole, på Stenseth og på Hovjordet. Trafikksikkerhetsplanen er forlenget til også å gjelde i 2019. Flere henvendelser til private om rydding av friskt ved kryss og avkjørsler er fulgt opp. Mange henvendelser fra private om trafikkreguleringstiltak og parkeringsregulering er fulgt opp. Kommunalteknikk har en radar og tre fartsmåleravler med tilbakemelding på «smilefjes» til trafikantene. Alle henvendelser om fartsmålinger er vurdert og de fleste er gjennomført. Bruken av denne formen for «myk» kontroll får positiv respons og ser ut til å ha reell innflytelse på kjøreadferden for de som passerer målepunktet. Flere av sakene om trafikkregulering og trafikksikkerhetstiltak har resultert i positiv tilbakemelding fra publikum og økt oppmerksomhet på farlige punkter ved omtale i lokalpressen.

TEKNISK DRIFT

Anlegg

Teknisk drift gjennomfører mange av kommunens bestillinger i egen regi. Dette gjelder ofte anlegg med høy kompleksitet og kommer i tillegg til de ordinære anskaffelsene som gjøres i markedet. Av større prosjekter nevnes:

- VA anlegg i Baneveien – Nerseterveien
- VA anlegg Eikebakken
- VA anlegg i Vikkolveien som en del av prosjekt «Wigenjordet»
- Avløpsanlegg Ytterkollen

Driftsavdelingen har også hatt viktige funksjoner i forbindelse med flomsikring og sikring av 17. mai-tog.

HMS

Aktiviteten i Teknisk drift har potensiale til stort skadeomfang og det er derfor viet særlig oppmerksomhet til HMS arbeid. Det er utarbeidet HMS Handlingsplan og overordnede mål for HMS-arbeidet, disse er synliggjort i HMS-håndboken og alle ansatte er involvert. Det utarbeides månedlige HMS-rapporter som distribueres til alle ansatte og er fast tema på allmøtene.

Det er registrert syv personskader, herav fire fraværsskader. Ingen rød tråd mht. disse skadene, men det er fortsatt fokus på forebygging og forbedringsområder for å unngå skader, bevisstgjøring av de ansatte. Bruk av riktig verneutstyr, bruke SJA (Sikker Jobb Analyse) i forkant av arbeidsoperasjoner og følge prosedyrer/rutiner. Orden og ryddighet har vært et av HMS-temaene og dette kan være med å forebygge skader, lettere å

f.eks. snuble hvis det er rotete og uoversiktlig. Det er gjennomført arbeidshelseundersøkelse hos bedriftshelsetjenesten.

Det er gjennomført vernerunder på åtte lokasjoner: Spylebilen, Parkavd., Vassenga, Verksted, Vann, Anlegg, Lager/uteområde, Vassenga (+ med Brannvesenet). Det er gjennomført 24 vernerunder på Anlegg; Ekneskroken, Baneveien/Nerseterveien, Vikkollveien og Eikebakken.

Alle kjemikalier er kartlagt og registrert i ECO Online, risikovurdering utføres fortløpende. Det er gjennomført lovpålagt arbeidshelseundersøkelse av alle ansatte hos BHT, tiltak etter denne har blitt gjennomgått og utført.

Vannforsyning

- Montert fire nye vannmålere på hovednettet for raskere å avdekke lekkasjer
- Reparert 26 lekkasjer på hovednettet
- Jevnlig kontroll av pumpestasjoner, høydebassenger og installasjoner på nettet
- Jevnlig kontroll og prøvetaking av vannkvaliteten med ca. 300 prøver
- Fulgt opp vannlekkasjer, klager på dårlig trykk eller misfarget vann fra abonnentene

Anlegg

- Ny 600 mm fra Vinnes til Ulverud på ca. 2 km er ferdigstilt og satt i drift
- 250 mm fra Nydammen til MIF – huset på ca. 3,5 km er ferdigstilt og satt i drift
- Ny 250 mm på Daler på ca. 1 km er under arbeid
- Nytt ledningsanlegg fra Bergstien ned til Løvligata, totalt ca. 110 meter

Pluggkjørt

- Solbergelva området fra Ulverud til Olleveien.
- Mjøndalen sentrum.
- Høytrykksledning på 250 mm fra Nydammen til MIF-huset
- 400 mm fra Olleveien øvre til Ulverud.

Renseanlegg

Kommunen har fokus på å tilfredsstille myndighetenes krav til

rensing av avløp samt registrering av overløp. Tap fra avløpsnettet registreres årlig og er løpende. 47 avløpspumpestasjoner og sju overvannspumpestasjoner med tilhørende ledningsnett driftes og vedlikeholdes årlig.

Mengde	2017	2018
Totalt tilført vann gjennom renseanlegget (mill.m ³)	2,7	2,5
Rense effekt. krav/resultat i %	95/98,2	95/97,3
Utslipp til overløp fra renseanlegget (mill.m ³)	0,019	0,030
Forbruk fellingskjemikalier (m ³)	332	340
Produsert slam (tonn)	3,121	3,01
Nedbør målt på renseanlegget i mm.	789,8	598,5

Park, grønt og vei

I tillegg til ordinære driftsoppgaver utføres gartneroppgaver på VA-anlegg og vintervedlikehold av veier. Kontroll av lekeplasser og bekjempelse av svartelistearter. Islegging og vedlikehold av Vassenga kunstis har prioritert for å opprettholde målet om innbyggers fysiske aktivitet og folkehelse i tillegg til gode forhold for idrettslagene.

RENOVASJON

Tjenesten utføres av Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS (RfD), som eies av kommunene Drammen, Hurum, Lier, Modum, Nedre Eiker, Røyken, Sande, Svelvik og Øvre Eiker. Selskapet fokuserer på bærekraft, reduksjon av klimagasser, brukervennlighet og kostnadseffektivitet, i tråd med eierstrategi og selskapsstrategi.

Innbyggerne i Nedre Eiker kommune er flinke til å kilde-sortere. Utsorteringsgraden økte og er på ca. 72 %. Den totale avfallsmengden ble redusert med 2 %. Antall besøkende på Mile gjenvinningsstasjon økte fra ca. 100.000 besøkende i 2017 til ca. 115.000 besøkende i 2018. Det planlegges bygging av ny gjenvinningsstasjon i Nedre Eiker. Selskapet er i dialog med Mile.

STYRINGSINDIKATORER TEKNISKE TJENESTER	STATUS 2017	MÅL 2018	RESULTAT 2018
Byggesak			
Andel saker innenfor lovpålagte frister	91,5 %	100 %	94 %
Kvalitet på saker. Antall saker omgjort av FMBU	0 %	< 20 %	27 %
Geodata			
Andel saker innenfor lovpålagte frister	89 %	100 %	86 %
Eiendom			
Fravær av ulykker som Eiendomsavdelingen kunne forhindre/gjort noe med	100 %	100 %	100 %
Fravær av ulykker som skyldes bygningsmessig standard	100 %	100 %	100 %
Vei			
Lavstandard vei % av tot. km	24 %	29 %	22%
Brøytet hovedatkomst innen 8 t	Alle	Alle	Alle
Vann			
Vanntrykk >1,5 bar	Hele nettet	Hele nettet	Hele nettet
Vannforbruk = < 2004-nivå 2,7 mill m ³ /pr år	2,3 mill m ³ pr år	=< 2,7 mill m ³ /pr år	2,3 mill m³ pr år
Renseanlegg			
Totalutslipp fosfor fra renseanlegg < 500 kg	191	← 500 kg	300
Rensegrad fosfor = > 95 %	98	→ 95%	97
Dammer			
Utført damtilsyn	18	20	20
Lukket tiltaksliste damtilsyn foregående år			Ja

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

Utvikling om dette. En ny og moderne innendørs omlastingsstasjon i Øvre Eiker er under planlegging. Den vil bidra til bedre ressursutnyttelse, større gjenvinningsgrad og renere råvarer fra kildesortering i Drammensregionen.

Selskapets største leverandør, RenoNorden, gikk konkurs høsten 2017. RfD var godt forberedt, og innbyggere og ansatte ble i minst mulig grad berørt. Norsk Gjenvinning Renovasjon overtok som midlertidig leverandør for avfallsinnsamlingen. Fra 1. november 2018 er NordRen AS ny leverandør for renovasjonstjenester i Drammensregionen.

Fra og med 2018 er renovasjonsgebyret likt for samme tjeneste i alle ni eierkommuner. Innbyggerne i Nedre Eiker fikk tilbakebetalt ca. 3,7 millioner kroner som reduksjon i gebyret i 2018. Denne avregningen kom som et fradrag på renovasjonsgebyret og ble gjort som et ledd i samordning mellom alle eierkommunene.

BRANN- OG FEIETJENESTER

Tjenesten utføres av Drammensregionens brannvesen IKS (DRBV), som eies av kommunene Drammen, Lier, Nedre Eiker, Sande, Sigdal, Svelvik, Øvre Eiker og Krødsherad. Eierkommunene har til sammen ca. 160.000 innbyggere.

En vesentlig endring av DRBVs driftssituasjon er at alle åtte eierkommunene overførte sitt eierskap til 110-sentralen til DRBV. Endringen ble iverksatt 3. oktober 2018.

Pilotprosjektet for feiing av fritidsboliger er gjennomført, resultatene er analysert og saken er skrevet. Saken ble behandlet i kommunestyremøter av våre eierkommuner høsten 2018.

I 2018 fikk DRBV kompensert for markedsleie for brannstasjonene og lønns- og prisvekst (kommunal deflator) på tilskuddsrammen fra eierkommunene. Nedre Eiker kommune betalte fra og med 2018 kompensasjonsbeløp til de øvrige eierne for tap av stordriftsfordel for opprettholdelse av brannstasjonen i Mjøndalen.

Ingen mennesker omkom i bygningsbrann i DRBVs region, ei heller i 2016 og 2017. Det er første gang i DRBVs historie at det har vært tre år etter hverandre hvor det ikke er omkommet mennesker i bygningsbrann. De aller fleste som har omkommet i brann faller innenfor gruppen av de som Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (dsb) definerer som risikogrupper. DRBVs «Trygg hjemmegruppe» skal samarbeide med pleie- og omsorgsetatenene om målrettede brannforebyggen-

de tiltak hos de som faller inn under risikoutsatte grupper. Ved utgangen av året er fire ansatte som jobber dedikert med risikoutsatte grupper. I løpet av året er halvparten av midlene fra Gjensidigestiftelsen til kartlegging og forankring brukt. Disse har gått til å delfinansiere en koordinator for kommunene Drammen, Nedre Eiker og Svelvik.

Den tørre sommeren med langvarig tørke og med lyn uten nedbør ga hyppige meldinger om skogbranner og flere samtidige mellomstore skogbranner som krevde slukkeinnsats over flere døgn. I uke 28 satte DRBV stab for å håndtere alle skogbrannene. Ingen skogbranner ble store eller var ute av kontroll.

Onsdag 10. oktober kl. 22.00 startet en brann i lokalene til Fasadeconsult i Hagatjernveien i Mjøndalen. Dette er store og til dels uoversiktlige industrilokaler. Ved ankomst var det kraftig røykutvikling med synlige flammer utvendig i et hjørne av bygningen. Det var utfordrende å få oversikt over brannen da den utviklet seg inne i konstruksjonene. Dette medførte mye rivningsarbeid for å komme inn i konstruksjonene for å få slukket brannen. Brannen var under kontroll ca. kl. 03.00 og medførte store skader på takkonstruksjonene. Innsatsen til mannskaperne hindret spredning til en dekkbedrift som ligger vegg i vegg. Brannstasjonen i Nedre Eiker hadde åpen dag for publikum den 22. september. Det var personell fra både beredskap, feier og tilsyn til stede på åpen stasjon.

ANTALL	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Omkommet i brann	0	1	3	1	0	0
Brann i bygning	12	13	15	10	20	29
Unødvendig alarm	139	173	178	187	158	167
Skogbrann/gress/kratt	2	9	3	2	3	7
Bilbrann	12	8	0	14	5	4
Pipebrann	7	2	5	7	3	6
Annen brann	20	11	9	3	5	13
Akutt forurensning	3	2	0	3	3	5
Brannhindrende tiltak	27	27	29	20	14	19
Trafikkulykke	22	19	17	15	19	28
Annen assistanse	74	124	98	69	67	59

Totalt var det 392 utrykninger i Nedre Eiker mot 330 i 2017.

TEKNISKE TJENESTER RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Etatsadministrasjon og energikostnader bygg				
Driftsutgifter	17 935	17 109	826	4,8
Driftsinntekter	-4 321	-4 320	-1	0,0
Netto	13 615	12 789	826	6,5
Samfunnsutvikling				
Driftsutgifter	30 675	31 873	-1 198	-3,8
Driftsinntekter	-19 757	-18 773	-984	5,2
Netto	10 918	13 100	-2 182	-16,7
Kommunale bygg og eiendommer				
Driftsutgifter	35 878	35 880	-2	0,0
Driftsinntekter	-23 045	-23 045	0	0,0
Netto	12 833	12 835	-2	0,0
Bygningsdrift og vedlikehold				
Driftsutgifter	32 294	32 295	-1	0,0
Driftsinntekter	-5 142	-5 142	0	0,0
Netto	27 152	27 153	0	0,0
Renhold				
Driftsutgifter	24 723	24 723	0	0,0
Driftsinntekter	-2 222	-2 222	0	0,0
Netto	22 501	22 501	0	0,0
Bestiller kommunalteknikk				
Driftsutgifter	20 452	20 453	-1	0,0
Driftsinntekter	-7 281	-7 282	1	0,0
Netto	13 171	13 172	-1	0,0
Kommunalteknikk drift				
Driftsutgifter	33 736	33 571	164	0,5
Driftsinntekter	-33 384	-33 384	0	0,0
Netto	352	187	165	87,8
Brannvesen og 110-sentral (IKS)				
Driftsutgifter	20 220	20 220	0	0,0
Driftsinntekter	0	0	0	0
Netto	20 220	20 220	0	0,0
Kommuneskogen				
Driftsutgifter	3 050	3 050	0	0,0
Driftsinntekter	-1 658	-1 658	0	0,0
Netto	1 392	1 392	0	0,0
Sum rammeområde				
Driftsutgifter	218 963	219 174	-212	-0,1
Driftsinntekter	-96 810	-95 826	-984	1,0
Netto	122 153	123 348	-1 195	-1,0

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Rammeområdet Tekniske tjenester fikk et mindreforbruk på 1,2 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett.

Lønnsutgiftene hadde et mindreforbruk på 1,6 millioner kroner, noe som i hovedsak skyldes vakanser og tilførte midler for å dekke utgifter til kommunereformarbeidet. Driftsutgiftene hadde et merforbruk på 1,4 millioner kroner. Høye strømpriser medførte at energiutgiftene hadde et merforbruk på 1,8 millioner kroner. Samfunnsutvikling hadde et mindreforbruk på 400.000 kroner. Bygge- og delesak hadde merinntekter på 1 millioner kroner.

Selvkostregnskapet for bygge- og delesaksbehandling fikk et underskudd på ca. 800.000 kroner, og har ved utgangen av året et akkumulert underskudd på ca. 5,3 millioner kroner.

VANN OG AVLØP

Vann og avløp	
Vannforsyning	155,5 km vannledninger
Avløpsledninger	231 km spillvann/ overvannsledninger
Pumpestasjoner for vannforsyning	8 stk
Høydemagasin for vannforsyning	3 stk (+1 som ikke er i drift)
Pumpestasjoner for avløp	47 stk
Overvannspumper	7 stk
Renseanlegg	25 000 PE + 350 privat/off. septikk

- Saneringsplan VA gjennomført for separering og fornyelse av ledningsnett
- Separering for å redusere mengden overvann og fremmedvann i avløpssystemet og for unngå fremmedvann i renseanlegget. Dette er nødvendig i forhold til forurensningskrav om fosfor og BOF/KOF (biologisk-/kjemisk oksygenforbruk)
- Fornyelse for å redusere lekkasjer på vann og avløpsledninger
- Pumpestasjoner VA er fornyet og etablert iht. plan for utvidet kapasitet for spillvann (kloakk) og for separering av fremmedvann/overvann bort fra avløpssystemet
- Sanering og soneinndeling av vannledninger er gjennomført iht. plan for å imøtekomme krav om vannkvalitet og mengde samt systematisere lekkasjekontroll
- Rensekrav og kontroll av Mjøndalen renseanlegg er gjennomført iht. plan

Sanering iht. saneringsplan

Gamle vann- og avløpsledninger saneres med en målsetting om utbyttingstakt på 2 % iht. saneringsplanen. Det er lagt nye vann- og avløpsledninger i Løpene, Bergstien, Nedbergkollveien, Eknes/Bjørkelund, Eikebakken, Baneveien, Arbeidergata og Fagerlia. Arbeidet med oppgradering av Solbergledningen er ferdigstilt. Solbergledningen er en av to hovedvannforsyninger til kommunen. Vannledningen strekker seg fra Spiderisletta

i Solbergelva til Christopher Hornsrudsvei ved Kjøsterud Gård på Åssiden i Drammen. Det er pågående arbeider med bygging av nye avløsningsløsninger for husklynger på Ytterkollen, samt utskifting av vann- og avløpsledningene i Gamle Riksvei ved Ødegårdsvingen og Kroksveien.

Nye pumpestasjoner

Det er bygd en ny kloakkpumpestasjon på Ytterkollen for å få tilknyttet eiendommene til kommunalt nett, slik at kloakken går til kommunalt renseanlegg.

Vann og avløp

Utskiftning av gamle vannrør gir mindre lekkasje og færre vann-avstengninger for abonnentene. Separering av spillvann og overvann, som i gamle anlegg går i samme rør, gir bedre kapasitet på ledningsnett, noe som reduserer faren for overløp og tilbakeslag i spillvannssystemet. Det frigjør også kapasitet på renseanlegget og bidrar til bedre renseresultater på anlegget.

Nye ledningsnett

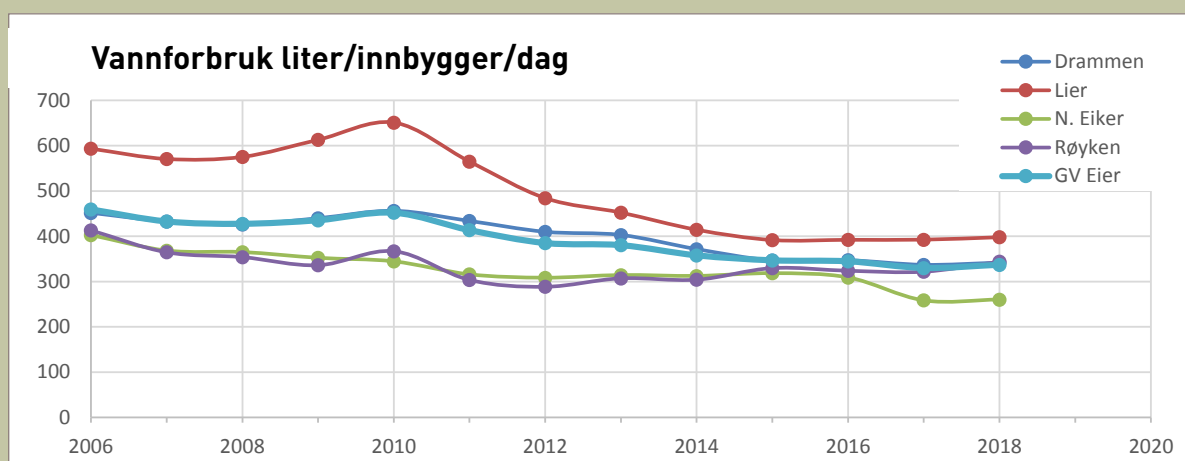
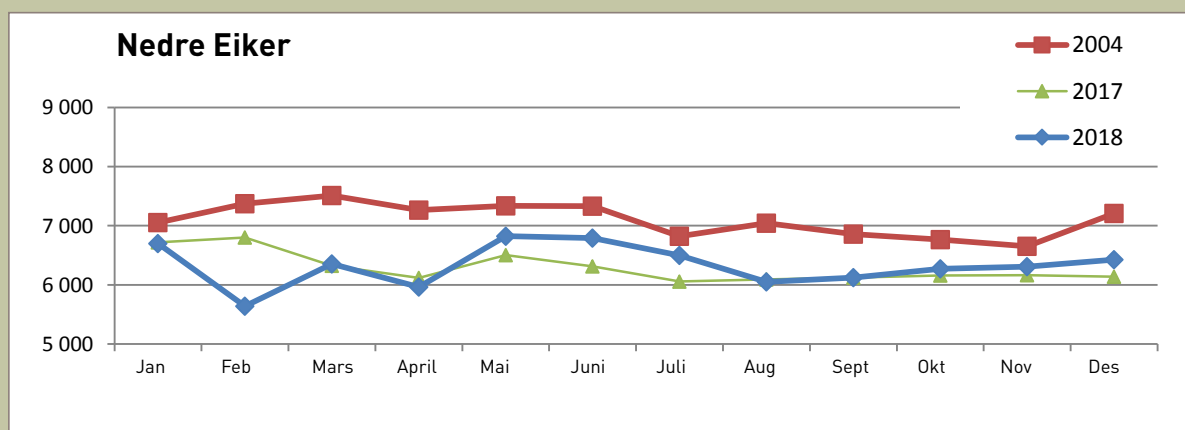
Vannledninger = + 2,9%	4.402 meter
Overvannsledninger = + 1,65%	1.800 meter
Spillvannsledninger = + 1,65%	1.930 meter
Trekkerør for fibernet	840 meter

Totalt gir dette en økning av VA-ledningsnett med 2,15 % som er over målet på 2 %. Tallene gjelder både sanering av eksisterende og nye strekninger med VA-ledninger.

Vannmålere

Det er et krav om at alle abonnenter som betaler vann- og avløpsgebyrer etter boligens areal skal installere vannmåler og pålegg utstedes. Bakgrunnen for pålegget er en intensjon om å redusere vannforbruket hos den enkelte beboer, og for å få bedre oversikt over lekkasjer på ledningsnett. For kundene gir gebyr etter målt forbruk en mer rettferdig gebyrberegning enn

VANNFORSYING

Figur øverst: Figuren viser vannforbruket i Nedre Eiker i 2017, 2018 og referanseåret 2004.

Figur nederst: Figuren viser vannforbruket i Nedre Eiker per. person fra 2006-2018.

VANNKVALITETSDATA FOR 2018

Tidsrom 1. januar 2018 - 31.12.2018

Parameter	Grense	Utførte	Avvik	Middel	Median	Maks	Min
01-Farge (mg/l Pt)	20	142	0	10,7	11	13	8
04-Turbiditet (FNU)	1	142	1	0,179	0,135	4	0,1
05-Clostridium perfringens (/100ml)	0	18	0	0	0	0	0
06-E.coli Colilert (/100 ml)	0	20	0	0	0	0	0
07-Intestinale enterokokker (/100 ml)	0	118	0	0	0	0	0
08-Kimfall 22°C (/ml)	100	140	4	10,5	3	250	0
09-Koliforme bakterier Colilert (/100 ml)	0	138	2	0,015	0	1	0
18-Aluminium (mg/l Al)	0.2	2	0	0,068	0,068	0,07	0,07
19-Ammonium (mg/l N)	0.5	20,00	0,00	0,01	0,01	0,02	0,01
31-Jern (mg/l Fe)	0.2	22	0	0,034	0,032	0,072	0,03
31-Jern Filtrert (mg/l)		5	0	26,4	27	31	19
35-Konduktivitet (mS/m)		22	0	4,09	4,035	4,42	3,81
39-Mangan (mg/l Mn)	0.05	22,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
44-pH, surhetsgrad ()	6.5 - 9.5	23,00	0,00	7,60	7,60	8,10	7,30
53-Totalt organisk karbon (TOC) (mg/l C)	5	2	0	3,05	3,05	3,1	3
Alkalitet (mmol/l)		18	0	0,254	0,245	0,31	0,21
Kalsium (mg/l)		22	0	3,41	3,3	4,2	2,8
Lukt/smak ()		18	0	0	0	0	0
Mangan (Mn), filtrert ICP-MS (µg/l)		5	0	8,88	9,8	11	5,8
Silisium (mg Si/l)		22	0	7,38	7,4	8,5	5,6

Det er tatt oppfølgingsprøver umiddelbart etter påviste avvik som ikke har vist noe unormalt.

gebyr etter areal. Pr. utgangen av 2018 har 99 % av alle abonnenter målt forbruk, dvs. ca. 100 vannmålere gjenstår å skifte ut. Det er inngått rammeavtale med leverandør av fjernavleste automatiske vannmålere. Fjernavlesning, sammen med installasjon av målere for soneinndeling vil gi kommunen verktøy som er nødvendig for å bekjempe vanntap i ledningsnettet. Soneinndeling av kommunens vannledninger i områder er påstartet. Det er nå etablert 13 soner og målsettingen er ca. 20 soner. Dagens vannmålere, ca. 9.000, vil skiftes ut i normal takt med nye fjernavleste vannmålere.

Nytt renseanlegg

Renseanlegg i Mjøndalen når sin maks begrensning mht. kapasitet innen 2022 når man legger til grunn en befolkningsvekst på 1,5 % pr. år. Nedre Eiker har vedtatt å slå seg sammen med Drammen og Svelvik kommune og utreder nye og mulig felles renseløsninger. Det foregår samtidig vurderinger i VIVA for ny renseløsning for Lier og Røyken, noe som kan påvirke mulighetene for alle kommunene. På bakgrunn av dette så har GVD (Godt Vann Drammen med ni samarbeids kommuner) startet arbeidet med en mulighetsanalyse for en felles regional renseløsning. Det er nødvendig å etablere en planprosess på tvers av kommunene for videre utredninger. Dette vil bety behov for å videreføre, utvide og oppgradere Mjøndalen renseanlegg fram til felles løsninger er endelig utredet og etablert.

VANN OG AVLØP RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Utgifter	79 044	79 046	-2	0,0
Inntekter	-80 274	-75 700	- 4 574	6,0
Netto	-1 230	3 346	-4 576	-136,8

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Regnskapet viser et mindreforbruk på 4,6 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. Dette er merinntekter som skyldes høyere inntekter fra bruk av fond enn budsjettet.

Vann og avløp er selvkostområder. Hvert år utarbeides en fullstendig etterkalkyle.

Vann var budsjettet med et underskudd. Underskuddet ble på ca. 4,7 millioner kroner. Av dette ble 3,8 millioner kroner dekket opp med midler fra tidligere akkumulert overskudd avsatt på fond.

Avløp fikk et underskudd på ca. 3,5 millioner kroner. Underskuddet dekkes opp med midler fra tidligere akkumulert overskudd avsatt på fond.

Tømming av septiktanker og slamavskillere var budsjettet med et underskudd som skulle dekkes opp med midler fra tidligere akkumulert overskudd avsatt på fond. Underskuddet ble på ca. 18.000 kroner.

Pr. 31.12.18 har vann et akkumulert underskudd på ca. 1 millioner kroner. Avløp har et overskudd på ca. 4,5 millioner kroner.

KOSTRA Tekniske tjenester	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA- gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Eiendomsforvaltning¹⁾									
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter pr. innbygger	3,5	3,5	3,6	2,9	3,3	3,3	3,3	4,92	5,13
Utgifter til vedlikeholdsaktivitet i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	49	66	45	41	68	75	64	100	100
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning pr. kvadratmeter	I/T	79	159	146	168	231	278	303	295
Netto driftsutg. til kommunal forvaltning av eiendommer pr. innbygger.	97	79	159	146	168	231	278	303	295
Kommunale energikostnader pr. kvadratmeter	117	116	112	141	109	114	134	117	126
Boliger									
Kommunalt disponerte boliger pr. 1.000 innbygger	21	21	20	26	26	22	22	19	21
Veivedlikehold²⁾									
Netto driftsutgifter pr. innbygger	624	534	525	541	583	532	722	1 020	1 153
Gebyrer									
Årsgebyr for vannforsyning	2 956	2 968	2 968	3 083	3 164	3 164	3 297	2 449	3 252
Årsgebyr for avløpstjenesten	4 084	4 416	4 565	4 577	4 723	4 723	4 855	3 639	3 745
Årsgebyr for avfallstjenesten	2 355	2 355	2 355	2 449	2 547	2 669	2 722	2 622	2 682
Plansaksbehandling									
Antall område- og detaljeringsplaner vedtatt av kommunen siste år	10	5	8	2	3	4	5	47	166

1) **Eiendomsforvaltning:** *NEK sine utgifter til vedlikeholdsaktivitet er lavere enn sammenlignbare kommuner. NEK har mindre areal formålsbygg pr. innbygger enn gjennomsnittet for landet og kommunegruppe 13.

2) **Veivedlikehold:** NEK bruker vesentlig lavere driftsutgifter til vei pr. innbygger sammenlignet med landet og kommunegruppe 13. Økte utgifter i 2018 skyldes vintervedlikehold.

NEDRE EIKER KIRKELIGE FELLESRÅD

Mjøndalen kirke og Nedre Eiker kirke

Nedre Eiker kirkelige fellesråd har hatt et godt arbeidsår med stor aktivitet og stabile forhold. Råd, ledere og ansatte har sammen bidratt til å sørge for god økonomisk kontroll og til å gjøre en best mulig jobb med de ressursene som har vært til rådighet. Både i rollen som gravferdsmyndighet og i rollen som kirke er målsettingen for organisasjon og ansatte å møte menneskene vi er satt til å betjene på en god måte, slik at alle føler seg behandlet med respekt og verdighet.

Målsetting

Kirkens medlemmer utgjør nesten 70 % av kommunens innbyggere. I dette perspektivet har kirke og kommune sammenfallende mål for sin virksomhet: *Å bedre livskvaliteten for Nedre Eikers innbyggere.*

Den norske kirke i Nedre Eiker skal

- være en evangeliserende, tjenende og inkluderende folkekirke som skal ivareta alle generasjoner.
- forvalte de verdier som ligger i kirkebygningene.
- forvalte lovpålagte oppgaver til beste for hele kommunens befolkning.

Frivillige

I begge menighetene er det engasjert en rekke frivillige medarbeidere.

Tallene viser antall frivillige	NE	Mj.
Planlegging og gjennomføring av gudstjenester	110	43
Barnarbeid/trosopplæringstiltak 0-12 år	22	18
Ungdomsarbeid/trosopplæringstiltak 13-25 år	42	15
Diakonalt arbeid	31	34
Komité- og utvalgsarbeid	31	39
Kultur- og konsertarrangementer	29	45
Annet arbeid, f.eks. bladbærertjeneste	55	33

Kommunesammenslåing

Nedre Eiker kommune skal slå seg sammen med Svelvik og Drammen kommuner. Det samme gjelder for de kirkelige fellesrådene som også må gjøre et svært omfattende arbeid frem til nytt fellesråd er etablert for den nye kommunen. Det er i året som er gått gjort et betydelig arbeid for å legge til rette for god prosess mot sammenslåing av de tre kirkelige fellesrådene.

Ny kapellan i Nedre Eiker menighet

Vår nye kapellan, Espen Dahlgren Doksrød tiltrådte stillingen i januar og ble ønsket velkommen i gudstjenesten 14. januar. Under kirkekaffen fikk kapellannen hilsninger fra mange av de tilstedeværende, bl.a. menighetsråd, sokneprest, kirkeverge og fellesrådsleder.

Totalrehabilitering av driftsbygningen ved Nedre Eiker kirkegård

Driftsbygningen ved Nedre Eiker kirkegård er blitt totalrehabilitert. Nytt tak er lagt og innvendig har bygget endret seg totalt. Råteskader som ble oppdaget i gulv er utbedret og bygget holder nå standard godkjent av Arbeidstilsynet for slike typer bygninger. Dette betyr at vi nå har gode dusj- og garderobe-forhold for ansatte av begge kjønn, skitne og rene soner, gode kontorforhold og spiserom for ansatte. Rehabiliteringen var et stort og omfattende arbeid og resultatet ble svært bra. Arbeidet er utført med bl.a. bruk av 1 million kroner i investeringstilskudd fra kommune.

GLIMT FRA MENIGHETENE

Gudstjenesteliv

Høydepunktene i året var gudstjenester i forbindelse med velkomst for ny kapellan i Nedre Eiker samt den årlige felles torgmessen i Mjøndalen. Torgmessen samler mange mennesker midt i Mjøndalen sentrum. Svært mange frivillige gjør en stor innsats.

Barn og ungdom

Kirkene i kommunen gir et bredt og variert tilbud til barn og ungdom i kommunen i alle aldersgrupper fra 0 til 18 år. For de minste har vi Babysang, Mylder, Mikrogospel og 4-årssamling. For skolebarn har vi Helt førsteklases (6-åringer), Tårnagenter (8-åringer), LysVåken (11-åringer) og SoulChildren.

Ungdommene kan være med på konfirmanttid, Nedre Eiker Ten Sing (NETS) og ledertreningsprogram. Flere hundre av bygdas barn og ungdom deltar på ulike tiltak i kirkene i løpet av året og opplever gode og positive møter med både voksne og andre barn og ungdommer.

Diakoni, et samarbeid mellom kommunen og kirken

Ett av de viktige samarbeidstiltakene mellom kommune og kirke er et tett samarbeid med Læringscenteret om tilbud til flyktninger og asylsøkere, der religionsdialog er retningsgivende for virksomheten. Det drives en kvinnegruppe som har fokus på sosialt fellesskap og integrering. Våre diakoner driver også et utstrakt omsorgsarbeid og er i kontakt med mange som opplever sorg og livskriser. Fellesskapet for mennesker med utviklingshemming, "Tro og Lys", er et viktig samlingspunkt for

mange flotte barn, ungdom og voksne med utviklingshemming og deres pårørende. "Åpent hus" i Mjøndalen kirke er et positivt samlingspunkt for mange som ellers er mye alene. Der er det spill, quiz, gode samtaler, kaffe og vafler. Disse tiltakene i regi av kirken er gode eksempler på fruktbart og viktig samarbeid mellom kirke og kommune, og har stor betydning for dem som benytter seg av tilbudene. Sosial kompetanse øker, og isolasjon og ensomhet minker, for mennesker som er nye i norsk kultur og hverdag, og mennesker i sorg og krise gis livsnødvendig hjelp. Dette gir i sum en samfunnsmessig gevinst og fremstår som verdiskaping i lokalmiljøet.

Kultur

Kirke og kultur går hånd i hånd. Kirkene fremstår som betydelige kulturarenaer i kommunen, spesielt i formidling av ulike musikkuttrykk. Det arrangeres både orgel-, kor- og jazzkonserter med både lokale og nasjonale artister og kunstnere. Årlige kultursamlinger på FN-dagen i Mjøndalen kirke som samler barn og ungdom fra hele bygda er positive tilskudd til det lokale kulturlivet. Kulturutvalgene i begge menighetene samarbeider om å utgi en felles kulturkalender, slik at kirken fremstår som en enhet selv om konserter og kulturarrangementer foregår vekselvis i de to kirkene. Dette oppleves som en positiv nyvinning.

Kirkelig fellesråd

Rådet har gjennom året hatt ni ordinære møter hvorav ett var et epost-møte og ett var et befaringsmøte der alle våre bygninger og gravplasser ble besøkt. I tillegg har fellesrådets leder og nestleder hatt administrative møter med kirkeverge. Fellesrådet har bl.a. arbeidet med sammenslåingsprosessen for de kirkelige fellesrådene i Svelvik, Nedre Eiker og Drammen, samt avgitt høringsuttalelser om ny kirkeordning.

Fellesrådets hovedfokus har vært økonomisk kontroll samt gjennomføring av investeringsprosjekter. På tampen av året mottok Nedre Eiker kirkelige fellesråd en arv på vegne av kirkene i Nedre Eiker. Testamentator fordelte sitt dødsbo mellom kirkene i Nedre Eiker og Øvre Eiker. Denne arven er vi svært takknemlige for, og fellesrådet vil forvalte midlene på beste måte og i tråd med testamentators ønsker.

Personalressurser

Fellesrådet disponerer 14,56 årsverk fordelt på 18 ansatte, hvorav syv i Nedre Eiker menighet og fem i Mjøndalen menighet, fire i gravplassarbeidet og to i fellesrådets administrasjon. Statsfinansiert trosopplæring dekker 2,15 årsverk fordelt på tre ansatte. Prestene er ansatt og finansiert gjennom Tunsberg bispedømmeråd og det er fire prester i 100 % stilling. Personalressursene i gravplassarbeidet er bekymringsfullt lavt, 2,95 årsverk fordelt på fire ansatte. Mange av oppgavene krever to ansatte til stede for å ivareta de ansattes sikkerhet. Sårbarheten er stor ved fravær og det skjer at det er for få ansatte til å få gjennomført ansvarsoppgavene.

KIRKELIG HANDLING	NEDRE EIKER KIRKE					MJØNDALEN KIRKE				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Gudstjenester	83	76	70	62	66	54	53	52	53	52
Totalt antall deltakere	9490	8477	8129	6974	6393	4847	5038	4953	4501	3788
Nattverdgjester	1837	1687	2228	2059	2032	1220	1923	1516	1713	1651
Vielser	23	15	20	23	22	7	10	9	8	7
Døpte	97	91	91	87	62	40	37	56	45	20
Konfirmanter	119	97	75	86	85	77	65	79	71	65
Diakonale tilbud	9	12	13	9	8	8	9	11	10	10
Barnekor	1	2	2	2	2	1	1	2	2	2
Voksenkor	2	2	2	2	2	1			1	
Gravferder	91	74	87	91	104	56	69	62	73	81
Konserter	9	13	10	8	11	12	14	15	11	12
Totalt antall deltakere	760	1793	1295	1693	1398	818	1034	1112	1093	965
Besøk skoleklasser	15	18	17	18	17			6	5	6

REGNSKAP 1000 KR	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tilskudd NEK (inkl. tjenesteytingsavtale)	-8 539	-9 340	-9 865	-10 220	-10 520	-10 920
Statlige tilskudd	-1 109	-1 223	-1 286	-1 233	-1 262	-1 986
Refusjoner	-1 856	-1 902	-2 267	-1 808	-1 885	-1 166
Andre inntekter	-1 954	-3 027	-1 321	-2 044	-2 191	-4 563
Sum driftsinntekter	-13 458	-15 492	-14 739	-15 305	-15 858	-18 635
Administrasjon/fellesråd	1 620	2 334	1 549	1 725	1 757	1 906
Krematorietjenester	527	487	486	480	703	721
Drift Nedre Eiker kirke	3 958	4 367	4 774	5 380	5 317	5 103
Drift Mjøndalen kirke	3 455	3 411	3 900	3 965	3 974	4 174
Drift gravplasser	2 202	2 384	2 122	2 177	2 468	3 188
Trosopplæring	1 219	1 518	1 271	1 390	1 451	1 330
Andre utgifter	117	128	141	163	38	2 208
Sum driftsutgifter	13 099	14 628	14 243	15 280	15 708	18 630
Resultat	-359	-864	-497	-25	-150	-5

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Ressursbruk

Driftsrammen fra kommunen utgjør 58 % av de samlede inntektene (67 % i 2015 og 2016 og 69 % i 2017).

Årets regnskap ble avsluttet med et overskudd på 4.875 kroner. Festeavgiftsinntektene faktureres for perioder på 5 år, og kan variere svært fra år til år.

KOSTRA Nedre Eiker kirkelige fellesråd	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018 KOSTRA- gruppe 13	2018 Landet utenom Oslo
Netto driftsutgifter til kirken pr. innbygger i kroner	302	334	349	374	395	406	414	429	558	627
Brutto investeringsutgifter til kirken pr. innbygger i kroner	168	133	88	83	41	40	40	40	160	188

Investeringer

Fellesrådet fikk 1 million kroner til nye investeringer. Midlene var øremerket rehabilitering av driftsbygning ved Nedre Eiker kirkegård.

Nytt tak er lagt på driftsbygningen, råteskader i gulv er utbedret og bygget er ominnredet. Dette har ført til at vi nå oppfyller lovens krav om skitne og rene soner for de ansatte, ivaretar skifte- og dusjmuligheter for ansatte av begge kjønn, og sørger for akseptable kontorlokaliteter og spiserom for gravplassansatte.

KOSTRA-tall

Tallene viser klart at Nedre Eiker kommune bruker langt mindre penger pr. innbygger både når det gjelder drift og investering, enn de kommunene vi sammenligner oss med. Dette har bl.a. sammenheng med at det kun er to kirkebygg i kommunen. Allikevel er det et faktum at kirkelig fellesråd har svært knappe ressurser til rådighet. Dette er spesielt tydelig i gravplassdriften.

FOTO

Bildene i årets årsmelding er tatt forskjellige steder i kommunen. Torbjørn Tandberg har i mange år vært en viktig bidragsyter til årsmeldingene, og gjennom året 2018 har han tatt bilder av steder som har vært viktig for ham som er født og oppvokst i kommunen.

Fotograf Torbjørn Tandberg (f. 1956) er oppvokst i Krokstad-elva. Det er her han har tilbrakt det meste av sitt liv som barn, ungdom og voksen.

Kjennetegnet på bildene til Torbjørn er mennesker i bevegelse og mennesker i natur.

Ved å være en av Norges mest kjente og prisbelønnede fotografer reiser han til alle verdenshjørner for å ta bilder – fra Frankrike til Uganda – og selvfølgelig til Nedre Eiker som alltid vil være hjemme. Se flere bilder av Torbjørn: www.tffoto.no

Nedre Eiker kommune

Nærhet til alt og muligheter for alle

Besøksadresse:
Rådhusgata 2
3050 Mjøndalen

Postadresse:
Postboks 399
3051 Mjøndalen

Telefon: 32 23 25 00
nedre-eiker.kommune.no